

Spis treści

1. Nadzór nad zdrowiem roślin	3
1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju.....	3
1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.....	3
1.2. Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych.....	11
1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2024.....	11
1.3. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów.....	13
1.4. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej.....	18
1.5. Nadzór nad obiektami zapewniającymi izolację.....	18
1.5.1. Działania podejmowane w ramach programu Single Market Program.....	20
1.6. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi.....	21
1.6.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego	21
1.6.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego	26
1.6.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich.....	27
2. Nadzór nad ochroną roślin i nawozami	29
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin	29
2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków	29
2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin	31
2.1.3. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony roślin.....	46
2.1.4. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin	50
2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy	57
2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy.....	57
2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy	58
2.2.3. Badania opryskiwaczy	59
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin	61
2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin	62
2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi Integrowaną Produkcję Roślin	63
2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.	66
2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.	67
2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych	68
2.8. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych oraz udostępnianiem nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz produktów nawozowych UE.	72
3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem	77
3.1. Ocena polowa materiału siewnego.....	77

3.1.1.	Rośliny rolnicze i warzywne	77
3.1.2.	Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych.....	81
3.1.3.	Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	87
3.2.	Nadzór nad materiałem siewnym.....	93
3.2.1.	Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców	93
3.2.2.	Kontrola materiału siewnego.....	94
3.2.3.	Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi.....	99
3.2.4.	Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania i wydawania etykiet urzędowych 99	
3.2.5.	Drukowanie etykiet i paszportów przez wojewódzkiego inspektora	100
3.3.	Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy, rzepaku i soi w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.	102
3.4.	Rolnictwo ekologiczne	104

1. Nadzór nad zdrowiem roślin

1.1. Kontrola roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kraju

1.1.1. Kontrola występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

Struktura użytkowania gruntów w województwie mazowieckim przedstawia się następująco. Grunty orne stanowią 68,5%, lasy 23,8%, pozostałe grunty stanowią 2,2% powierzchni województwa. Teren województwa mazowieckiego jest różnorodny pod względem produkcji roślinnej. W strukturze zasiewów zboża zajmują 67,9 % powierzchni, rośliny przemysłowe 6,7%, ziemniaki 1,5% powierzchni zasiewów. Mazowsze jest zagłębiem ogrodnictwa i sadownictwa. Około 36% powierzchni polskich sadów znajduje się na Mazowszu, co stanowi ponad 40% krajowej produkcji owoców. Największy areał uprawy blisko 50 tys. ha stanowi jabłoń – zbiory ok. 1,500 mln ton rocznie. Większość polskich jabłek i truskawek pochodzi z naszego województwa. Mazowsze jest również wiodącym producentem warzyw w tym pod osłonami. Na terenie województwa prowadzona jest intensywna produkcja materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych i ozdobnych oraz materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych i warzywnych. W rejonie Zakroczymia prowadzona jest produkcja cebuli dymki.

Ze względu na różnorodną specyfikę produkcji, do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych, wpisanych zostało według stanu na koniec **2024 roku 8127 podmiotów**, które zgodnie z ustawą o ochronie roślin podlegają regulacjom w zakresie ochrony roślin przed agrofagami. Największą grupę podmiotów stanowią producenci i dystrybutorzy ziemniaka. Pozostali, to producenci materiału szkółkarskiego, eksporterzy, importerzy, producenci materiału ozdobnego i dystrybutorzy. W ubiegłym roku, w ramach weryfikacji spełniania przez podmioty wpisane do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych wymagań UE w zakresie zdrowia roślin, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie prowadzili kontrole monitoringowe w zakresie agrofagów kwarantannowych, agrofagów regulowanych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych (w tym realizował założenia programu Single Market Program). Przeprowadzane były kontrole towarów przeznaczonych na eksport, kontrole importowanych roślin produktów roślinnych i innych przedmiotów. Ponadto inspektorzy przeprowadzali kontrole, które zostały zlecone przez zarejestrowane podmioty profesjonalne, dotyczące inspekcji roślin wymagających zaopatrzenia w paszport roślin. Rejestracja występowania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych była prowadzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie na podobnych zasadach jak w latach ubiegłych. W 2024 roku, w skali całego województwa inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wykonali łącznie **19 029**, w trakcie których przeprowadzili m. in. kontrole zdrowotności. Kontrolami w zakresie zdrowia roślin objęto m.in. uprawy roślin, produkty roślinne i przedmioty w przechowalniach i magazynach, miejscach przeładunku, na giełdach i targowiskach. Ogółem kontroli poddano **2 786 ha (wzrost o 1 % w stosunku do 2023 r.) upraw roślin oraz skontrolowano 19 124 t, 1688 720 szt. oraz 66 263 m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów**. W poszczególnych oddziałach liczba przeprowadzonych kontroli była zróżnicowana i uzależniona od rodzaju upraw, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, znajdujących się na danym terenie.

Najwięcej kontroli przeprowadzonych zostało w oddziałach: Grójec 7309 kontroli, Płońsk 1448, Grodzisk Mazowiecki 1373 oraz Garwolin 855 kontroli.

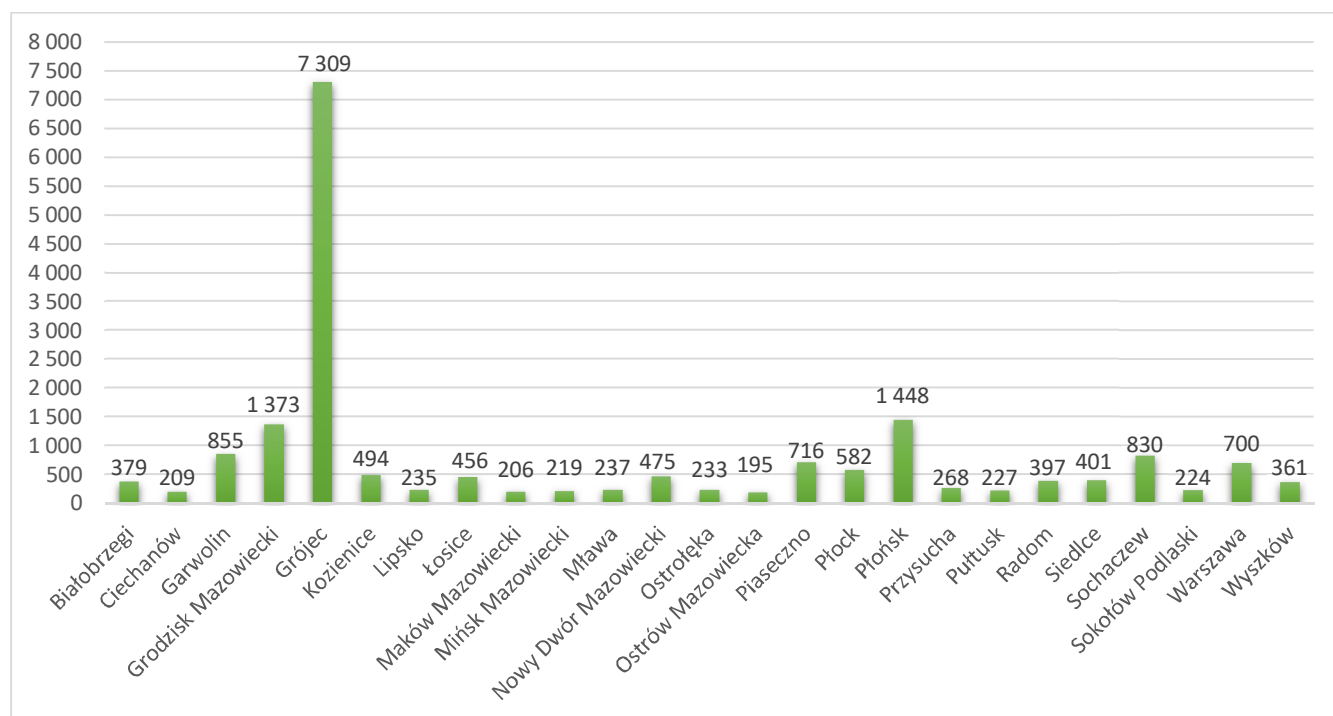
Najmniej kontroli wykonano w oddziałach: Ostrów Mazowiecka – 195 kontroli, Maków Mazowiecki – 206 kontroli, Ciechanów – 209 kontroli oraz Mińsk Mazowiecki – 219 kontrole.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące ilości przeprowadzonych kontroli w zakresie zdrowia roślin w 2024 r. w skali całego województwa zostały przedstawione w tabeli 1.1 oraz na wykresie 1.1.

Tabela 1.1 Zestawienie kontroli w zakresie zdrowia roślin (agrofagi kwarantannowe) roślin produktów roślinnych i przedmiotów wykonanych w 2024 roku przez WIORiN w Warszawie.

L.p.	Oddział	Ogólna liczba kontroli (wizyty kontrolne)
1	Białobrzegi	379
2	Ciechanów	209
3	Garwolin	855
4	Grodzisk	1 373
5	Grójec	7 309
6	Kozienice	494
7	Lipsko	235
8	Łosice	456
9	Maków Mazowiecki	206
10	Mińsk Mazowiecki	219
11	Mława	237
12	Nowy Dwór Mazowiecki	475
13	Ostrołęka	233
14	Ostrów Mazowiecka	195
15	Piaseczno	716
16	Płock	582
17	Płońsk	1 448
18	Przysucha	268
19	Pułtusk	227
20	Radom	397
21	Siedlce	401
22	Sochaczew	830
23	Sokołów Podlaski	224
24	Warszawa	700
25	Wyszków	361
	WIORiN RAZEM	19 029

Wykres 1.1. Liczba kontroli przeprowadzonych w odniesieniu do upraw i partii roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w poszczególnych oddziałach w 2024 roku.

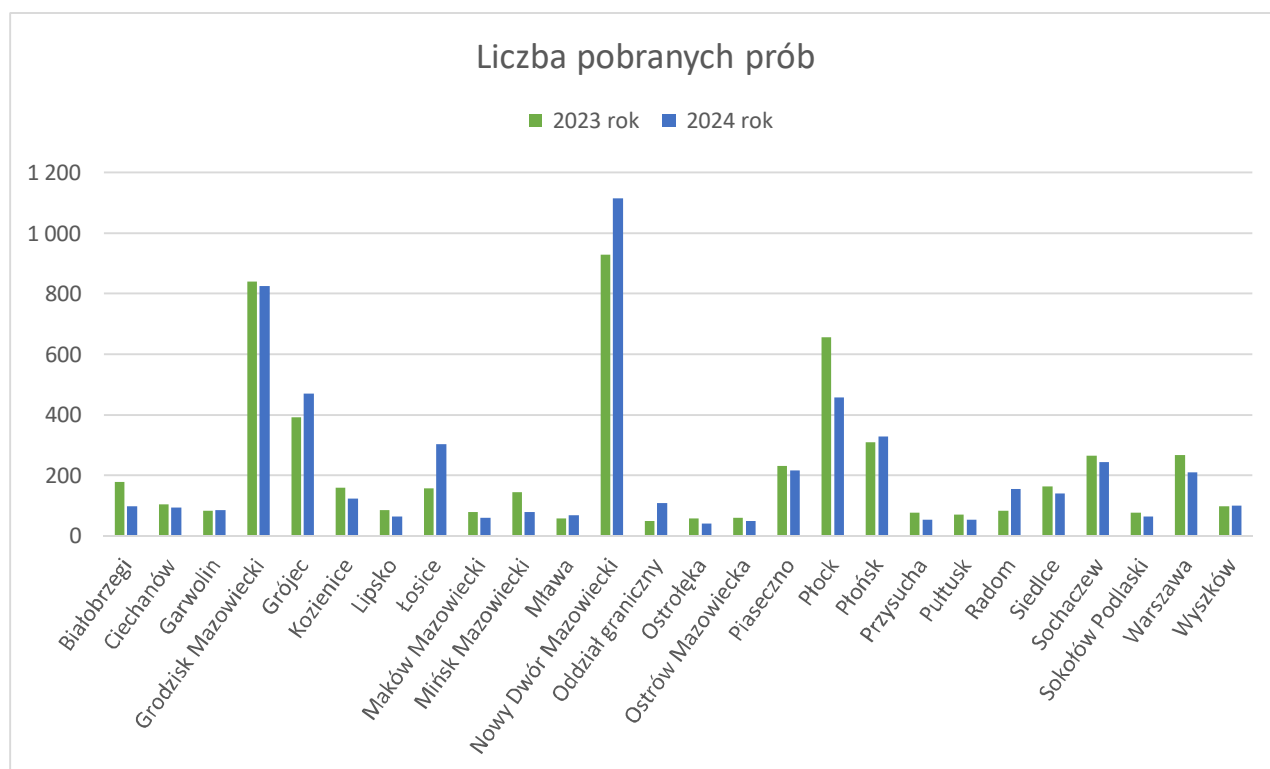
Najwięcej kontroli prowadzono w kierunku występowania bakterii, *Ralstonia solanacearum* sprawcy śluzaka – 1684 kontroli w 2024 (spadek o 9 % w stosunku do 2023 r.), *Clavibacter sepedonicus* sprawcy bakteriozy pierścieniowej ziemniaka – 1558 kontroli w 2024 (spadek o 8 % w stosunku do 2023 r.).

W związku z zagrożeniem występowania na terenie Unii Europejskiej nowego szkodnika drzew liściastych prowadzono kontrole w kierunku wykrycia *Anoplophora chinensis* jak również szkodnika roślin iglastych węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus*. Kontrole prowadzone były na materiale szkółkarskim jak również w drzewostanach leśnych i parkach. Ponadto aby dopełnić warunków eksportu polskich jabłek do Chińskiej Republiki Ludowej, zgodnie z podpisanym protokołem dotyczącym warunków eksportu, nasi inspektorzy prowadzali kontrole zarejestrowanych sadów w kierunku występowania zarazy ogniowej *Erwinia amylovora*.

W 2024 r. podczas przeprowadzanych kontroli zdrowotności pobranych zostało **5638** prób do badań laboratoryjnych. Najwięcej prób pobranych zostało w Oddziale w Nowym Dworze Mazowieckim – 1116, w Grodzisku Mazowieckim – 827, w Grójcu - 471. Najmniej prób pobrano w Oddziałach: Ostrołęka – 42, Ostrów Mazowiecka – 51, Przysucha – 54, Pułtusk – 55.

Na wykresie 1.2 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby pobranych prób w 2023 oraz 2024 roku.

Wykres 1.2 Porównanie liczby prób w 2023 r. oraz w 2024 r.

Od 14 grudnia 2019 roku obowiązuje nowy podział agrofagów, które podlegają regulacjom prawnym. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji 2019/2072 określiło nową kategorię agrofagów szkodliwych - regulowane agrofagi niekwarantannowe (RAN).

RAN dotyczą tylko roślin przeznaczonych do sadzenia, w tym nasion. Są to agrofagi, które przenoszone są głównie przez określone rośliny przeznaczone do sadzenia, a ich występowanie powoduje niedopuszczalne skutki gospodarcze w odniesieniu do planowanego wykorzystania tych roślin i jednocześnie dostępne są możliwe do zastosowania i skuteczne środki pozwalające na zapobieganie ich występowaniu.

W 2024 roku w wyniku prowadzonych inspekcji i wykonanych analiz laboratoryjnych w miejscach produkcji na terenie województwa mazowieckiego stwierdzono ogółem występowanie 2 rodzaje agrofagów kwarantannowych. Wykryto agrofagi kwarantannowe w 103 miejscach produkcji: 97 - *Clavibacter sepedonicus*, 6 - *Globodera rostochiensis*. Obecność agrofaga objętego środkami kwarantannowymi, tj. *Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV)*, stwierdzona została na roślinach pomidora przeznaczonych do sadzenia w 1 miejscu produkcji na terenie powiatu warszawskiego zachodniego (dane w tabeli 1.3).

Najwięcej wykryć bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (*Clavibacter sepedonicus*) stwierdzonych zostało na terenie Oddziału Wyszków, Pułtusk, Płock, Płońsk, Ostrów Mazowiecka. W ubiegłym roku nie wykryto zakażenia ww. bakterią w skontrolowanych miejscach produkcji zlokalizowanych na terenie Oddziału Piaseczno (mapa 1).

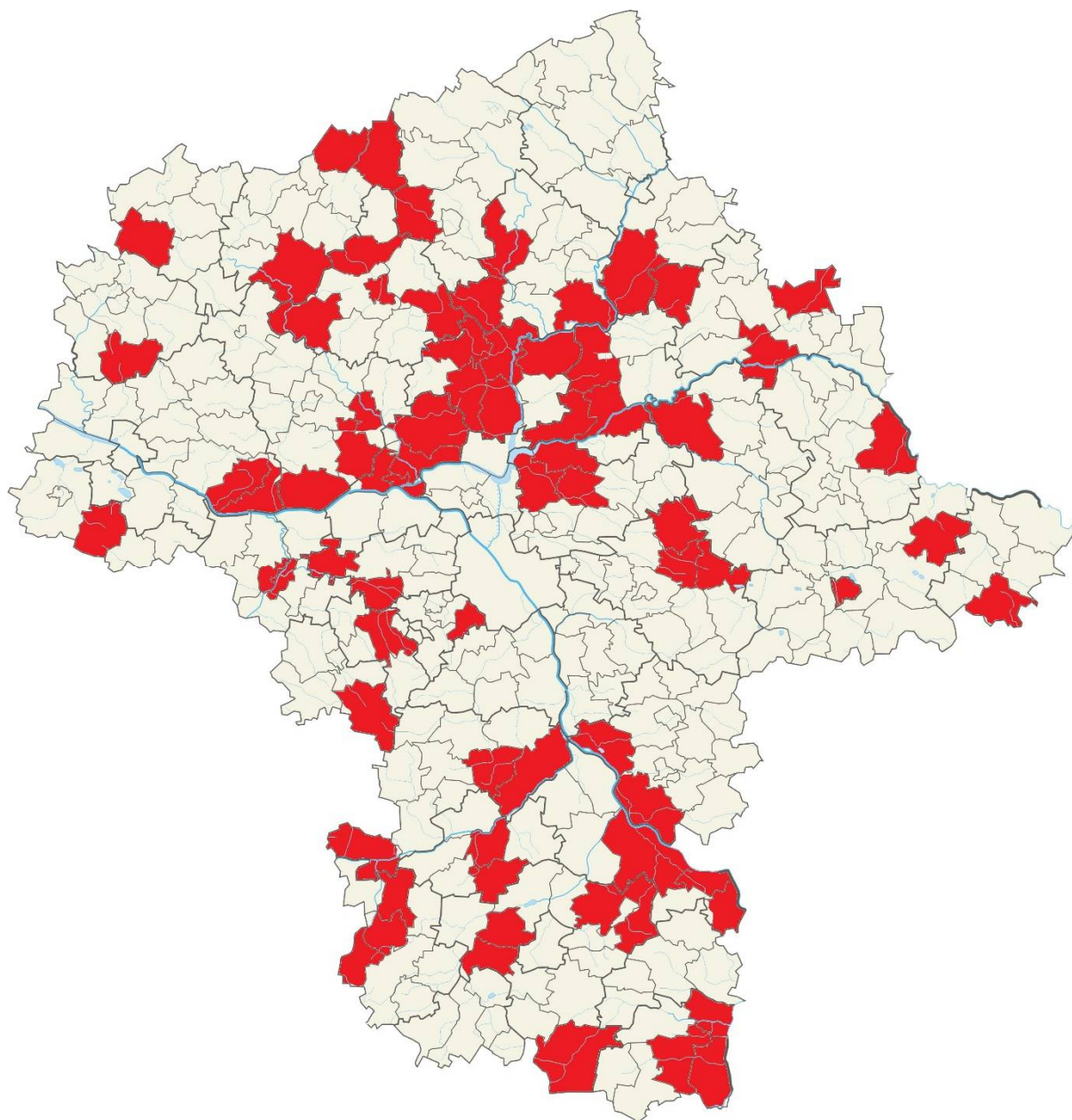
W przypadku nicienia - mątwik ziemniaczany (*Globodera rostochiensis*) został wykryty w 6 miejscach produkcji (mapa 2) i jest to o 1 miejsce produkcji mniej niż w roku 2023.

Szczegółowe dane o liczbie miejsc produkcji, gdzie wykryto w 2024 r. poszczególne organizmy kwarantannowe i regulowane agrofagi niekwarantannowe przedstawia poniższa tabela 1.3.

Tabela 1.3. Liczba miejsc produkcji, w których wykryto poszczególne agrofagi kwarantannowe i regulowane agrofagi niekwarantannowe w 2024 r.

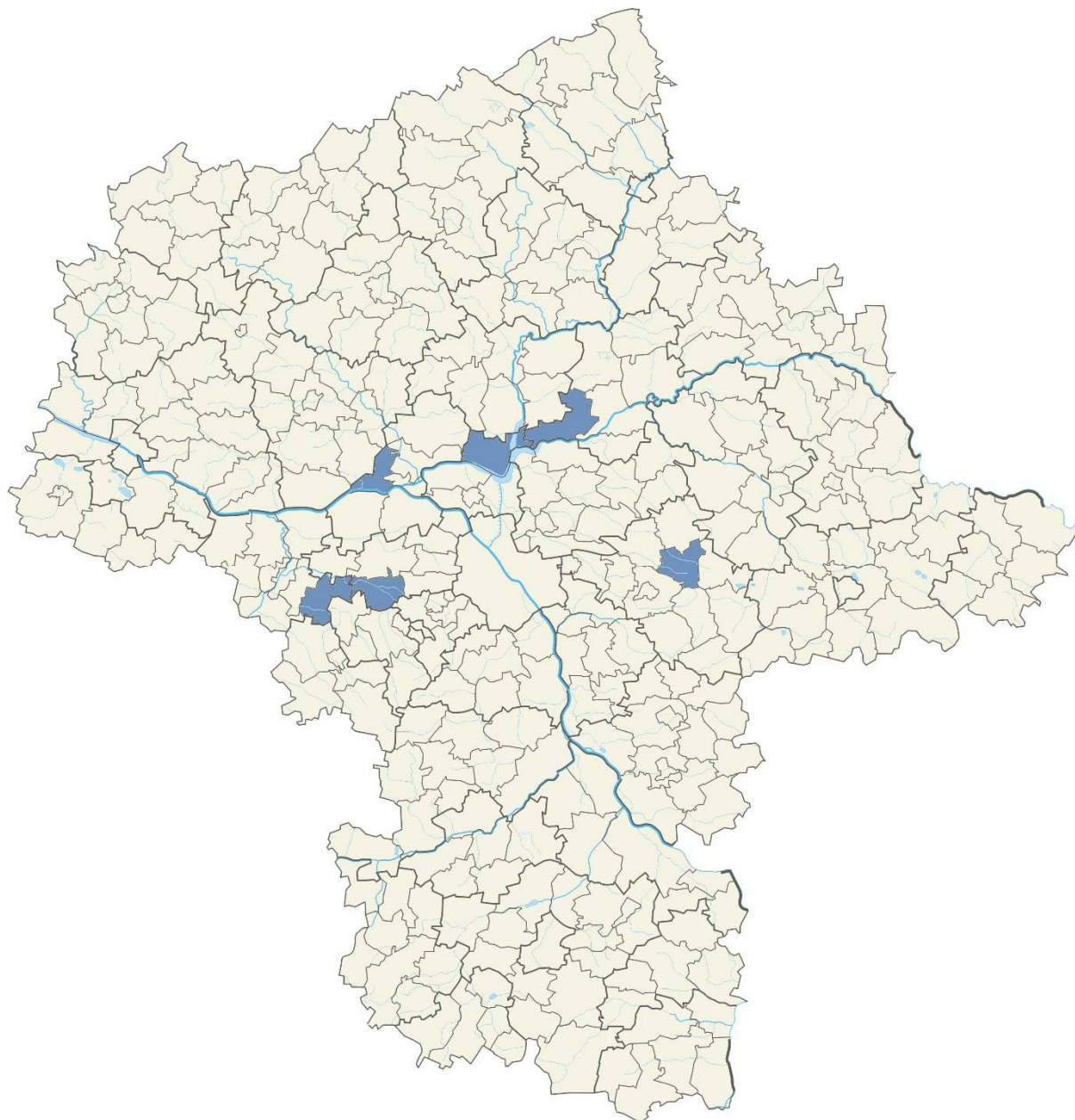
Lp.	Organizm kwarantannowy	<i>Clavibacter sepedonicus</i>	<i>Globodera rostochiensis</i>	<i>ToBRFV</i>	RAZEM
1	Białobrzegi	2			2
2	Ciechanów	6			6
3	Garwolin	1			4
4	Grodzisk Mazowiecki	3	1	1	5
5	Grójec	3			3
6	Kozienice	5			5
7	Lipsko	4			4
8	Łosice	2			2
9	Maków Mazowiecki	4			4
10	Mińsk Mazowiecki	3	1		4
11	Mława	4			4
12	Nowy Dwór Mazowiecki	5	2		7
13	Ostrołęka	3			3
14	Ostrów Mazowiecka	7			7
15	Piaseczno	0			0
16	Płock	7			7
17	Płońsk	7			7
18	Przysucha	3			3
19	Pułtusk	7			7
20	Radom	4			4
21	Siedlce	2			2
22	Sochaczew	2	1		3
23	Sokołów Podlaski	2			2
24	Warszawa	3			3
25	Wyszków	8	1		9

Mapa 1. Wykrycia bakterii *Clavibacter sepedonicus* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r.

Według stanu na dzień 31.12.2024r. w powiecie Grodzisk Mazowiecki, m. Ostrołęka, m. Płock oraz m. Radom **nie występują aktywne ogniska *Clavibacter sepedonicus*.**

Mapa 2. Wykrycia *Globodera rostochiensis* w poszczególnych gminach na terenie województwa mazowieckiego w 2024 r.

Zwalczanie agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych

W związku z wykryciem agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych w 2024 roku wydano **160 decyzji administracyjnych** w sprawie zwalczania tych organizmów. Najwięcej decyzji wydano ze względu na wykrycie bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Cs).

Ze względu na obowiązki określone w decyzjach administracyjnych dotyczących zwalczania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się tych agrofagów, pracownicy Inspekcji przeprowadzili **654 kontroli wykonania decyzji**.

Najwięcej takich kontroli przeprowadzonych zostało na terenie Oddziału w Płocku - 63 kontroli, w Wyszkowie – 47 kontroli, w Płońsku – 45 kontroli. Najmniej kontroli wykonania decyzji przeprowadzono na terenie Oddziału w Sochaczewie – 6 kontroli, w Piasecznie – 9 kontroli.

Łącznie w województwie mazowieckim w 2024 roku było **472 ognisk**, objętych nadzorem Inspekcji w zakresie zwalczania organizmów kwarantannowych.

Tabela 1.4. Zestawienie liczby decyzji w sprawie zwalczania agrofagów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych w 2024 roku.

Lp.	Oddziały	Liczba decyzji administracyjnych wydanych w 2024 r. w sprawie zwalczania organizmów kwarantannowych i regulowanych agrofagów niekwarantannowych.
1	Białobrzegi	4
2	Ciechanów	8
3	Garwolin	6
4	Grodzisk Mazowiecki	11
5	Grójec	6
6	Kozienice	8
7	Lipsko	6
8	Łosice	4
9	Maków Mazowiecki	6
10	Mińsk Mazowiecki	5
11	Mława	8
12	Nowy Dwór	7
13	Ostrołęka	4
14	Ostrów Mazowiecka	9
15	Piaseczno	0
16	Płock	12
17	Płońsk	11
18	Przysucha	3
19	Pułtusk	9
20	Radom	6
21	Siedlce	4
22	Sochaczew	3
23	Sokołów Podlaski	4
24	Warszawa	6
25	Wyszków	11
	RAZEM	160

1.2. Kontrola występowania organizmów niekwarantannowych

1.2.1. Ocena stanu fitosanitarnego roślin uprawnych na terenie województwa mazowieckiego w roku 2024

W związku z wytycznymi Głównego Inspektoratu w roku 2024, w każdym oddziale na 10 plantacjach zbóż żywnościowych prowadzone były obserwacje w kierunku agrofagów niekwarantannowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Kontrole upraw na obecność patogenów wytwarzających mykotoksyny ukierunkowane były na monitoring plantacji zbóż w kierunku sporyszu zbóż i traw (*Claviceps purpurea*) oraz fuzariozy kłosów zbóż (*Fusarium spp.*). Monitoring przeprowadzony został na 250 plantacjach zbóż żywnościowych w oparciu o metodyki opracowane przez IOR-PIB.

Tabela 1.6. Średni procent porażenia roślin uprawnych przez choroby w 2024 roku dla poszczególnych oddziałów (rejestracja agrofagów ważnych w woj. mazowieckim).

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
Białobrzegi	Jęczmień	-	0
	Pszenica	-	0,13
	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0,14	0
Ciechanów	Pszenica	-	0
	Owies	-	0
	Jęczmień	-	0
	Żyto	0	-
	Pszenżyto	0	0
Garwolin	Pszenica	0	1,2
Grodzisk Mazowiecki	Pszenica	3	3
	Owies	3,5	3,5
	Żyto	0	0
	Jęczmień	0	0
Grójec	Pszenica	0	0
	Pszenżyto	0	0
	Żyto	0	0
Kozienice	Pszenica	-	2,7

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
	Pszenżyto	0	-
	Żyto	0	-
Lipsko	Pszenica	-	0,5
	Pszenżyto	0	0,75
Łosice	Pszenica	0	1
Maków Mazowiecki	Pszenżyto	0	0,66
	Żyto	0	1
	Owies	-	1
	Pszenica	-	2,5
	Jęczmień	-	0
Mińsk Mazowiecki	Pszenica	0	1,2
Mława	Pszenica	-	0
	Pszenżyto	0	0
	Żyto	0	0
	Jęczmień	-	0
Nowy Dwór Mazowiecki	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0	0,5
Ostrołęka	Pszenica	-	1,33
	Pszenżyto	0	1,75
	Żyto	0	1,5
Ostrów Mazowiecka	Pszenica	-	0,57
	Żyto	2	-
	Owies	-	2
	Pszenżyto	1	3
Piaseczno	Pszenica	-	0
	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0	0
Płock	Pszenica	0	12,5
	Żyto	0	6
	Pszenżyto	0	11,6
Płońsk	Pszenica	-	4,8
	Żyto	0,3	-
Przysucha	Pszenżyto	0,75	1,87
	Żyto	0	4
Pułtusk	Owies	-	3

Oddział	Gatunek	% porażenia	
		Sporysz zbóż i traw <i>Claviceps purpurea</i>	Fuzarioza kłosów zbóż <i>Fusarium spp.</i>
	Pszenżyto	0	4
	Żyto	0,16	3,75
Radom	Pszenica	-	5,1
	Pszenżyto	0	-
	Żyto	0	-
Siedlce	Pszenica	0	0
Sochaczew	Pszenica	0	0
Sokołów Podlaski	Pszenica	-	0
	Pszenżyto	0	0
	Żyto	0	-
Warszawa	Pszenica	0	0
	Żyto	0	0
	Pszenżyto	0	0
Wyszków	Pszenica	0	0
	Pszenżyto	0	0
	Owies	0	0
	Żyto	0	0

Legenda:

- procent porażenia tj. ilość roślin opanowanych, porażonych lub uszkodzonych przez agrofaga w stosunku do ogólnej ilości roślin obserwowanych

1.3. Urzędowy rejestr podmiotów profesjonalnych oraz paszportowanie roślin, produktów roślinnych i przedmiotów

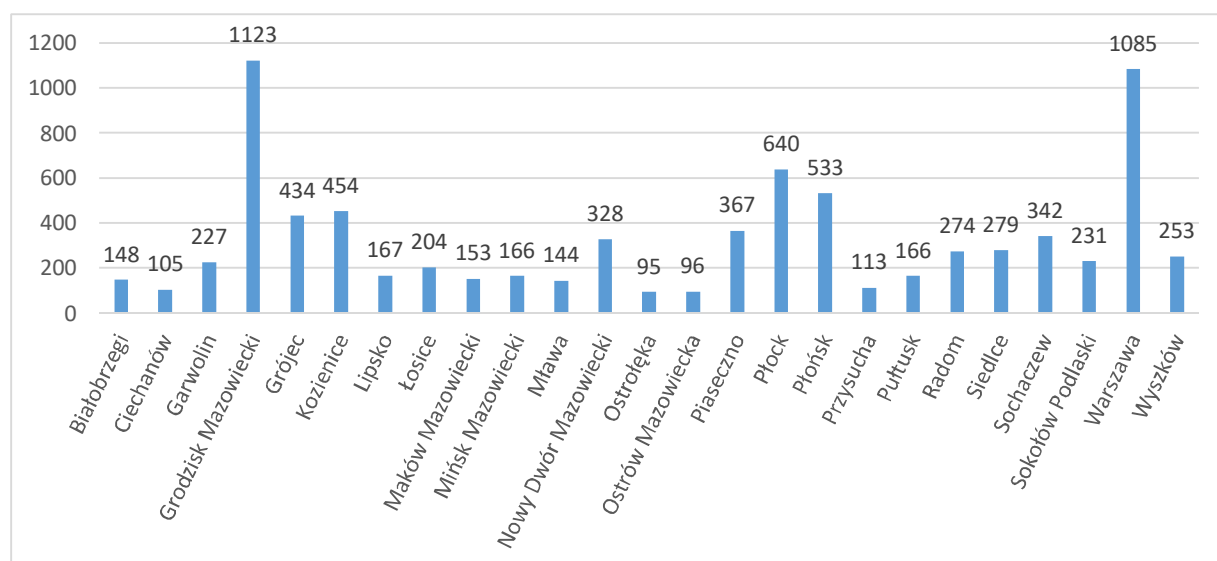
Zgodnie z art. 65 ust. 1 a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE, podmioty profesjonalne przemieszczające w Unii Europejskiej rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty wymagające zaopatrzenia w paszport roślin mogą prowadzić działalność w ww. zakresie posiadając wpis do urzędowego rejestru podmiotów profesjonalnych.

Podmiotem profesjonalnym, zgodnie z art. 2 pkt 9 w. rozporządzenia jest każda osoba prawa publicznego lub prywatnego, zaangażowana profesjonalnie w jedną lub większą liczbę następujących czynności w odniesieniu do roślin, oraz ponoszącą za nie odpowiedzialność

prawną: a) sadzenie; b) hodowla; c) produkcja, w tym uprawa, mnożenie i utrzymywanie; d) wprowadzanie, przemieszczanie na terytorium Unii oraz wyprowadzanie poza terytorium Unii; e) udostępnianie na rynku; f) przechowywanie, gromadzenie, wysyłanie i przetwarzanie. Wykaz roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, w odniesieniu do których wymagany jest paszport roślin do celów ich przemieszczania na terytorium Unii Europejskiej znajduje się w Załączniku XIII do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019.

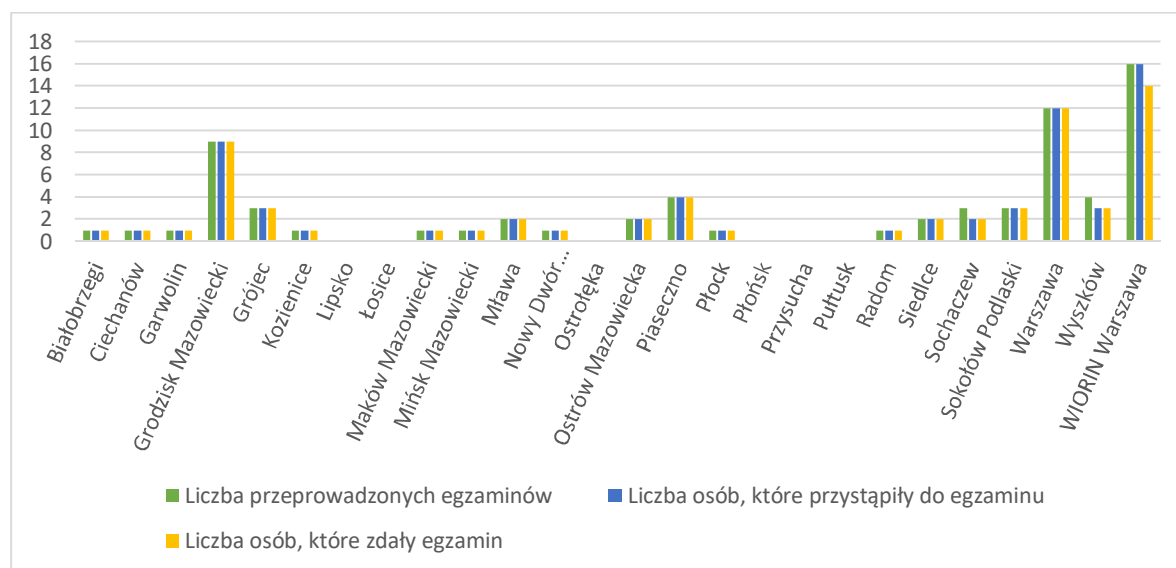
W rejestrze podmiotów profesjonalnych, prowadzonym przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie ze względu na rolę fitosanitarną, (wg stanu na dzień 31.12.2024 r.), zarejestrowanych było **8127** podmiotów. Największa liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych prowadzi swoją działalność na terenie Oddziału w Grodzisku Mazowieckim (1123), Warszawie (1085) i Płocku (640) WIORiN w Warszawie. Wykres 1.10 przedstawia liczbę podmiotów profesjonalnych wpisanych do urzędowego rejestru prowadzonego przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Wykres 1.10. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych w poszczególnych oddziałach (stan na dzień 31 grudnia 2024 r.)

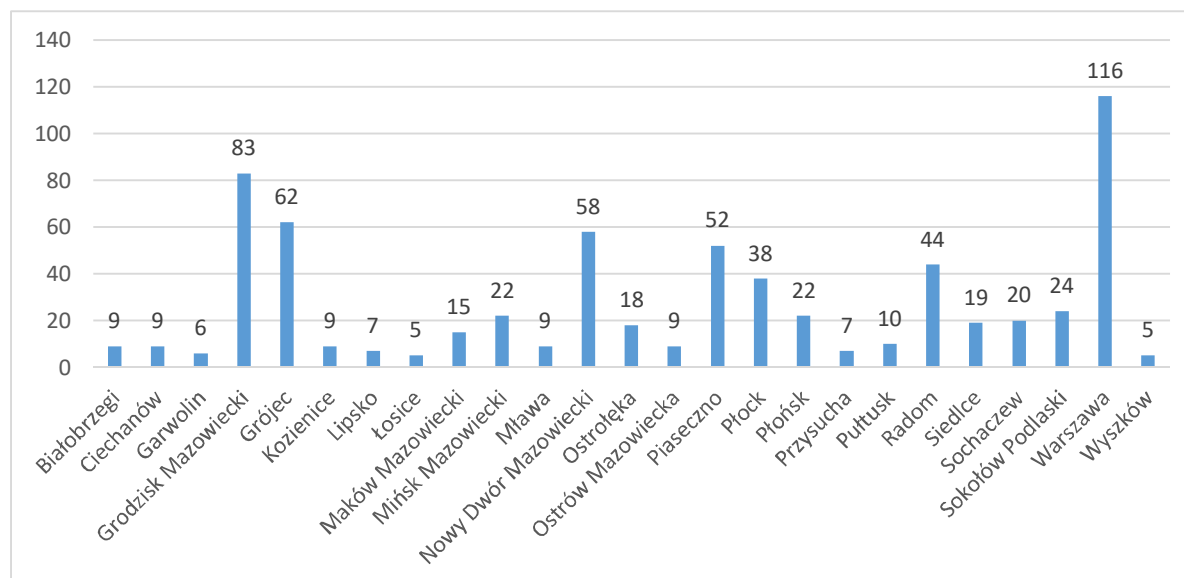
Obowiązujące od 2019 roku przepisy stanowią, że ocenę roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, na podstawie których wystawiane są paszporty roślin mogą przeprowadzać jedynie osoby, które zdały egzamin potwierdzający posiadanie wiedzy o której mowa w art. 89 ust. 1 lit. a Rozporządzenia 2016/2031. W ubiegłym roku na terenie województwa mazowieckiego przeprowadzonych zostało 69 egzaminów (z 7 zakresów tematycznych) dla 67 osób. Egzamin z wynikiem pozytywnym ukończyło 65 egzaminowanych. Wykres 1.11 przedstawia dane w zakresie liczby przeprowadzonych egzaminów na terenie województwa mazowieckiego, z uwzględnieniem liczby osób, które przystąpiły do egzaminu i go zdały.

Wykres 1.11. Liczba przeprowadzonych egzaminów potwierdzających posiadanie wiedzy niezbędnej do przeprowadzania ocen do celów wydawania paszportów roślin w poszczególnych oddziałach (stan na dzień 31 grudnia 2024 r.)

W województwie mazowieckim do dnia 31 grudnia 2024 r. upoważnienie do wydawania paszportów roślin otrzymało 687 podmiotów. Zestawienie podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin przedstawia Wykres 1.12.

Wykres 1.12. Liczba zarejestrowanych podmiotów profesjonalnych, upoważnionych do wydawania paszportów roślin (według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Zarejestrowane podmioty profesjonalne, zgodnie z artykułem 92 Rozporządzenia 2016/2031 podlegają kontroli wojewódzkiego inspektora co najmniej raz do roku. Kontrole mają na celu sprawdzenie czy podmioty przestrzegają przepisów prawa w zakresie:

- art.83 ust 1, 2, 4 lub 5 – tj. treść i format paszportu roślin – w zakresie jego formy, czytelności itp.,
- art. 87 – tj. przeprowadzanie ocen do celów wydawania paszportów roślin,
- art. 88 – tj. prawidłowości umieszczania paszportów roślin,
- art. 89 ust 1 – tj. przestrzegania przez podmiot upoważniony do wydawania paszportów roślin, warunków na jakich upoważnienie zostało wydane,
- art. 90 – tj. - obowiązki podmiotów,
- art. 93 ust. 1, 2, 3 lub 5 – zastępowanie paszportu roślin.

Łącznie w okresie 01.01.2024 – 31.12.2024 r. przeprowadzone zostały 692 kontrole podmiotów upoważnionych do wydawania paszportów roślin. Ogólnie na terenie województwa mazowieckiego przedmiotowe kontrole zostały przeprowadzone u wszystkich upoważnionych podmiotów.

W wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych w zakresie ochrony roślin przed agrofagami, inspektorzy WIORiN w Warszawie nałożyli **8** grzywien w postaci mandatu karnego na łączną kwotę **3 000 zł** i **11** kar pieniężnych na łączną kwotę **19 500 zł**. Zestawienie nałożonych mandatów i decyzji sankcyjnych zostało przedstawione w tabeli 1.15.

Tabela 1.15. Zestawienie liczby wydanych decyzji sankcyjnych i mandatów.

Lp.	Oddziały	Liczba wydanych decyzji sankcyjnych	Liczba grzywien – mandaty
1	Białobrzegi		
2	Ciechanów		
3	Garwolin		
4	Grodzisk Mazowiecki	1	
5	Grójec		
6	Kozienice		
7	Lipsko		
8	Łosice		
9	Maków Mazowiecki		
10	Mińsk Mazowiecki		1
11	Mława	1	
12	Nowy Dwór Mazowiecki	1	
13	Ostrołęka		
14	Ostrów Mazowiecka		
15	Piaseczno		
16	Płock	1	2
17	Płońsk		

Lp.	Oddziały	Liczba wydanych decyzji sankcyjnych	Liczba grzywien – mandaty
18	Przysucha		
19	Pułtusk		
20	Radom		
21	Siedlce		
22	Sochaczew		
23	Sokołów Podlaski		
24	Warszawa	5	5
25	Wyszków	1	
	RAZEM	10	8

Zgodnie z zasadami systemu nadzoru nad zdrowotnością roślin, obowiązującego w państwach członkowskich UE, rośliny, produkty roślinne i przedmioty uznane za stwarzające ryzyko przeniesienia organizmów kwarantannowych, mogą znajdować się w obrocie na rynku wspólnotowym tylko po ich zaopatrzeniu w tzw. „paszport roślin”. Paszport roślin gwarantuje, że opatrzona nim partia towaru roślinnego spełnia ustalone przepisami specjalne wymagania fitosanitarne (tzn. jest wolna od organizmów kwarantannowych i tzw. regulowanych agrofagów niekwarantannowych), a ponadto, że została wyprodukowana przez urzędowo zarejestrowanego producenta, którego miejsce produkcji było regularnie kontrolowane przez służbę ochrony roślin i nasiennictwa. W roku sprawozdawczym w Oddziałach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydanych zostało 34928 szt. paszportów roślin. Tabela nr 1.14 przedstawia liczbę wydanych paszportów w rozbiciu na oddziały.

Tabela 1.13. Liczba wydanych paszportów roślin (stan na 31.12.2024 r.) w rozbiciu na oddziały.

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
1	WI Warszawa	21843
2	Przysucha	3676
3	Wyszków	3646
4	Kozienice	1670
5	Ostrołęka	1410
6	Białobrzegi	874
7	Sochaczew	739
8	Garwolin	437
9	Ostrów Mazowiecka	173
10	Piaseczno	143
11	Pułtusk	98
12	Ciechanów	75

L.p.	Oddział	Liczba wydanych paszportów (malejąco)
13	Warszawa	48
14	Mińsk Mazowiecki	34
15	Łosice	31
16	Radom	27
17	Oddział Graniczny	3
18	Nowy Dwór Mazowiecki	1
19	Grodzisk Mazowiecki	0
20	Grójec	0
21	Lipsko	0
22	Maków Mazowiecki	0
23	Mława	0
24	Płock	0
25	Płońsk	0
26	Siedlce	0
27	Sokołów Podlaski	0
	RAZEM	34928

1.4. Zakwestionowania przesyłek towarów roślinnych w obrocie wewnątrz Unii Europejskiej

W 2024 roku służby fitosanitarne innych krajów członkowskich Unii Europejskiej nie zakwestionowały przesyłek roślin pochodzących z województwa mazowieckiego.

W wyniku działań kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów WIORiN w Warszawie wykryto obecność agrofaga *Globodera rostochiensis* w glebie osypowej znajdującej się przy ziemniakach pochodzących z Grecji. Informacje o stwierdzonych niezgodnościach zostały przekazane do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin Nasiennictwa.

1.5. Nadzór nad obiektami zapewniającymi izolację.

Prowadzenie prac naukowo-badawczych z wykorzystaniem organizmów kwarantannowych oraz materiałów roślinnych porażonych lub niespełniających ustalonych wymagań zdrowotnościowych lub też takich materiałów roślinnych, których nie wolno wprowadzać i przemieszczać na obszarze Wspólnoty, wymaga uzyskania pozwolenia Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa [art. 43 ust 1 ustawy z dnia 13 lutego 2020 o ochronie roślin przed agrofagami (Dz.U. 2023 r., poz. 301)]. Podczas prowadzenia tego rodzaju prac wymagane jest spełnienie określonych warunków organizacyjno-technicznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa fitosanitarnego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2024 roku prowadził nadzór nad sześcioma obiektami zapewniającymi izolację, w których mogą być prowadzone prace naukowo – badawcze.

Tabela 1.14. Wykaz jednostek prowadzących prace naukowo badawcze na terenie województwa mazowieckiego.

Lp	Decyzja wydana dla	Kierunek prowadzenia prac	Liczba wydanych decyzji	Liczba przeprowadzonych kontroli	Uwagi
1	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie-PIB Zakład Genetyki i Materiałów Wyjściowych Ziemniaka w Młochowie Pracownia Fitopatologii - PIB Oddział w Młochowie	<i>Clavibacter sepedonicus</i>	1	0	w 2024 r. w obiekcie nie było prowadzonych prac
2	Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie-PIB Pracownia Organizmów Kwarantannowych w Zakładzie Fitopatologii Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji - PIB	<i>Synchytrium endobioticum</i> <i>Globodera rostochienis</i> <i>Globodera pallida</i> <i>Clavibacter sepedonicus</i>	1	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
3	Instytut Biochemii i Biofizyki -PAN Laboratorium Biologiczne, budynek A	gleba arktyczna i osady jeziorne z Wyspy Króla Jerzego	1	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
4	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego bud 37 Katedra Botaniki Instytutu Biologii	<i>Globodera rostochiennis</i> <i>Globodera pallida</i>	1	1	nieprawidłowości nie stwierdzono
5	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego bud 37 Katedra Gleboznawstwa Instytutu Rolnictwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego budynek 37	Osady przedpola lodowców na Grenlandii	1	1	nieprawidłowości nie stwierdzono

Lp	Decyzja wydana dla	Kierunek prowadzenia prac	Liczba wydanych decyzji	Liczba przeprowadzonych kontroli	Uwagi
6	Uniwersytet Warszawski Wydział Biologii Centrum Nauk Biologiczno - Chemicznych Pracownia Mykologii	<i>Gleba pochodząca z określonych krajów Unii Europejskiej</i>	1	0	w 2024 r. w obiekcie nie było przebieganych prac
RAZEM			6	4	0

Dział Nadzoru Fitosanitarnego przeprowadził kontrolę u podmiotów które w 2024 roku przeprowadzały badania, celem sprawdzenia bezpieczeństwa fitosanitarnego prowadzonych prac. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5.1. Działania podejmowane w ramach programu Single Market Program

W ubiegłym roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie realizował przedstawiony przez GIORiN i pozytywnie zaakceptowany przez KE program kontroli występowania wybranych organizmów szkodliwych finansowany ze środków unijnych (potocznie nazywany SMP). Kontrola występowania agrofagów w 2024 r. obejmowała wszystkie najważniejsze uprawy, rośliny i naturalne siedliska i była ukierunkowana na różne uprawy i siedliska, w szczególności w okresie wegetacji. W niektórych przypadkach kontrole prowadzone były na etapie przechowywania, np. bulw ziemniaków.

Cele i korzyści programu to:

- zebranie informacji o stanie, rozmieszczeniu i liczebności poszczególnych organizmów szkodliwych na przestrzeni lat przez porównanie z latami ubiegłymi;
- podniesienie poziomu wiedzy o stanie zdrowia drzew iglastych i liściastych oraz innych nieuwzględnianych wcześniej upraw;
- rozpoznanie faktycznego rozmieszczenia organizmów szkodliwych znanych z występowania w kraju;
- stworzenie sieci nadzoru zdolnej do wczesnego wykrywania ognisk organizmów szkodliwych;
- zaangażowanie producentów, interesariuszy i społeczeństwa w procedurę nadzoru i podniesienie świadomości ryzyka, jakie niosą ze sobą organizmy szkodliwe;

- podniesienie poziomu wiedzy o nowych organizmach szkodliwych oraz niesionym przez nie ryzyku na poziomie krajowym i europejskim.

Wskaźnikami osiągnięcia celów są: liczba przeprowadzonych kontroli wzrokowych; liczba próbek pobranych i poddanych badaniu laboratoryjnemu; odczyty z pułapek feromonowych, liczba pozytywnych wyników badania próbek; liczba ognisk. Tworzone są również sprawozdania zawierające analizy porównawcze działań lustracyjnych i ich wyników w różnych latach.

Oczekiwane wyniki są następujące:

- **Priorytet I** – kontrole w kierunku 15 agrofagów priorytetowych nie znanych z występowania w Polsce objętych przepisami UE.
- **Priorytet II** – kontrole w kierunku 17 agrofagów dla których Komisja Europejska określała środki unijne lub agrofagi wymienione w Zał. II Cz. B Rozporządzenia 2019/2072 oraz 2 agrofagi objęte środkami.

Przeprowadzone lustracje dostarczyły rzetelnych danych o braku/obecności tych organizmów.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, zrealizował program „Single Market Program” zgodnie z przyjętymi założeniami. Inspektorzy WIORiN prowadzili obserwacje w kierunku **32 organizmów szkodliwych**, lustracje poszukiwawcze prowadzone były m.in. na drzewostanach iglastych i liściastych, drewnie, DMO oraz wybranych uprawach ogrodnich i rolniczych.

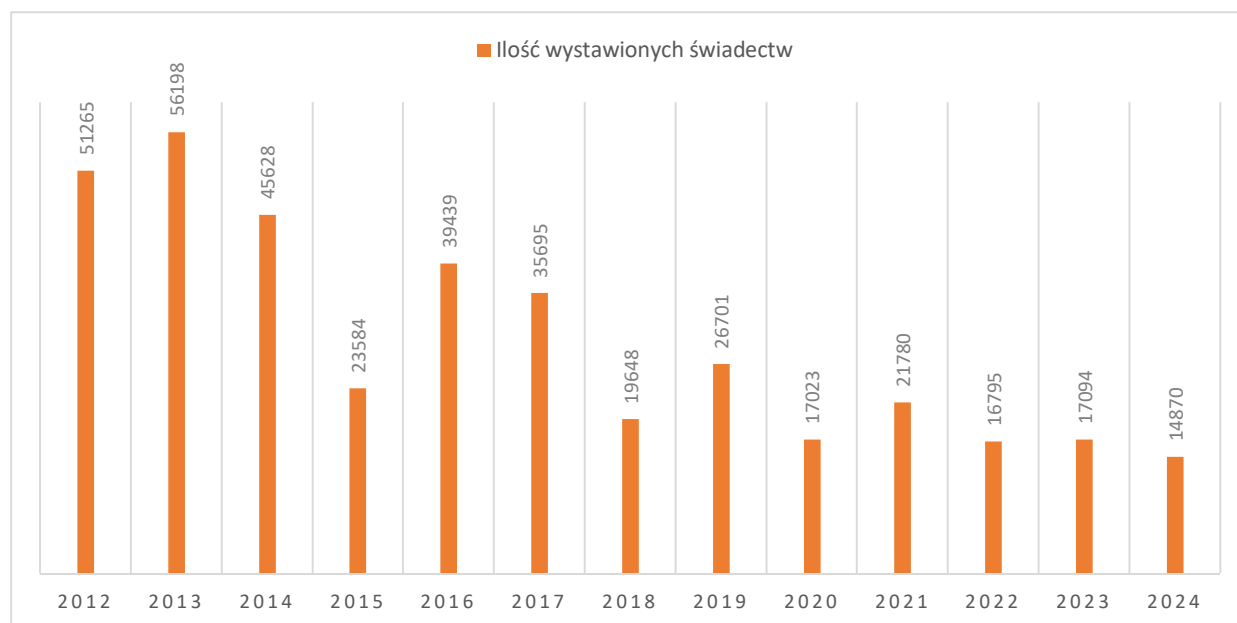
Na terenie województwa mazowieckiego wykonanych zostało **1462 kontrole** (wykonanie planu w 100%) oraz pobrano **1008 prób do badań laboratoryjnych** (wykonanie planu w 100%). W ramach programu, wykrytych zostało **31 ognisk** bakterii *Clavibacter sepedonicus* oraz kolejne **40 ognisk** ww. bakterii w ramach równoległych badań prowadzonych pod kątem *Ralstonia solanacearum* i *Meloidogyne spp.*, a także wykryto **1 ognisko** nicienia *Globodera rostochiensis*.

1.6. Obrót roślinami, produktami roślinnymi i przedmiotami z krajami trzecimi

1.6.1. Kontrola towarów eksportowanych na terenie województwa mazowieckiego

W roku 2024 w jednostkach organizacyjnych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydano łącznie 14 870 sztuk świadectw fitosanitarnych, w tym: 14 737 sztuk dla eksportu i 133 sztuki dla reeksportu. W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano 13% spadek ilości wydanych świadectw (wykres 1.9).

Wykres 1.9. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych w latach 2012–2024 (w sztukach).

Świadectwa fitosanitarne w 2024 roku zostały wystawione do 81 państw (tabela 1.7).

Tabela 1.7 Zestawienie kierunków eksportu w 2024 roku

Eksport w 2024 roku prowadzony był z następującymi państwami		
Albania	Algieria	Angola
Argentyna	Armenia	Australia
Azerbejdżan	Bahrain	Bangladesz
Białoruś	Bośnia-Hercegowina	Brazylia
Chile	Chińska Republika Ludowa	Czarnogóra
Egipt	Ekwador	Federacja Rosyjska
Filipiny	Gruzja	Gujana Francuska
Gwatemala	Gwinea	Indie
Indonezja	Irak	Islandia
Izrael	Japonia	Jordania
Kanada	Katar	Kazachstan
Kenia	Kirgistan	Kolumbia
Komory	Korea	Kostaryka
Królestwo Arabii Saudyjskiej	Kuwejt	Kosowo
Liberia	Libia	Malezja
Maroko	Mayottie	Mongolia
Mołdawia	Nigeria	Norwegia
Nowa Zelandia	Oman	Palau
Panama	Republika Macedonii Północnej	Republika Południowej Afryki
Salwador	Senegal	Serbia
Seszele	Singapur	Sri Lanka
Stany Zjednoczone	Surynam	Tadżykistan

Eksport w 2024 roku prowadzony był z następującymi państwami		
Tajlandia	Tajwan	Tanzania
Togo	Tunezja	Turcja
Uganda	Ukraina	Urugwaj
Uzbekistan	Wielka Brytania	Wietnam
Wybrzeże Kości Słoniowej	Wyspy Kanaryjskie	Zjednoczone Emiraty Arabskie

W 2024 roku największą liczbę świadectw fitosanitarnych wystawiono w Oddziałach: w Grójcu (9177 szt.), Płońsku (1251 szt.) i Garwolinie (812 szt.). Porównanie udziału poszczególnych oddziałów w ogólnej liczbie wystawionych w województwie mazowieckim świadectw przedstawia tabela 1.8.

Tabela 1.8. Porównanie liczby wystawionych świadectw fitosanitarnych przez oddziały Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Lp.	Oddział	Ilość wydanych świadectw fitosanitarnych (szt.)	% udział w ogólnej liczbie wystawionych świadectw w WIORiN Warszawa
1	Grójec	9177	61,71
2	Płońsk	1251	8,41
5	Garwolin	812	5,46
4	Piaseczno	784	5,27
3	Grodzisk Mazowiecki	661	4,45
6	Sochaczew	621	4,18
7	Warszawa	554	3,73
8	Łosice	212	1,43
9	Białobrzegi	174	1,17
10	Siedlce	155	1,04
12	Przysucha	98	0,66
17	Kozienice	87	0,59
11	Radom	74	0,50
14	Płock	46	0,31
13	Ciechanów	36	0,24
15	Mińsk Mazowiecki	27	0,18

Lp.	Oddział	Ilość wydanych świadectw fitosanitarnych (szt.)	% udział w ogólnej liczbie wystawionych świadectw w WIORiN Warszawa
19	Ostrołęka	27	0,18
16	Nowy Dwór Mazowiecki	25	0,17
18	Wyszków	16	0,11
22	Ostrów Mazowiecka	15	0,10
21	Mława	6	0,04
20	Lipsko	5	0,03
23	Pułtusk	4	0,03
24	Sokołów Podlaski	3	0,02
25	Maków Mazowiecki	0	0,00
	Razem	14870	100

Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne zawiera tabela 1.9 oraz tabela 1.10

Tabela 1.9. Szczegółowe dane z ilości eksportowanych i reeksportowanych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w 2024 roku, dla których wystawione zostały dokumenty fitosanitarne.

Towar skontrolowany	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
INNE ROŚLINY / GAŁĘZIE Z LIŚCIAMI, CIĘTE KWIATY I INNE /CIĘTE KWIATY	0	375100	0
INNE ROŚLINY / INNE / KORZENIE	0.002	0	0
INNE ROŚLINY / INNE / POROST	1.370	0	0
INNE ROŚLINY / INNE / ROSNĄCE ROŚLINY	4.450	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / ORZECY	4.798	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / OW. CYTR. B. LIŚCI I SZYP.	2713.13 3	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / OW. CYTR. Z LIŚCIAMI I SZYP.	8.388	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / OWOC. PD. - INNE	748.217	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / OWOCE ŚW.	232646. 382	0	0
INNE ROŚLINY / OWOCE I WARZYWA / WARZ. ŚW.	13178.6 80	1920	0
INNE ROŚLINY / ZIEMNIAKI KONSUMPCYJNE I PRZEMYSŁOWE/ ZIEMNIAKI KONS.	1234.84 0	0	0

Towar skontrolowany	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
INNE ROŚLINY / ŚCIĘTE DRZEWA Z LIŚĆMI / ŚCIĘTE DRZEWA Z LIŚĆMI I GAŁĘZIAMI I SZYSZKAMI	0	13603	0
PRODUKTY / DREWNO I KORA / DREWNO R. IGL. OKOR.	0	6266	215.150
PRODUKTY / DREWNO I KORA / DREWNO R. LIŚĆ. OKOR.	6.750	0	4.143
PRODUKTY / DREWNO I KORA / INNE	0	3	7.830
PRODUKTY / INNE / INNE	6469.54 4	516779	8.052
PRODUKTY / NASIONA / NASIONA	253.548	0	0
PRODUKTY / ODPADY POCHODZENIA ROŚLINNEGO / ŁUPINY	0.001	0	0
PRODUKTY / POCHODNE PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO / LIŚCIE SUSZ.	709.270	0	0
PRODUKTY / POCHODNE PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO / SUROWIEC	0.125	0	0
PRODUKTY / POCHODNE PRODUKTY POCHODZENIA ROŚLINNEGO / SŁÓD	5972.33 0	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / GRYS	0.120	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / GRZYBY ŚW.	967.088	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / KASZA	18.365	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / MĄCZKA	2.080	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / MAKA	181.715	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / OWOCE MROŻ.	185.923	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / OWOCE SUSZ.	72.118	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / PŁATKI	310.444	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / SUSZ	706.439	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / WARZ. MROŻ.	48.000	0	0
PRODUKTY / PRODUKTY PRZECHOWYWANE NIEZDOLNE DO KIEŁKOWANIA / WARZ. SUSZ.	36.700	0	0
PRODUKTY / ZIARNO KONS. / ZIARNO KONS.	5.002	0	0
PRZEDMIOTY / PRZEDMIOTY / OPAKOWANIA DREWNIANE	0	5430	0
PRZEDMIOTY / PRZEDMIOTY / PRZEDMIOTY	110.210	7	11.350
ROŚL. DO SADZENIA / INNE / ROŚL. DONICZKOWE	0	28907	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / DRZEWKA	0	250190	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / NASIONA	3.550	5	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / PODKŁADKI WEGETATYWNE	0	434000	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / ROŚL. W KULT. TKAN.	0	104130 3	0

Towar skontrolowany	tony	ilość sztuk	metry sześciennie
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / SADZ. UKORZ. B. PODŁ.	4.980	726937	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / SADZ. UKORZ. Z PODŁ.	79.176	521876 9	0
ROŚL. DO SADZENIA / MAT.ROZMN. / ZRZEZY	0	2380	0
ROŚL. DO SADZENIA / ORGANY PODZIEMNE / BULWOCEBULE	0.084	67223	0
ROŚL. DO SADZENIA / ORGANY PODZIEMNE / BULWY	0.035	2500	0
ROŚL. DO SADZENIA / ORGANY PODZIEMNE / CEBULE	0.409	122123 4	0
ROŚL. DO SADZENIA / ORGANY PODZIEMNE / DYMKA	5.000	0	0
ROŚL. DO SADZENIA / ORGANY PODZIEMNE / KŁĄCZA	0.050	34518	0
Suma	266689. 315	994707 4	246.525

Tabela 1.10. Szczegółowe dane dotyczące ilości eksportowanych w 2024 roku owoców i warzyw

Towar	Ilość wyeksportowanych w 2024 roku owoców i warzyw
	tony
Owoce (bez cytrusowych) Razem	232 646
Jabłko	214 207
Gruszka	15 324
Inne	3 115
Warzywa Razem	13 178
Pomidor	3 565
Kapusta biała	1 114
Papryka	1 113
Inne	7 386
Owoce (bez cytrusowych) i Warzywa Razem	245 824

1.6.2. Zakwestionowania towarów roślinnych eksportowanych z terenu województwa mazowieckiego

W 2024 r. otrzymano 4 notyfikacje w odniesieniu do przesyłek zaopatrzonych w świadectwa fitosanitarne wydane przez inspektorów WIORiN w Warszawie. Dane dotyczące przyczyn zakwestionowania i rodzaju zakwestionowanych towarów roślinnych oraz państw, których służby fitosanitarne dokonały zatrzymania, podano w tabeli 1.11.

Tabela 1.11. Zestawienie zakwestionowanych przesyłek ze wskazaniem przyczyn.

Kraj kwestionujący	Towar	Przyczyna zakwestionowania	Liczba zakwestionowań
Białoruś	nasiona - burak	Wykrycie agrofaga kwarantannowego dla EAUG <i>Cuscuta</i> spp.	1
Białoruś	owoce świeże – brzoskwinie (pochodzące z Grecji)	Wykrycie agrofaga kwarantannowego dla EAUG <i>Grapholita molesta</i>	1
Białoruś	warzywa świeże – pomidor	Wykrycie agrofaga - <i>Pepino mosaic virus</i>	1
Izrael	Owoce świeże – jabłka	wykrycie agrofaga - <i>Nonectria ditissima</i>	1

1.6.3. Graniczna kontrola fitosanitarna roślin, produktów roślinnych i przedmiotów, importowanych z krajów trzecich

W 2024 roku, inspektorzy Oddziału Granicznego w Warszawie przeprowadzili **975** kontroli roślin i produktów roślinnych lub innych przedmiotów, podlegających granicznej kontroli fitosanitarnej przy wprowadzaniu na terytorium Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Wydano:

- **937 dokumentów CHED-PP** potwierdzających, że przesyłka spełnia wymagania i może zostać wprowadzona na terytorium Polski (i innych państw UE) dotyczących przede wszystkim:
 - roślin do sadzenia (sadzonki roślin ozdobnych, rośliny akwariowe, rośliny w kulturach tkankowych, nasiona, organy podziemne, cebule, kłącza),
 - kwiatów ciętych,
- **155 decyzji administracyjnych zakazujących** wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.

Powód zakwestionowania to:

- brak właściwego oznakowania opakowań drewnianych, zgodnie z ISPM 15;
- brak świadectwa fitosanitarnego, dołączonego do przesyłki;
- nieprawidłowe świadectwo fitosanitarne dołączone do przesyłki;
- brak zgłoszenia przesyłki w systemie IMCOS;
- importu towaru zakazanego dla importu do UE;
- obecność agrofaga kwarantannowego.

Kontrolowany asortyment oraz najważniejsze kraje pochodzenia przesyłek w **2024** roku:

- **sadzonki roślin ozdobnych (mięta, rozmaryn, begonia, petunia)** - Izrael, Chiny, Kenia, Tajwan, Indonezja, USA;
- **sadzonki roślin akwariowych** - Indonezja, Tajwan, Singapur;
- **kwiaty cięte (goździki, róże, storczyki, gipsówka)** - Kolumbia, Ekwador, Tajlandia, Etiopia;
- **nasiona (warzyw: pomidory, papryka, cebula, kapusta i roślin ozdobnych)** – Chiny, Indie, Izrael, USA, Turcja, Ukraina, Korea Pd.;
- **rośliny in vitro** - Tajlandia, USA, Izrael, Wielka Brytania, Chiny.

2. Nadzór nad ochroną roślin i nawozami

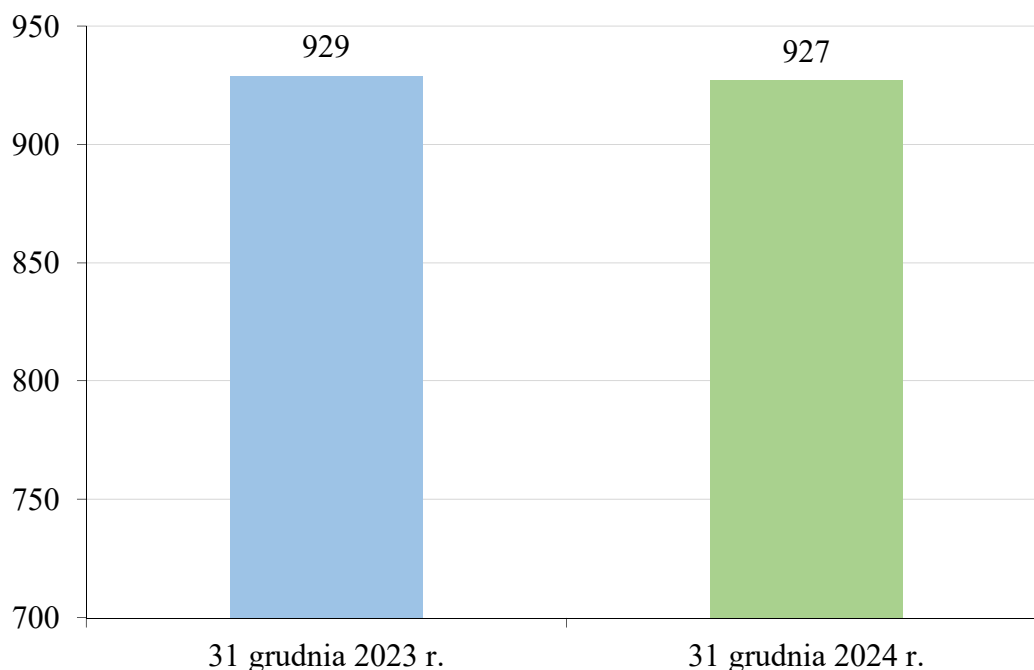
2.1. Obrót i stosowanie środków ochrony roślin

2.1.1. Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków

Wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz ustawie z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Polega na wpisywaniu przedsiębiorców prowadzących przedmiotową działalność do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

W rejestrze przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, według stanu na 31.12.2024 r. znajdowało się 927 przedsiębiorców.

Wykres 2.1. Liczba przedsiębiorców wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki.

W 2024 roku ogólna liczba przedsiębiorców wprowadzających środki ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki zmniejszyła się o 2 w stosunku do roku 2023.

Jednocześnie wskazać należy, że nie wszystkie zarejestrowane podmioty prowadzą działalność. Szczegółowe zestawienie punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków, prowadzących faktyczną działalność w powyższym

zakresie na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie przedstawia tabela 2.1.

Tabela 2.1. Punkty wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków faktycznie prowadzące działalność na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.)

L.p.	Oddział	Ogółem	W tym:			
			Konfekcjono-	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna	
					dla użytkowników profesjonalnych i nieprofesjonalnych	wyłącznie dla użytkowników nieprofesjonalnych
1	Białobrzegi	15		1	14	
2	Ciechanów	23			23	
3	Garwolin	24		4	20	
4	Grodzisk Maz.	83	1	27	55	
5	Grójec	58		3	55	
6	Kozienice	16			16	
7	Lipsko	18			18	
8	Łosice	13			11	2
9	Maków Maz.	39		2	31	6
10	Mińsk Maz.	18			18	
11	Mława	27			26	1
12	Nowy Dwór Maz.	40	1	2	8	29
13	Ostrołęka	29		1	28	
14	Ostrów Maz.	27		1	26	
15	Piaseczno	25			25	
16	Płock	81		2	68	11
17	Płońsk	6		1	5	
18	Przysucha	23			23	
19	Pułtusk	18			18	
20	Radom	55			49	6
21	Siedlce	21			21	
22	Sochaczew	44		3	41	
23	Sokołów Podlaski	39		2	29	8
24	Warszawa	131	2	4	98	27
25	Wyszków	15			8	7
Razem		888	4	53	734	97
					831	

W stosunku do ogólnej liczby 888 punktów wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonujących te środki, 53 z nich, tj. 6% prowadzi sprzedaż hurtową. Najwięcej hurtowni znajduje się na terenie działania Oddziału w Grodzisku Mazowieckim (27 hurtowni). Aktywnie działających punktów sprzedaży detalicznej jest 831, najwięcej na terenie działania Oddziału w Warszawie (125 punkty).

2.1.2. Kontrola wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków oraz stosowania środków ochrony roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin oraz w zarządzeniu nr 18/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przeprowadzania kontroli składu, właściwości fizycznych oraz właściwości chemicznych środków ochrony roślin.

Zgodnie z cytowanymi zarządzeniami wykonywane kontrole zostały podzielone na rodzaje kontroli typu: A, B, C, D, których szczegółowy zakres przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2.2. Rodzaj i ilość przeprowadzonych kontroli i rekontroli w 2024 r.

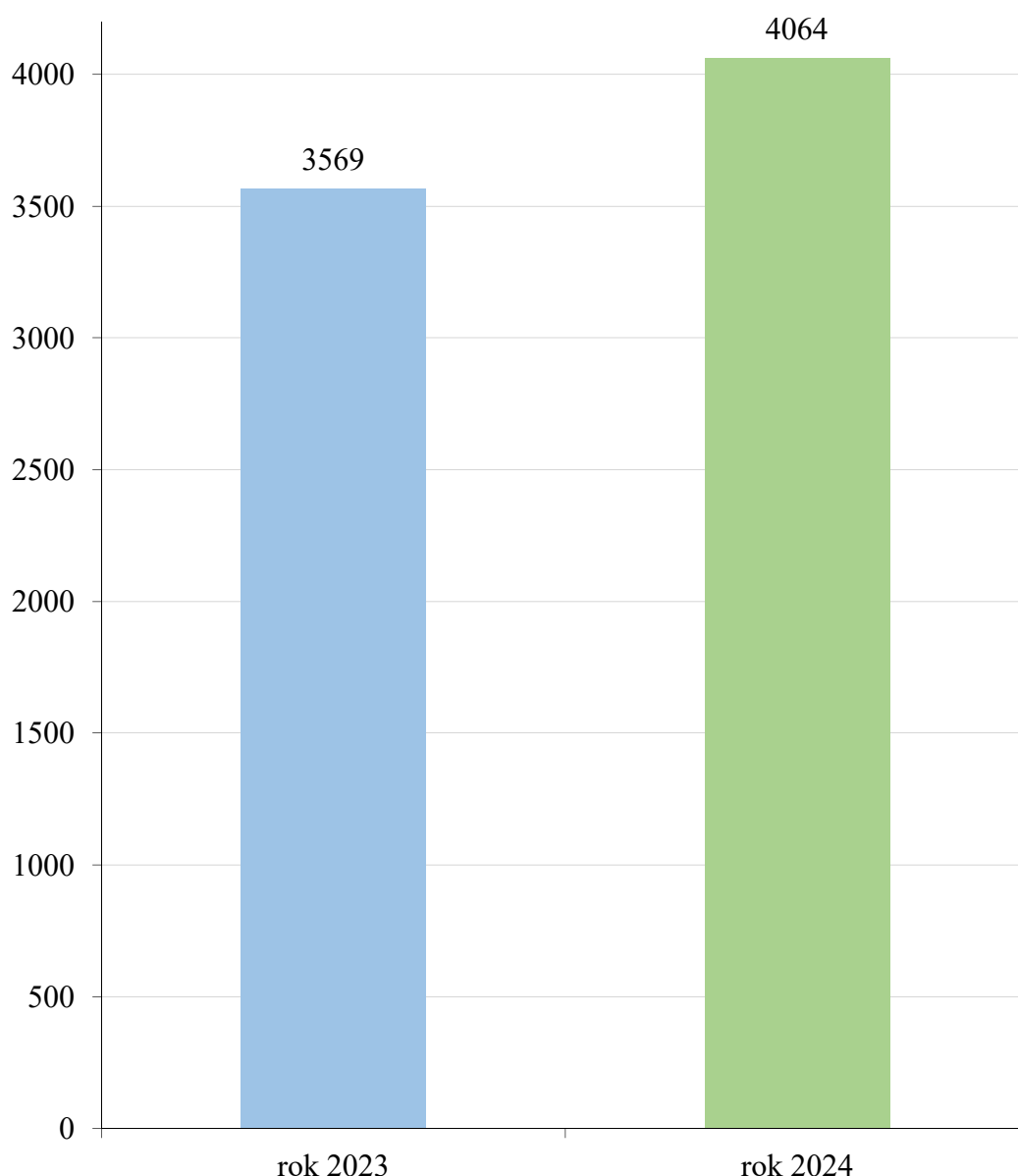
Rodzaj kontroli	Kontrole	Rekontrole	Ogółem	%
A - w punktach konfekcjonowania środków ochrony roślin, - w hurtowniach, magazynach, punktach obrotu detalicznego, - u producentów środków ochrony roślin i posiadaczy zezwoleń/pozwoleń MRiRW - na targowiskach i w innych miejscach gdzie są lub mogą być wprowadzane do obrotu środki ochrony roślin i zaprawiony materiał siewny	703	3	706	17,1
B - w gospodarstwach prowadzących towarową produkcję roślinną, w magazynach płodów rolnych, w strefach ochronnych źródeł i ujęć wody, na terenie uzdrowisk, otulin parków narodowych i rezerwatów oraz w innych miejscach, gdzie stosowanie środków ochrony roślin może być ograniczone lub zabronione; - badania skuteczności środków ochrony roślin; - kontrole jednostek certyfikujących integrowaną produkcję roślin	3341	17	3358	81,1
C - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy	16	0	16	0,4
D - w jednostkach upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora do przeprowadzania szkoleń ustawowych	59	1	60	1,4
Razem	4119	21	4140	100

W okresie sprawozdawczym w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowaniem tych środków oraz stosowaniem środków ochrony roślin

pracownicy inspekcji przeprowadzili **4064 kontrole**, w tym 20 kontroli sprawdzających. W odniesieniu do roku poprzedniego łącznie wykonano o 495 kontroli więcej, to jest o 13,9% w porównaniu do roku 2023.

Wśród wykonanych **4064** kontroli, podobnie jak w latach ubiegłych, największy udział, tj. **3358**, mają kontrole przeprowadzone w miejscach stosowania środków ochrony roślin (kontrole typu B), co stanowi 81,1% wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2024 r. Natomiast kontrole w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu i konfekcjonowania tych środków (kontrole typu A), w ilości 706, stanowią 17,1% ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli. Pozostałe kontrole typu C, D stanowią odpowiednio 0,4% i 1,4%.

Wykres 2.2. Porównanie ogólnej liczby kontroli typu A i typu B w latach 2023 i 2024.

Wzrost łącznej liczby kontroli typu A i B w okresie sprawozdawczym 2024 r. w odniesieniu do roku 2023 wynika ze zwiększonej liczby przeprowadzonych kontroli tego typu w związku ze

stwierdzeniem przypadków śmiertelnych zatruc środków ochrony roślin zawierającymi w składzie substancje czynne fosforek glinu i fosforek magnezu, do jakich doszło na skutek zakupu i zastosowania tych preparatów przez osoby nieposiadające stosownych uprawnień.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2024 roku przedstawia tabela nr 2.3

Tabela 2.3. Szczegółowe zestawienie liczby kontroli typu A, B, C, D przeprowadzonych w 2024 roku oraz ich wyniki w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie oraz DORiN

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna	
				mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	159		25	
2	Ciechanów	186		7	
3	Garwolin	140		14	
4	Grodzisk Maz.	188		17	5
5	Grójec	443		21	4
6	Kozienice	151		17	3
7	Lipsko	146	5	10	
8	Łosice	147		5	
9	Maków Maz.	166		7	
10	Mińsk Maz.	174	5	11	
11	Mława	132		7	3
12	Nowy Dwór Maz.	123	2	20	1
13	Ostrołęka	181		16	
14	Ostrów Maz.	152		9	
15	Piasieczno	85	1	8	
16	Płock	199		15	
17	Płońsk	144	7	7	
18	Przysucha	174		19	
19	Pułtusk	131		6	2
20	Radom	186		27	
21	Siedlce	172		4	
22	Sochaczew	179		25	
23	Sokołów Podl.	117		3	3
24	Warszawa	137		34	1
25	Wyszków	127		7	
26	DORiN*	1	1		1
Razem:		4140	21	341	23

*Dział Ochrony Roślin i Nawozów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Najwięcej kontroli przeprowadzono w Oddziałach w: Grójcu (443), Płocku (199) oraz Grodzisku Mazowieckim (188), natomiast najmniej w Oddziałach w: Piasecznie (85), Sokołowie Podlaskim (117) oraz Nowym Dworze Mazowieckim (123).

W wyniku działań kontrolnych w zakresie kontroli typu A, B, C, D nałożono 341 mandatów karnych na łączną kwotę **137.750,00 zł**.

Realizacja zaleceń pokontrolnych była sprawdzana w trakcie 21 rekontroli. Wszystkie rekontrole przeprowadzono z zakresu kontroli typu B.

Zestawienie poszczególnych rodzajów kontroli i nałożonych sankcji karnych przedstawia się następująco:

Tabela 2.4. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji w podziale na poszczególne rodzaje kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli	W tym liczba rekontroli	Odpowiedzialność			
			mandaty	decyzje o wycofaniu środka ochrony roślin z obrotu	decyzje w zakresie określenia opłaty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzenia analiz	inne decyzje wydane w zakresie obrotu i stosowania środków w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości
A	706	3	41	5	6	5
B	3358	17	299	0	0	7
C	16	0	0	0	0	0
D	60	1	1	0	0	0
Razem	4140	21	341	5	6	12

Najwięcej nieprawidłowości stwierdzono podczas przeprowadzania kontroli typu B mających na celu sprawdzenie prawidłowości stosowania środków ochrony roślin.

Kontrole typu A

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin inspekcja objęła czynnościami kontrolnymi miejsca, w których jest lub mogła być prowadzona działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków. Ponadto kontrolowano miejsca składowania środków nieprzeznaczonych na rynek polski, podmioty będące producentami środków

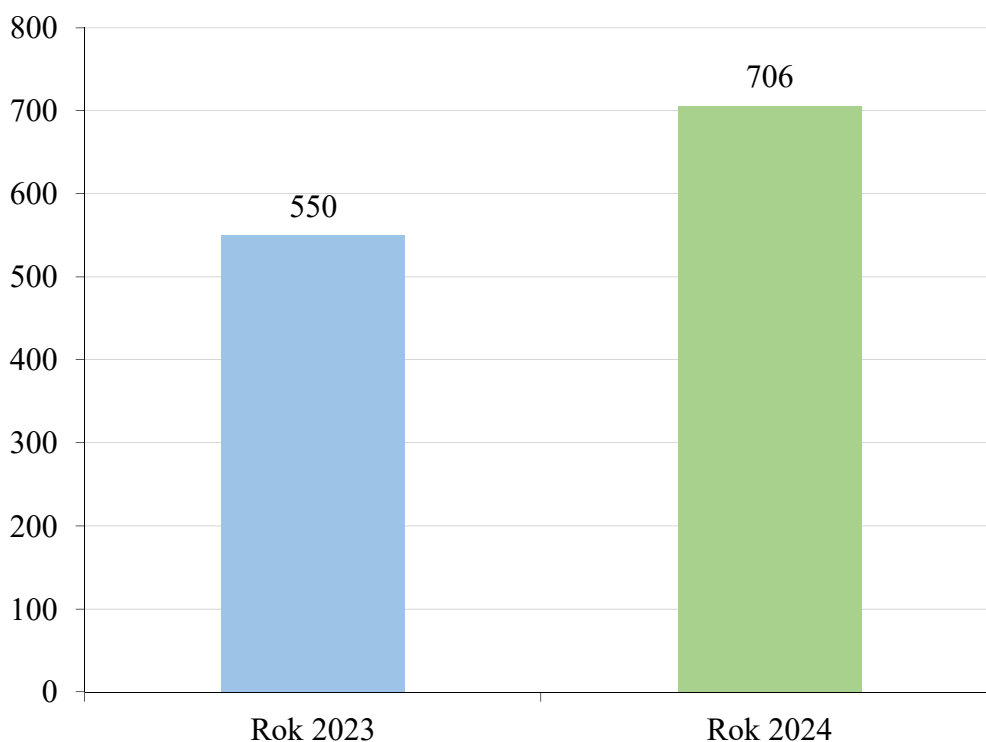
ochrony roślin oraz posiadaczy zezwoleń i/lub pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu.

W 2024 r. przeprowadzono 706 takich kontroli, w tym 3 kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Ogólna liczba kontroli typu A w porównaniu do roku poprzedniego była wyższa o 156, to jest o 28,4%.

Wzrost liczby przeprowadzonych kontroli wynikał przede wszystkim ze wzrostu liczby kontroli interwencyjnych i problemowych. Powyższe spowodowane było prowadzeniem wzmożonych działań prowadzonych w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin zawierających w składzie substancje czynne fosforek glinu i fosforek magnezu.

Wykres 2.3. Liczba kontroli w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem środków ochrony roślin do obrotu, przemieszczaniem, składowaniem, konfekcjonowaniem, produkcją, reklamą tych środków w latach 2023 i 2024.

Kontrole typu A były przeprowadzane głównie u przedsiębiorców zarejestrowanych przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, wykonujących działalność w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu lub konfekcjonowania tych środków, tj. w hurtowniach, punktach obrotu detalicznego, jak również u posiadaczy zezwoleń/pozwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin, podmiotów wprowadzających środki ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, składujących i magazynujących te środki. Ponadto przeprowadzono kontrole w innych miejscach, gdzie jest lub mógł być prowadzony obrót środkami ochrony roślin i zaprawionym materiałem siewnym.

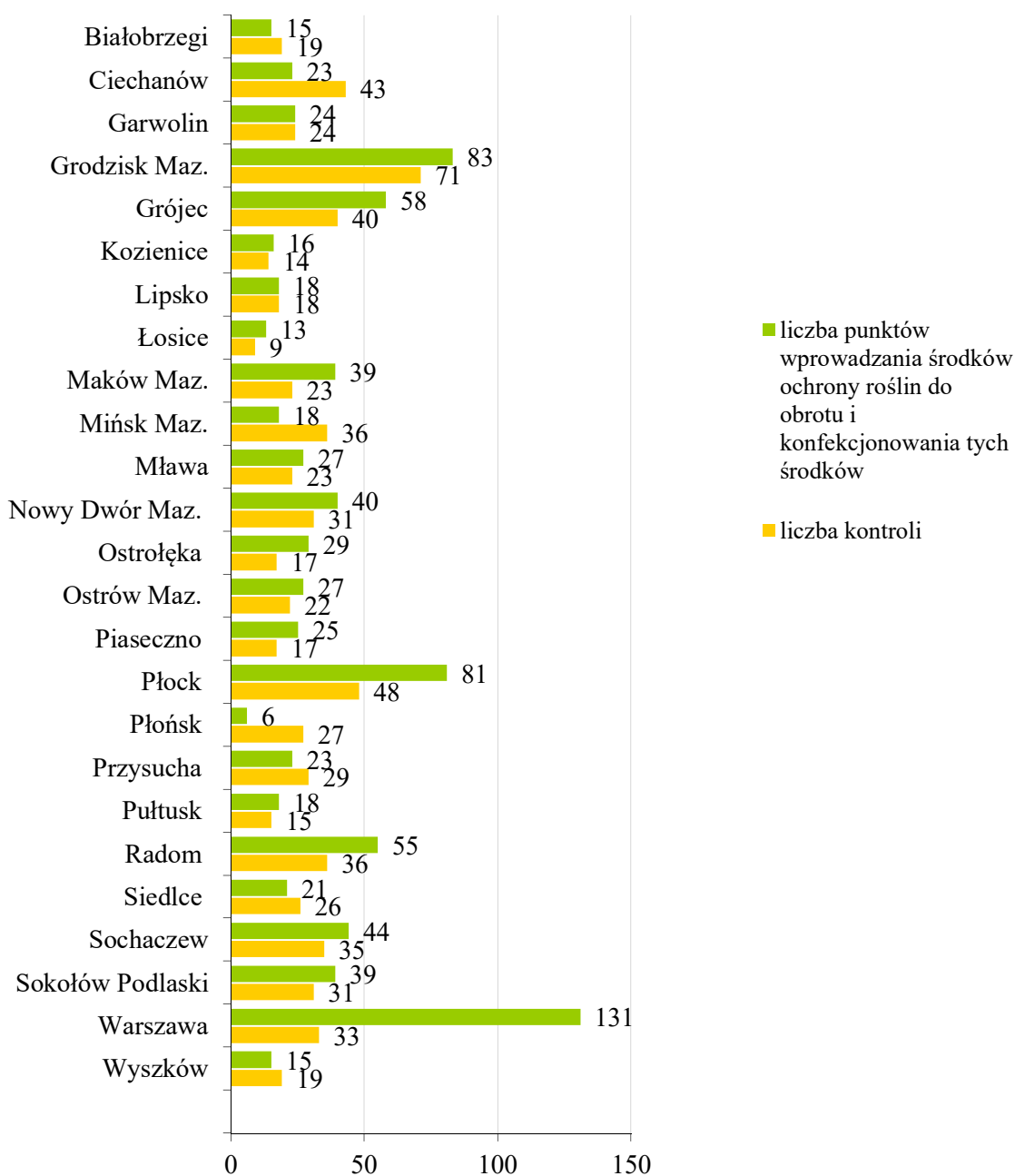
Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2024 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli i zakres (typ) kontroli przedstawiono w poniższej tabeli. Należy mieć na uwadze, że w trakcie jednej kontroli może być kontrolowanych kilka zakresów.

Tabela 2.5. Szczegółowe zestawienie wykonanych w 2024 r. kontroli typu A z podziałem na miejsca prowadzenia kontroli.

Typ kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Odpowiedzialność karna	
				mandaty	decyzje administracyjne
hurtownie śor	50	30		2	10
punkty detaliczne śor	291	233	3	38	6
punkty konfekcjonowania śor	16	1			
producenci śor/miejsca produkcji śor	2	2			
posiadacze zezwoleń/ pozwoleń MRiRW/podmioty wprowadzające śor na terytorium RP	9	7		1	
składowanie i przemieszczanie śor nieprzeznaczonych na rynek polski	8				
miejsca potencjalnej sprzedaży śor	75	3			
punkty obrotu zaprawionymi nasionami	7				
inne	2	1			

Poniższy wykres przedstawia liczbę przeprowadzonych w 2024 roku kontroli typu A przez poszczególne Oddziały WIORiN w Warszawie w stosunku do ogólnej liczby punktów faktycznego wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu (hurtowych i detalicznych) oraz konfekcjonowania tych środków.

Wykres 2.4. Liczba przeprowadzonych w 2024 roku kontroli typu A w stosunku do ogólnej liczby punktów faktycznego wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu (hurtowych i detalicznych) oraz konfekcjonowania tych środków

W wyniku przeprowadzenia 706 kontroli typu A stwierdzono 53 nieprawidłowości. Dotyczyły one przede wszystkim: braku szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków, zbywania środków ochrony roślin po upływie terminu ważności, treści etykiety niezgodnej z zezwoleniem/pozwoleniem MRiRW, niezgodności w zakresie opakowania środków.

Tabela 2.6. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości na terenie województwa mazowieckiego wykazane podczas kontroli typu A w 2024 r.

Rodzaj nieprawidłowości	Liczba kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości
brak szkolenia w zakresie doradztwa dotyczącego środków	15
termin ważności środków	8
treść etykiety niezgodna z zezwoleniem MRiRW	8
opakowania (nieszczelne, uszkodzone, zastępcze, niezgodne z wymaganiami zezwolenia/pozwolenia)	5
oferowania zawarcia umowy zbycia środków na odległość	4
braku wpisu do rejestru	3
warunki przechowywania środków przeterminowanych lub z innych powodów nieprzeznaczonych do zbycia (art. 25 ust. 3 pkt 3)	3
skład lub właściwości fizyczne, lub właściwości chemiczne niezgodne z określonymi w dokumentacji środków	3
zbywanie środków przeznaczonego dla użytkownika profesjonalnego osobie, która nie spełnia wymagań określonych w art. 28	2
dopuszczenia środków do obrotu	1
prowadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej środków	1
Razem	53

W 2024 r. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie kontroli A nałożono 41 mandatów karnych oraz wydano 16 decyzji administracyjne: 6 decyzji w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzenia analiz laboratoryjnych, 5 decyzji nakazujących wycofanie z obrotu środków ochrony roślin na koszt właściciela, 4 decyzje nakazujące wstrzymanie obrotu środków ochrony roślin, 1 decyzję zakazującą wykonywanie działalności w zakresie wprowadzania środków ochrony roślin do obrotu.

Tabela 2.7. Zestawienie liczby kontroli typu A i wykazanych nieprawidłowości w poszczególnych jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2024 r.

L.p.	Oddział	Liczba kontroli	Liczba nieprawidłowości	Odpowiedzialność karna	
				mandaty	decyzje administracyjne
1	Białobrzegi	19	3	2	
2	Ciechanów	43			
3	Garwolin	24	3	3	
4	Grodzisk Maz.	71	5	2	3
5	Grójec	40	3	1	3
6	Kozienice	14			
7	Lipsko	18	1	1	
8	Łosice	9			
9	Maków Maz.	23	1	1	
10	Mińsk Maz.	36	2	2	
11	Mława	23	1	1	3
12	Nowy Dwór Maz.	31	4	3	1
13	Ostrołęka	17	1	1	
14	Ostrów Maz.	22	2	2	
15	Piaseczno	17			
16	Płock	48	7	4	
17	Płońsk	27			
18	Przysucha	29			
19	Pułtusk	15	1	1	2
20	Radom	36	4	3	
21	Siedlce	26	1	1	
22	Sochaczew	35	2	2	
23	Sokołów Podl.	31	1	1	3
24	Warszawa	33	10	9	
25	Wyszków	19	1	1	
26	DORiN				1
Razem:		706	53	41	16

Tabela 2.8. Decyzje o opłacie sankcyjnej nałożone w 2024 r. w sprawie określenia opłaty dotyczącej kosztów przeprowadzania analiz laboratoryjnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz decyzje w zakresie wycofania z obrotu środków ochrony roślin na koszt właściciela.

Decyzja	Liczba decyzji	Wartość naliczonej opłaty sankcyjnej [zł]	Ilość wycofanych środków z obrotu [kg/l]
Opłata za przeprowadzenie analiz laboratoryjnych	6	14.240,00	
Wycofanie środków z obrotu	5		1,585

Kontrole typu B

W ramach sprawowanego przez Inspekcję nadzoru nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin wykonywano kontrole w miejscach stosowania środków ochrony roślin zgodnie z zarządzeniem nr 12/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu środków ochrony roślin.

W 2024 roku przeprowadzono **3317** takich kontroli (w tym **17** rekontroli).

Głównym zakresem przeprowadzanych kontroli było sprawdzenie w gospodarstwie w szczególności: stosowania zasad integrowanej ochrony roślin, prowadzenia ewidencji wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin, wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin sprzętem sprawnym technicznie, wykonywania zabiegów zgodnie z zaleceniami zawartymi na etykiecie środka ochrony roślin.

Zestawienie danych nt. przeprowadzonych kontroli w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2.9. Wykaz kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania środków ochrony roślin w jednostkach organizacyjnych WIORiN w 2024 r.

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne
1	Białobrzegi	112	27	0	139	23
2	Ciechanów	118	14	0	132	6
3	Garwolin	104	11	0	115	11

L.p.	Oddziały	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne
4	Grodzisk Maz.	53	52	0	105	15
5	Grójec	351	46	0	397	20
6	Kozienice	120	14	0	134	17
7	Lipsko	117	2	5	124	9
8	Łosice	125	11	0	136	5
9	Maków Maz.	121	18	0	139	5
10	Mińsk Maz.	110	16	5	131	9
11	Mława	93	13	0	106	6
12	Nowy Dwór Maz.	59	30	2	91	17
13	Ostrołęka	127	26	0	153	15
14	Ostrów Maz.	117	12	0	129	7
15	Piaseczno	51	14	1	66	8
16	Płock	127	11	0	138	11
17	Płońsk	85	24	4	113	7
18	Przysucha	132	10	0	142	19
19	Pułtusk	100	15	0	115	5
20	Radom	115	27	0	142	24
21	Siedlce	129	12	0	141	3
22	Sochaczew	109	32	0	141	23
23	Sokołów Podl.	78	5	0	83	2
24	Warszawa	79	19	0	98	25
25	Wyszków	95	12	0	107	6
Ogółem:		2827	473	17	3317	298

Kontrole typu B w 2024 r. przeprowadzane były w szczególności w gospodarstwach prowadzonych przez użytkowników profesjonalnych. Ponadto, kontrole typu B prowadzono w miejscach wyszczególnionych w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin, na terenach nieużytkowanych rolniczo (np. na terenach zieleni miejskiej), w miejscach prowadzenia fumigacji środkami ochrony roślin, na terenach kolejowych i na obszarach produkcji leśnej.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela poniżej. Należy mieć na uwadze, że w trakcie jednej kontroli może być kontrolowanych kilka zakresów.

Tabela 2.10. Zestawienie liczby kontroli w zakresie stosowania środków ochrony roślin i zastosowanych sankcji

Miejsce przeprowadzania kontroli	Liczba kontroli planowanych	Liczba kontroli interwencyjnych/ problemowych	Liczba rekontroli	Łączna liczba kontroli	Mandaty karne	Decyzje administracyjne
produkcja rolna - użytkownicy profesjonalni	2711	246	17	2974	207	7
produkcja rolna - użytkownicy nieprofesjonalni	0	130	0	130	41	0
produkcja leśna - z wyłączeniem zabiegów agrolotniczych	1	0	0	1	0	0
produkcja leśna - objęta zabiegami agrolotniczymi	0	1	0	1	0	0
zaprawianie materiału siewnego	1	0	0	1	0	0
usługi fumigacji	2	4	0	6	1	0
inne usługi w zakresie wykonywania zabiegów z zastosowaniem środków	0	4	0	4	0	0
tereny kolejowe	3	1	0	4	0	0
tereny nieużytkowane rolniczo np. zieleni miejskiej	18	4	0	22	0	0
miejsca wyszczególnione w art. 36 ust. 1 ustawy o środkach ochrony roślin	85	1	0	86	1	0
inne miejsca stosowania środków	3	86	0	89	48	0

W wyniku przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin w 2024 r. stwierdzono 470 nieprawidłowości, co skutkowało nałożeniem 298 mandatów karnych (w przypadku, jeżeli podczas kontroli jednego podmiotu stwierdzono kilka nieprawidłowości, to nakładano jeden mandat karny za kilka nieprawidłowości).

Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.11. Szczegółowe zestawienie nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B

Rodzaj nieprawidłowości :	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
Dokumentacja dot. stosowanych środków	70
Użycie środków niedopuszczonego do obrotu	48
Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	164
Warunki bezpiecznego stosowania środków	54
Warunki przechowywania oraz posiadania środków niedopuszczonych do stosowania	8
Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	98
Posiadanie badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	16
Dawki zastosowanego środka względem zapisu w etykiecie	5
Inne	7
Razem:	470

Najwięcej stwierdzonych nieprawidłowości dotyczyło stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z zakresem stosowania (164), co stanowi ok. 35% wszystkich nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w 2024 roku. Ponadto, odnotowano również stosunkowo liczne przypadki nieprawidłowości w zakresie posiadania aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia (98), dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin (70), warunków bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin (54) oraz użycia środków ochrony roślin niedopuszczonych do obrotu (48).

Tabela 2.12. Szczegółowe zestawienie liczby nieprawidłowości wykazanych podczas kontroli typu B w podziale na poszczególne jednostki organizacyjne WIORiN w Warszawie:

L.p.	Oddział	Uniemożliwienie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	Dokumentacja dot. stosowanych środków	Użycie środków niedopuszczonych do obrotu	Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	Warunki bezpiecznego stosowania środków	Warunki przechowywania oraz posiadanie środków niedopuszczonych do stosowania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Posiadanie badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	Przestrzeganie integrowanej ochrony roślin	Zachowanie okresu karencji	Dawki zastosowanego środka względem zapisu w etykiecie	Inne	Suma stwierdzonych nieprawidłowości
1	Białobrzegi	0	7	5	15	4	1	3	2	0	0	0	0	37
2	Ciechanów	0	0	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	6
3	Garwolin	0	0	1	1	7	0	2	0	0	0	0	0	11
4	Grodzisk Maz.	0	6	5	14	1	0	1	2	0	0	0	0	29
5	Grójec	0	0	5	0	7	0	10	1	0	0	0	0	23
6	Kozienice	0	2	3	10	1	0	4	0	0	0	0	0	20
7	Lipsko	0	4	2	9	0	3	1	0	0	0	0	0	19
8	Łosice	0	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	5
9	Maków Maz.	0	1	0	0	1	1	7	0	0	0	0	0	10
10	Mińsk Maz.	0	1	0	7	1	0	0	1	0	0	0	0	10
11	Mława	0	1	0	0	9	0	9	0	0	0	0	0	19
12	Nowy Dwór Maz.	0	4	6	4	1	0	10	0	0	0	0	1	26
13	Ostrołęka	0	2	0	14	0	0	1	0	0	0	0	0	17
14	Ostrów Maz.	0	2	1	2	0	0	4	0	0	0	0	0	9

L.p.	Oddział	Uniemożliwienie lub utrudnianie Inspekcji wykonywania czynności urzędowych	Dokumentacja dot. stosowanych środków	Użycie środków niedopuszczonych do obrotu	Użycie środków niezgodnie z zakresem stosowania	Warunki bezpiecznego stosowania środków	Warunki przechowywania oraz posiadanie środków niedopuszczonych do stosowania	Posiadanie aktualnego zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia	Posiadanie badań sprawności technicznej sprzętu do wykonywania zabiegów	Przestrzeganie integrowanej ochrony roślin	Zachowanie okresu karencji	Dawki zastosowanego środka względem zapisu w etykiecie	Inne	Suma stwierdzonych nieprawidłowości
15	Piaseczno	0	2	1	3	1	2	1	0	0	0	0	0	10
16	Płock	0	0	1	11	1	0	10	1	0	0	5	0	29
17	Płońsk	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	1	7
18	Przysucha	0	9	8	11	4	0	5	1	0	0	0	0	38
19	Pułtusk	0	3	1	6	0	0	2	0	0	0	0	2	14
20	Radom	0	4	0	14	1	0	9	3	0	0	0	0	31
21	Siedlce	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
22	Sochaczew	0	5	4	15	6	0	3	1	0	0	0	0	34
23	Sokołów Podl.	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3
24	Warszawa	0	14	3	13	2	0	9	3	0	0	0	3	47
25	Wyszków	0	2	0	5	3	1	2	0	0	0	0	0	13
Ogółem:		0	70	48	164	54	8	98	16	0	0	5	7	470

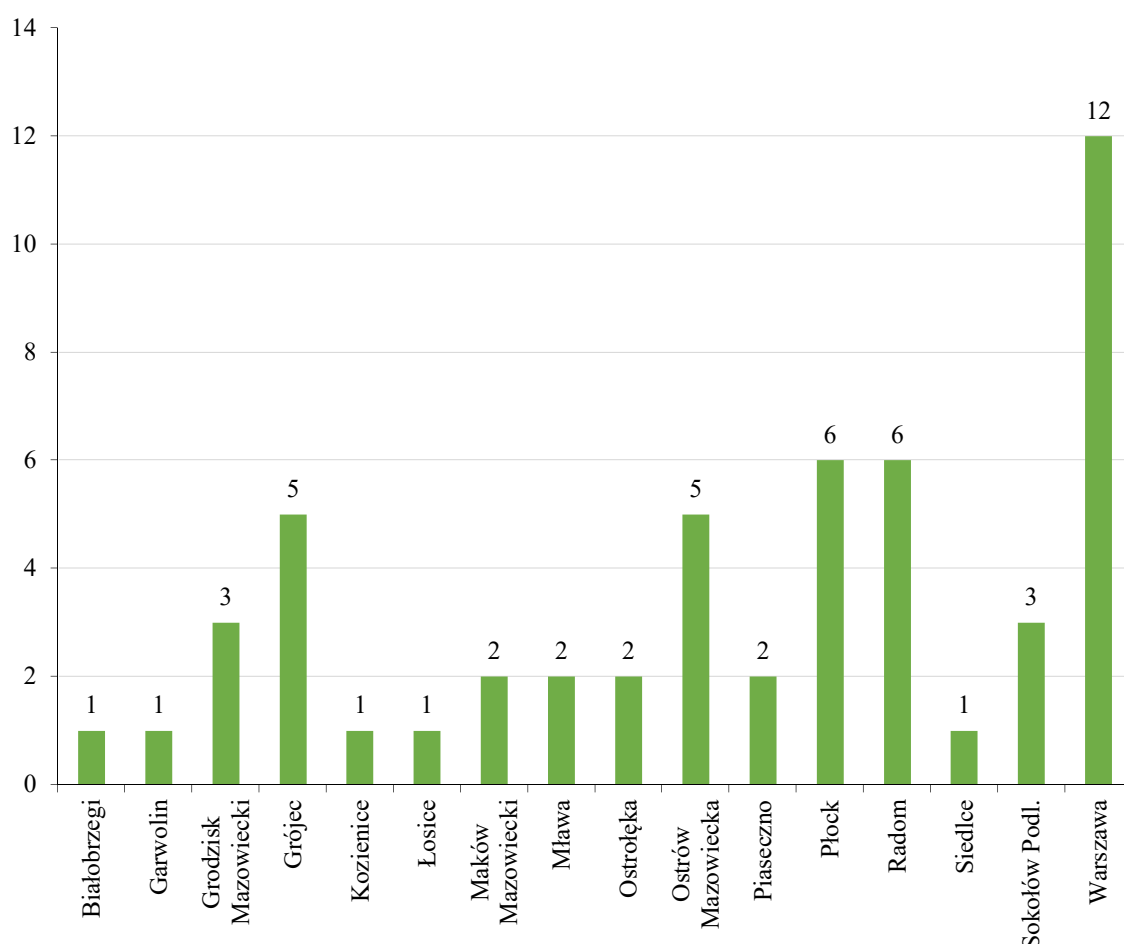
2.1.3. Szkolenia dla osób zajmujących się obrotem, konfekcjonowaniem oraz stosowaniem środków ochrony roślin

Działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin jest działalnością regulowaną odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie środków ochrony roślin.

Podmiot niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin może prowadzić szkolenia w zakresie środków ochrony roślin po uzyskaniu wpisu do rejestrów podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin.

Na terenie działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, według stanu na dzień 31.12.2024 r. wpis do rejestru posiada 43 przedsiębiorców oraz 10 podmiotów. Wykres poniżej przedstawia liczbę przedsiębiorców/podmiotów w poszczególnych oddziałach Inspekcji.

Wykres 2.5. Liczba wpisów do rejestru przedsiębiorców/podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin na terenie poszczególnych Oddziałów.

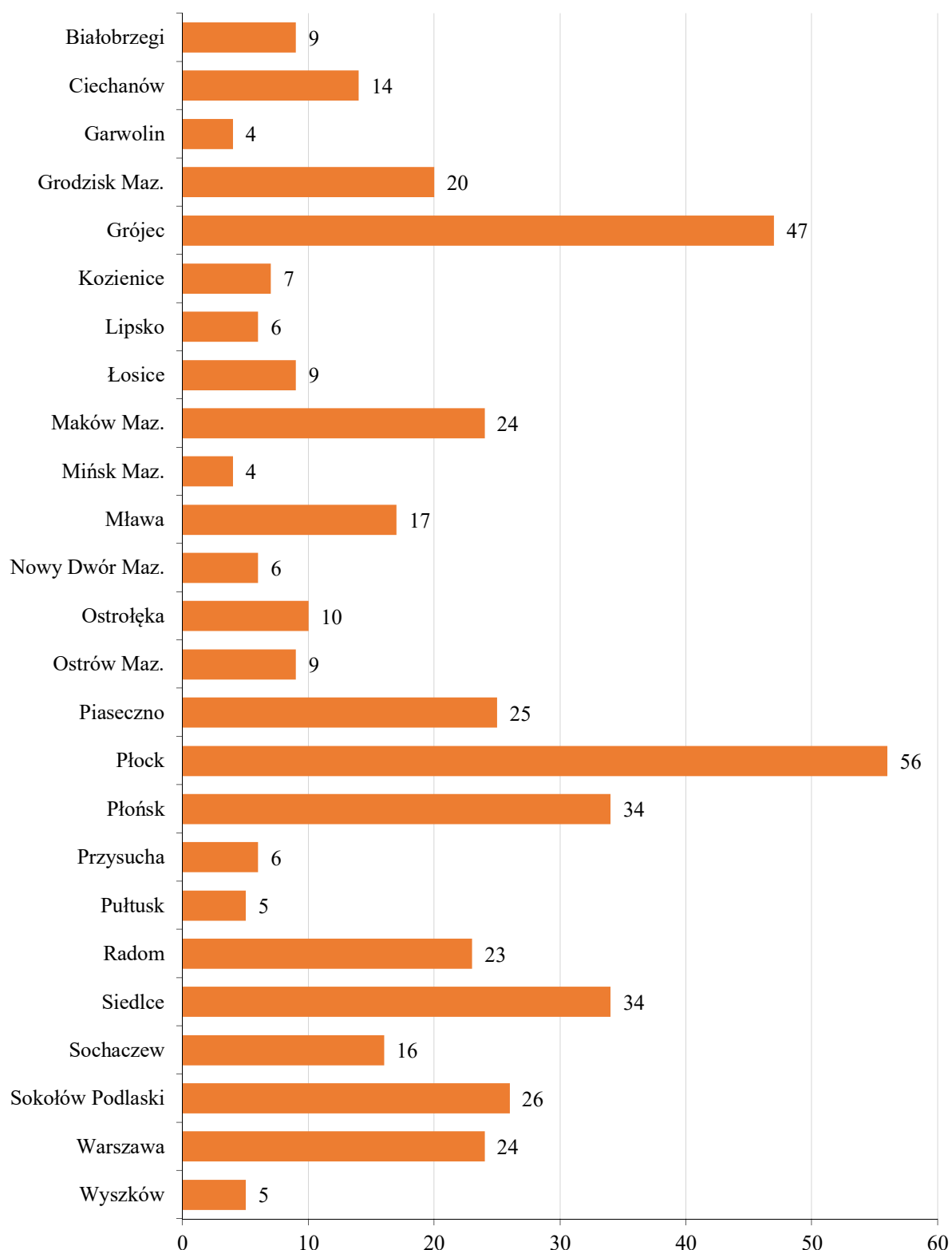
W 2024 r. jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadziły 51 szkoleń w zakresie doradztwa

dotyczącego środków ochrony roślin, które ukończyło 726 osób, 333 szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, które ukończyło 8486 osób oraz 136 szkoleń w zakresie integrowanej produkcji roślin, na których przeszkolono 3658 osób.

Liczba szkoleń, w stosunku do 2023 r., w zakresie doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin wzrosła o 18,6 %, w zakresie stosowania środków ochrony roślin wzrosła o 12,12 %, natomiast w zakresie integrowanej produkcji roślin zmalała o 18,6 %.

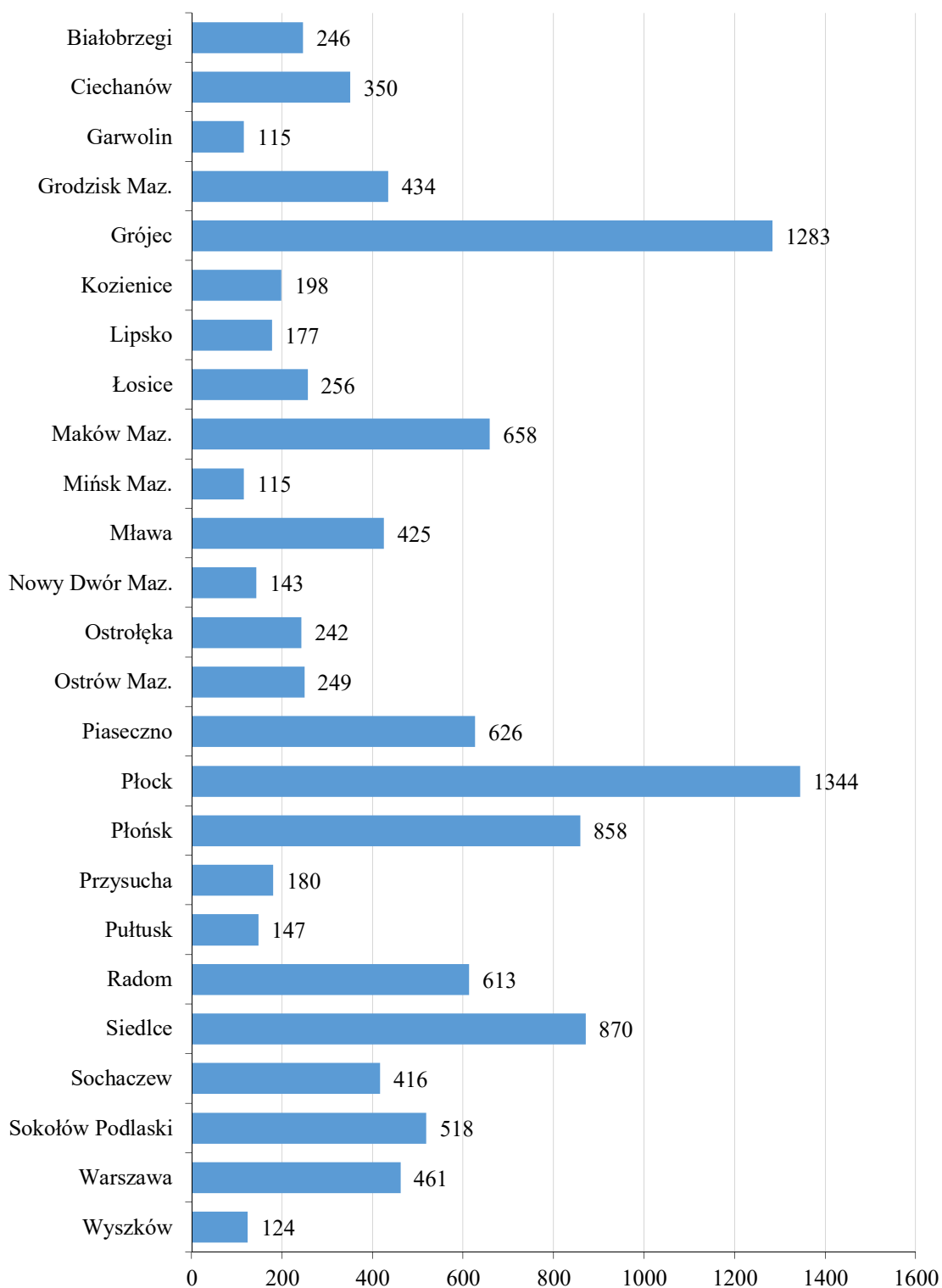
Szczegółowe dane nt. liczby przeprowadzonych szkoleń w 2024 r. oraz ilości osób przeszkolonych na terenie działania poszczególnych Oddziałów zawierają wykresy 2.6. i 2.7.

Wykres 2.6. Liczba szkoleń przeprowadzonych w 2024 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadziły 86 szkoleń poza terenem woj. mazowieckiego.

Wykres 2.7. Liczba osób przeszkolonych w 2024 r. przez jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa na terenie działania poszczególnych Oddziałów

Ponadto, jednostki szkoleniowe upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie przeszkoliły 1822 osoby w trakcie szkoleń przeprowadzonych poza terenem woj. mazowieckiego.

2.1.4. Kontrola jakości i pozostałości środków ochrony roślin

2.1.4.1. Badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych w ramach urzędowej kontroli prawidłowości stosowania środków ochrony roślin

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą prawidłowości stosowania środków ochrony roślin w 2024 roku, upoważnieni inspektorzy pobierali próbki płodów rolnych w celu poddania ich analizie na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Próbkę płodów rolnych pobierane były zgodnie z harmonogramem otrzymanym z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2020 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 1589).

Badania kontrolne pozostałości środków ochrony roślin prowadzone były w GIORiN Centralnym Laboratorium w Toruniu, Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym w Poznaniu oraz Instytucie Ogrodnictwa – Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach.

Celem prowadzonych badań było sprawdzenie przestrzegania przez producentów rolnych zasad prawidłowego stosowania środków ochrony roślin zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapobieganie wprowadzaniu do obrotu płodów rolnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka, zwierząt i środowiska.

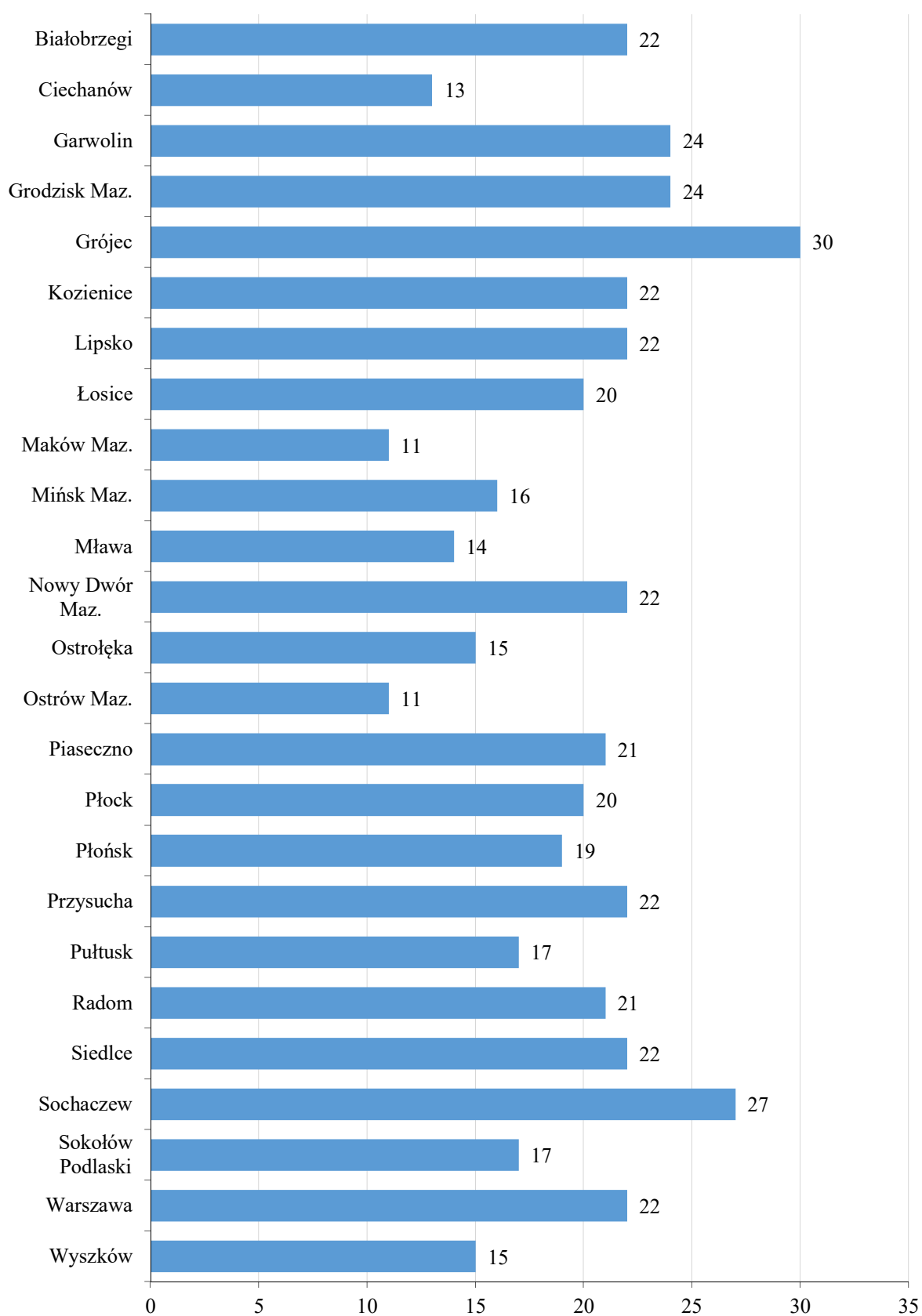
W roku 2024 badania, w kontroli planowanej, objęły 51 upraw, w tym: 24 uprawy warzywnicze, 14 upraw sadowniczych, 11 upraw rolniczych i 2 uprawy zielarskie. Ponadto Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie pobierał próbki z materiału roślinnego w strefach ochronnych oraz próbki gleby.

Ogółem w ramach urzędowej kontroli przebadano 489 próbek płodów rolnych w zakresie pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych, tj.:

- GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu przebadano 79 próbek planowanych,
- Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu przebadano 184 próbki planowane,
- Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach – Państwowy Instytut Badawczy przebadano 212 próbek planowanych,
- kontrola interwencyjna, przebadano 14 próbek.

Szczegółowe dane nt. liczby próbek płodów rolnych pobranych przez poszczególne Oddziały w 2024 r. zawiera wykres 2.8.

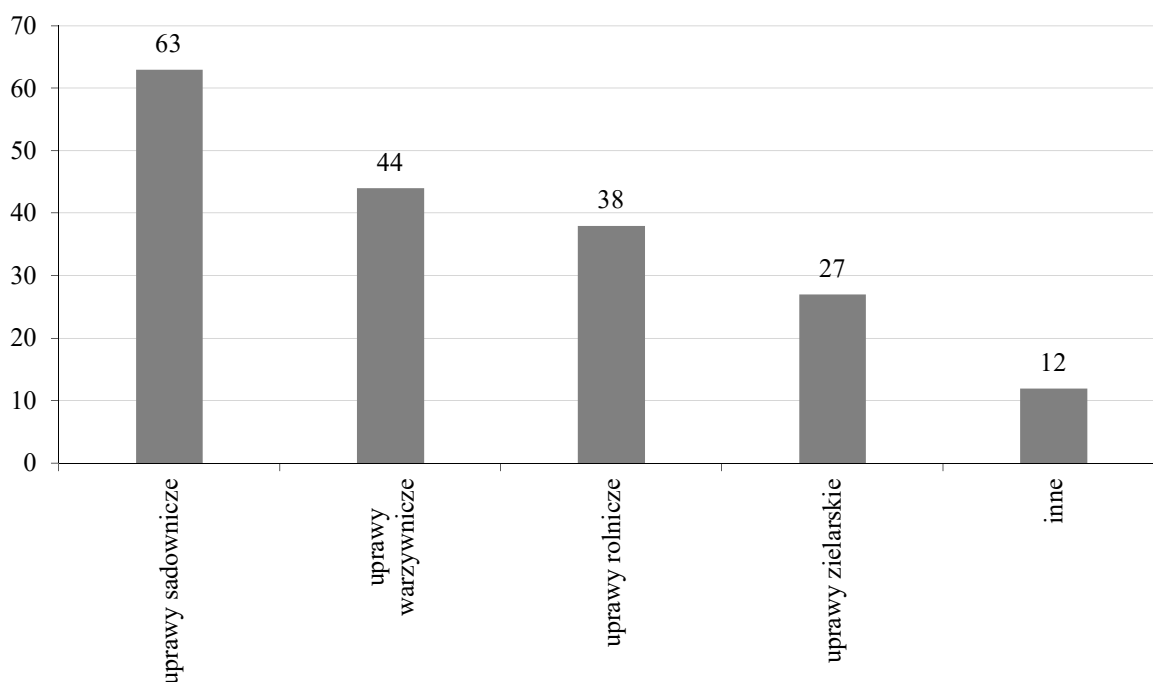
Wykres 2.8. Liczba próbek płodów rolnych pobranych przez Oddziały

Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu

Badania prowadzone były przez IOR-PIB w Poznaniu Terenową Stację Doświadczalną w Białymstoku. Badaniami objęto 184 próbki, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 63 próbki z upraw sadowniczych, 44 próbki z upraw warzywniczych, 38 próbek z upraw rolniczych, 27 próbek z upraw zielarskich i 12 próbek innych, niż płody rolne.

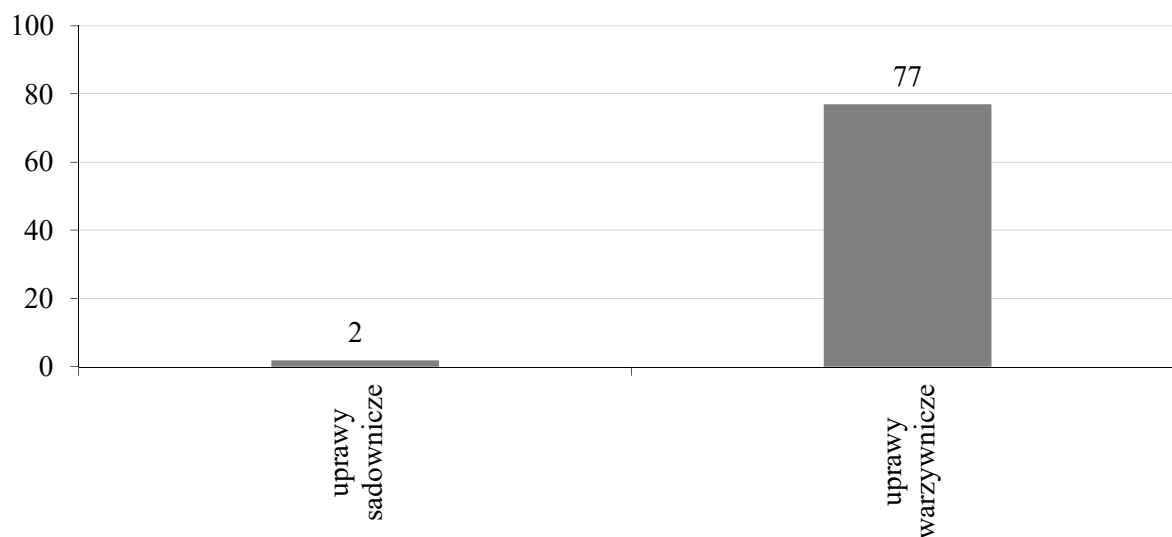
Wykres 2.9. Liczba próbek płodów rolnych przekazanych do laboratorium Instytutu Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu

GIORiN Centralne Laboratorium w Toruniu

Badaniami objęto 79 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 2 próbki z upraw sadowniczych, 77 próbek z upraw warzywniczych.

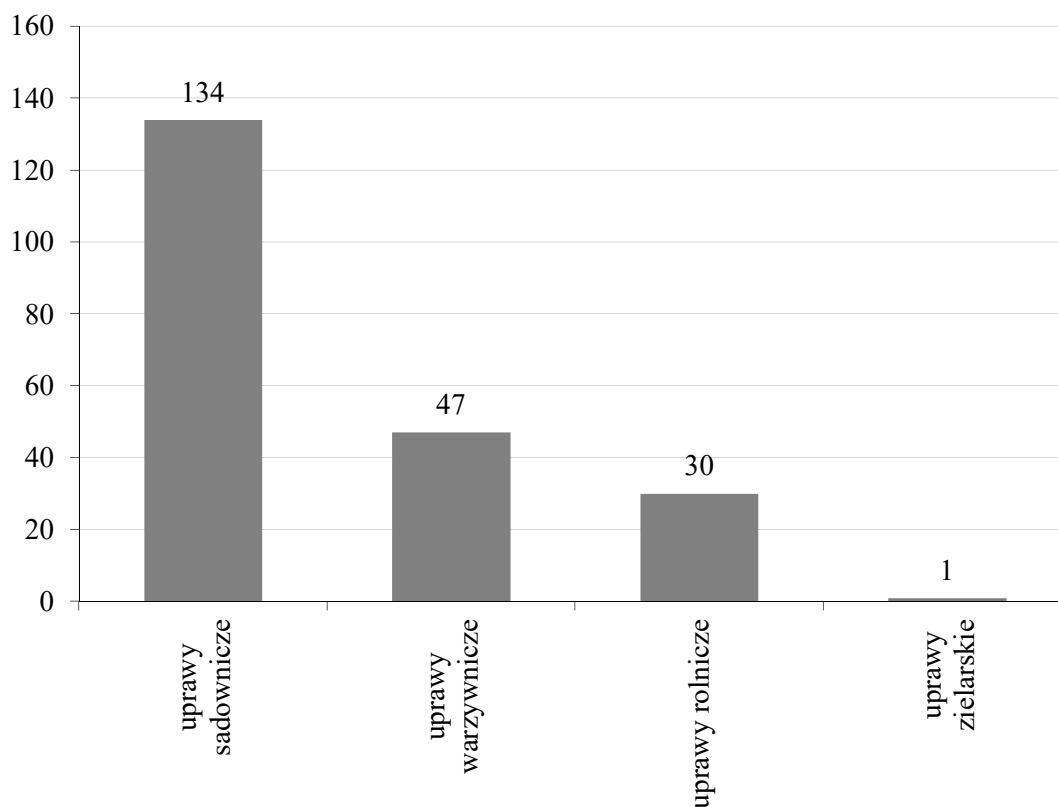
Wykres 2.10. Liczba próbek produktów rolnych przekazanych do GIORiN Centralnego Laboratorium w Toruniu

Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy w Skierniewicach

Badaniami objęto 212 próbek, w których wykonano analizy na obecność pozostałości środków ochrony roślin. Badania obejmowały 134 próbki z upraw sadowniczych, 47 próbek z upraw warzywniczych, 30 próbek z upraw rolniczych oraz 1 próbkę z upraw zielarskich.

Wykres 2.11. Liczba próbek produktów rolnych przekazanych do Instytutu Ogrodnictwa - PIB w Skierniewicach

W odniesieniu do 489 próbek pobranych w 2024 r. w ramach kontroli urzędowej, analizy laboratoryjne wykazały w 20 próbkach przekroczenie najwyższego dopuszczalnego

poziomu pozostałości (NDP) substancji czynnych, w tym 1 przypadek dotyczył próbki pobranej po zbiorze z miejsca składowania/przechowywania w gospodarstwie (żywność). W tym jednym przypadku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie uruchomił procedurę wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF).

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości (NDP) substancji czynnych wykryte zostały w uprawie kapusty pekińskiej, kopru, selera, pasternaku, agrestu, porzeczki i śliwy.

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości (NDP) substancji czynnych dotyczyły najczęściej s.c.z.: chloropiryfos, linuron oraz tebukonazol.

2.1.4.2. Badania kontrolne jakości środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu.

W związku ze sprawowaną przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa kontrolą nad jakością środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, w 2024 roku kontrola składu i właściwości fizyko-chemicznych środków ochrony roślin prowadzona była na podstawie wytycznych opracowanych przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział Sośnicowice.

Zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, na terenie woj. mazowieckiego badaniami zostało objętych łącznie 49 próbek, tj. pobrano 32 próbki w kontroli podstawowej w oparciu o harmonogram otrzymany z Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz 17 próbek środków ochrony roślin w ramach kontroli interwencyjnej.

Próbki pobierano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 października 2021 r. w sprawie pobierania próbek środków ochrony roślin do badań laboratoryjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2009).

Celem prowadzonych badań było stwierdzenie, czy środki ochrony roślin wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji.

Analizy laboratoryjne prowadzone były przez Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu Oddział w Sośnicowicach.

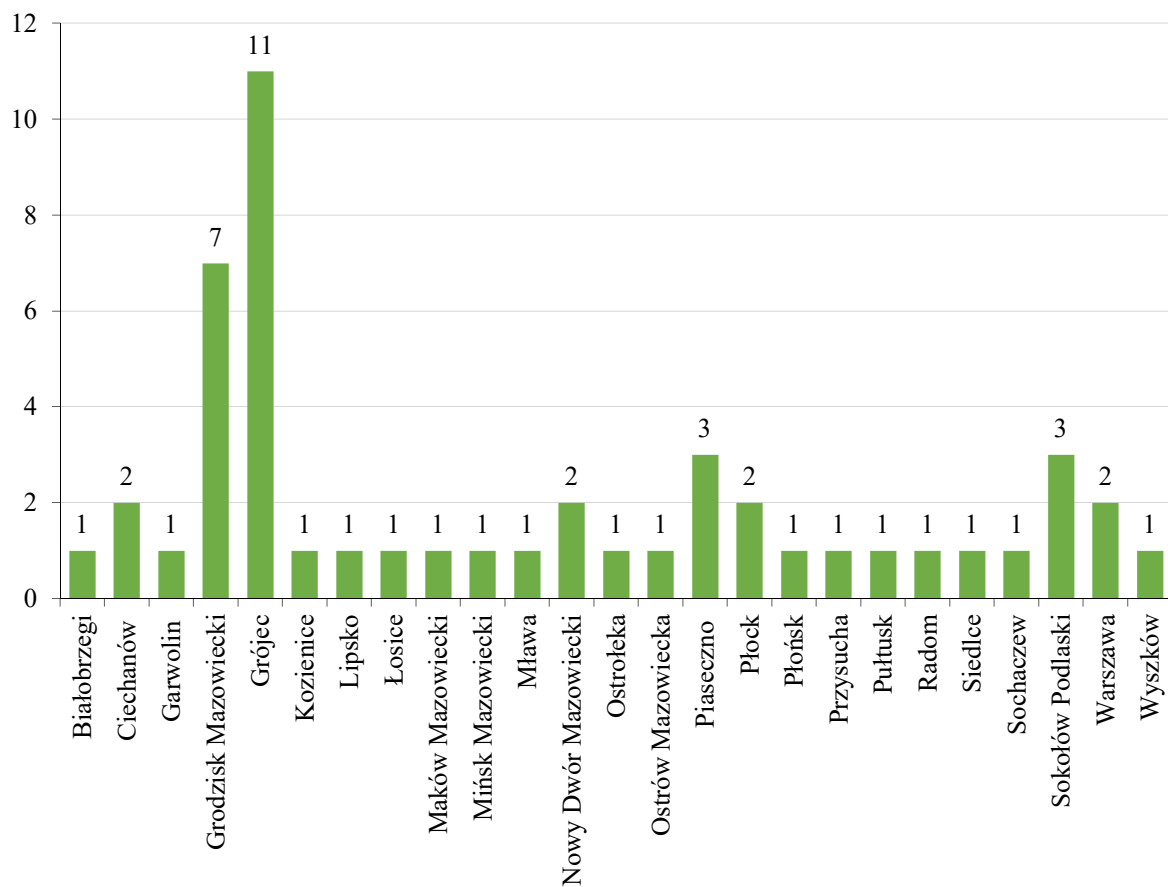
W ramach kontroli interwencyjnej pobrano środki ochrony roślin Syllit 65 WP, Asahi SL, Delan 350 SE, Dursban 480 EC, Basta 150 SL, Abamet 18 EC, Talstar 100 EC, Kohinor 200 SL, Betanal Elite 274 EC, Funaben Plus 02 WS i Kapelan 80 WG.

Tabela 2.13. Zestawienie pobranych do analiz środków ochrony roślin w ramach kontroli podstawowej

Lp.	Nazwa handlowa środka ochrony roślin	Rodzaj środka ochrony roślin
1	ASAHI SL	Regulator wzrostu
2	ATUT BIS 360 SL	Herbicyd
3	BELLIS 38 WG	Fungicyd
4	CERONE 480 SL	Regulator wzrostu
5	DELARO FORTE	Fungicyd
6	FUNABEN PLUS 02 WS	Fungicyd
7	GALLUP SPECIAL 360	Herbicyd
8	GEOXE 50 WG	Fungicyd
9	HALVETIC	Herbicyd
10	HUZAR ACTIVE PLUS	Herbicyd
11	KAPELAN 80 WG	Fungicyd
12	KAPTAN ZAWIESINOWY 50 WP	Fungicyd
13	KINTO PLUS	Fungicyd
14	KOBRA 510 SL	Regulator wzrostu
15	KRUM 800	Herbicyd
16	MERCES 50 EW	Fungicyd
17	MIEDZIAN 50 WP	Fungicyd
18	PROMINO 300 EC	Fungicyd
19	PUSH 5 GB	Moluskocyd
20	REBAATE 80 WG	Fungicyd
21	ROUNDUP 360 PLUS	Herbicyd
22	SARPLANT 480 SL	Regulator wzrostu
23	SIGNUM 33 WG	Fungicyd
24	SINGLIF 360 SL	Herbicyd
25	SNACOL 3 GB	Moluskocyd
26	SUMI-ALPHA 050 EC	Insektocyd
27	SWITCH 62,5 WG	Fungicyd
28	TARCZA ŁAN EXTRA 250 EW	Fungicyd
29	TAZER 250 SC	Fungicyd
30	TELDOR 500 SC	Fungicyd
31	UNIX 75 WG	Fungicyd
32	XAPIRO 05 SC	Akarycyd

Szczegółowe dane nt. liczby próbek środków ochrony roślin pobranych przez poszczególne Oddziały w 2024 r. zawiera wykres 2.12.

Wykres 2.12. Liczba próbek środków ochrony roślin pobranych przez Oddziały

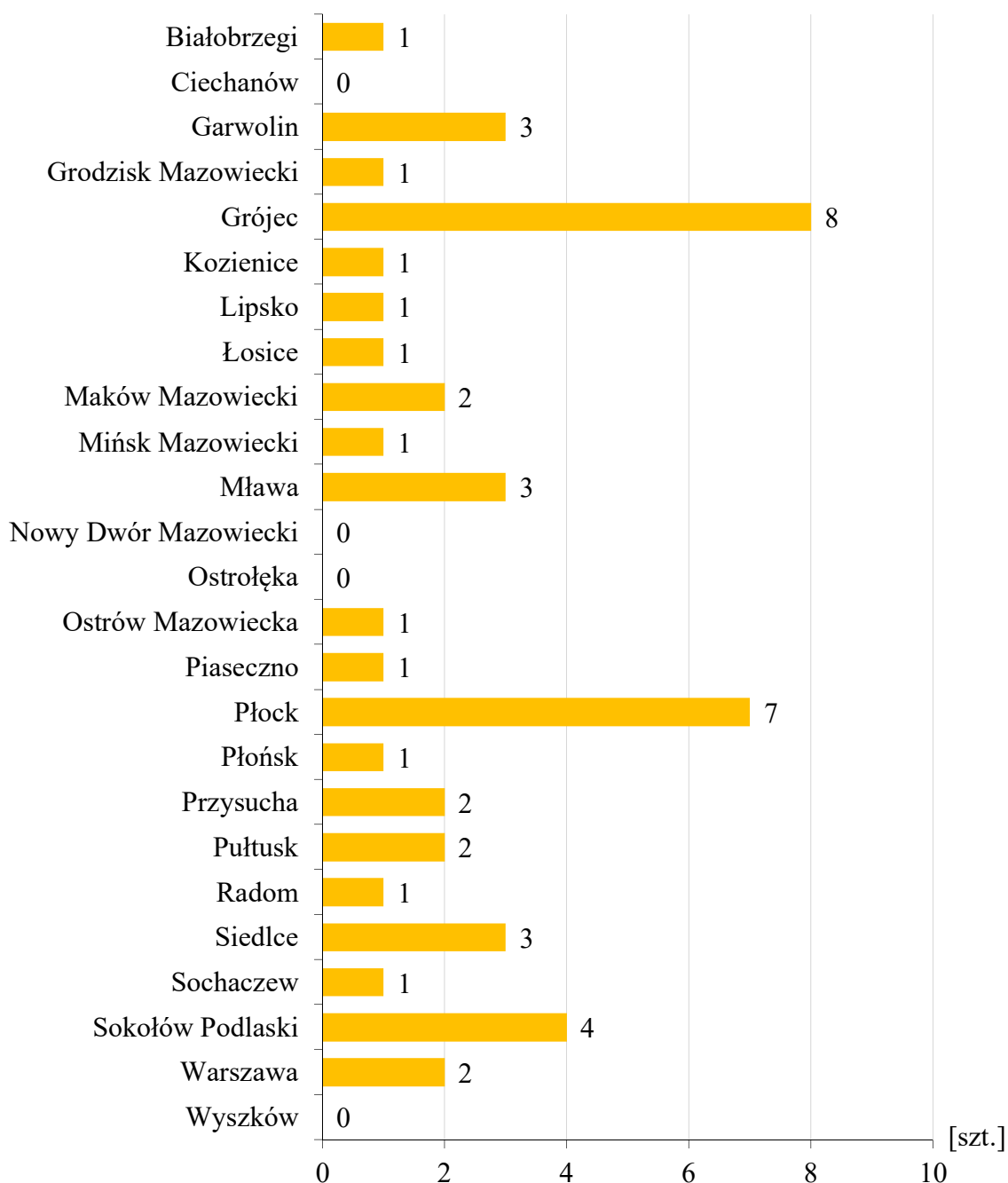

2.2. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy

2.2.1. Jednostki upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy

Zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2024 r. upoważnienia do przeprowadzania badań potwierdzających sprawność techniczną opryskiwaczy, wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie posiadało 47 jednostek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2023 r. liczba jednostek wzrosła o 1.

Wykres. 2.13. Liczba jednostek upoważnionych do przeprowadzania badań stanu technicznego opryskiwaczy zlokalizowanych na terenie Oddziałów WIORiN w Warszawie (wg stanu na 31.12.2024 r.)

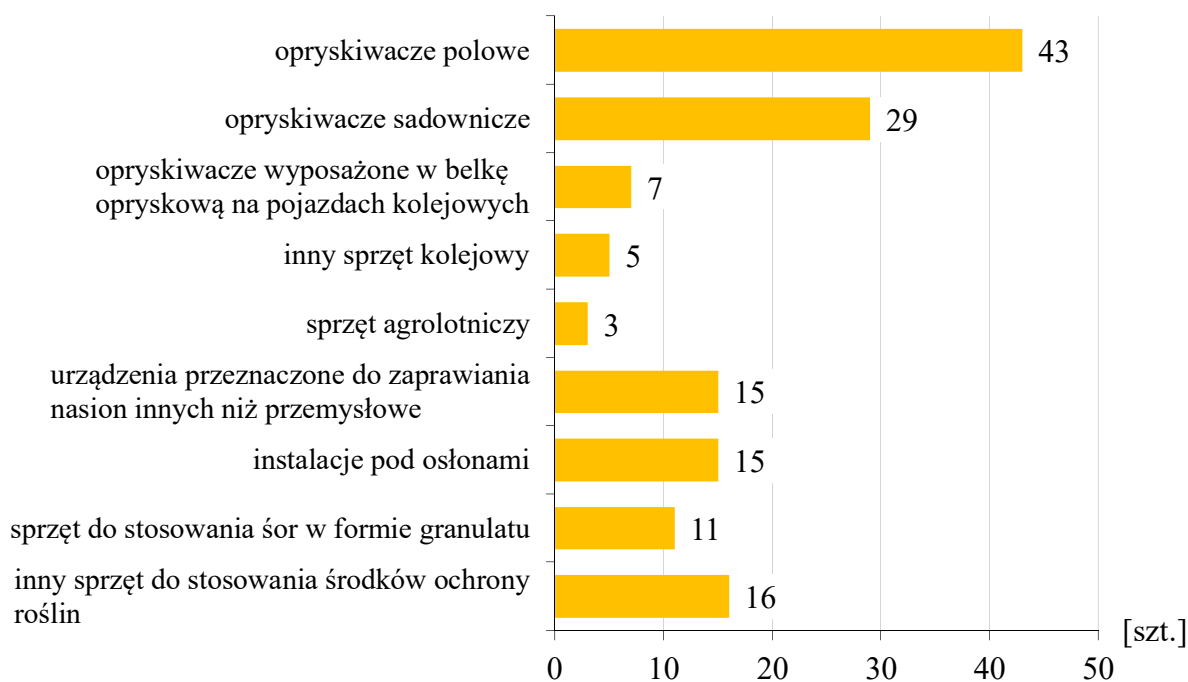
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania

środków ochrony roślin badaniom w celu potwierdzenia sprawności technicznej poddaje się będący w użytkowaniu następujący sprzęt:

- a) opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze,
- b) opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowane na pojazdach kolejowych,
- c) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin inny niż określony w lit. b montowany na pojazdach kolejowych, zwany dalej „innym sprzętem kolejowym”,
- d) urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion, inne niż przemysłowe, zwane dalej „zaprawiarkami do nasion”,
- e) instalacje przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku lub zamgławiania w szklarniach lub tunelach foliowych, zwane dalej „opryskiwaczami szklarniowymi”,
- f) samobieżny lub ciągnikowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie granulatu,
- g) sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, niewymieniony w lit. a–e, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów, zwany dalej „pozostałym sprzętem do stosowania środków ochrony roślin”;
- h) sprzęt agrolotniczy.

Szczegółowe zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy, które potwierdzają sprawność techniczną danego typu sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, przedstawia poniższy wykres.

Wykres. 2.14. Zestawienie liczby stacji kontroli opryskiwaczy w zależności od sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, którego sprawność techniczna jest potwierdzana (wg stanu na 31.12.2024 r.)

2.2.2. Ogólna liczba opryskiwaczy

Na dzień 31.12.2024 r. ogólna liczba sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji (tzn. sprawnych technicznie, bez aktualnych badań oraz nowych) wynosiła 46824. Wśród wszystkich opryskiwaczy będących w eksploatacji

opryskiwacze polowe stanowią 79,27% a opryskiwacze sadownicze stanowią 20,10%. Pozostałe 0,63% stanowią:

- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin (sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin w formie oprysku, inny niż opryskiwacze ręczne i plecakowe, którego pojemność zbiornika przekracza 30 litrów) – 0,39%
- instalacje pod osłonami – 0,135%
- sprzęt agrolotniczy – 0,062%
- urządzenia przeznaczone do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe – 0,033%
- opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową montowanych na pojazdach kolejowych – 0,005%
- inny sprzęt kolejowy – 0,005%.

W stosunku do roku 2023 największa różnica w liczbie opryskiwaczy będących w eksploatacji stanowią opryskiwacze polowe oraz inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin, natomiast liczba sprzętu agrolotniczego, urządzeń przeznaczonych do zaprawiania nasion innych niż przemysłowe, opryskiwaczy wyposażonych w belkę opryskową montowanych na pojazdach kolejowych oraz innego sprzętu kolejowego (tzn. sprzętu montowanego na pojazdach kolejowych innego opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową) nie zmieniła się.

Szczegółowe zestawienie liczby sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.15. Szczegółowe zestawienie liczby opryskiwaczy będących w eksploatacji wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

2.2.3. Badania opryskiwaczy

W 2024 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie kontynuował realizację zadania wynikającego z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na

rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczącego ograniczenia liczby będącego w użyciu sprzętu niesprawnego technicznie.

Liczba przeprowadzonych w 2024 roku przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym wynosiła 11358 szt. Wśród wszystkich przebadanych opryskiwaczy polowe stanowiły 73,96% a opryskiwacze sadownicze stanowiły 25,34%.

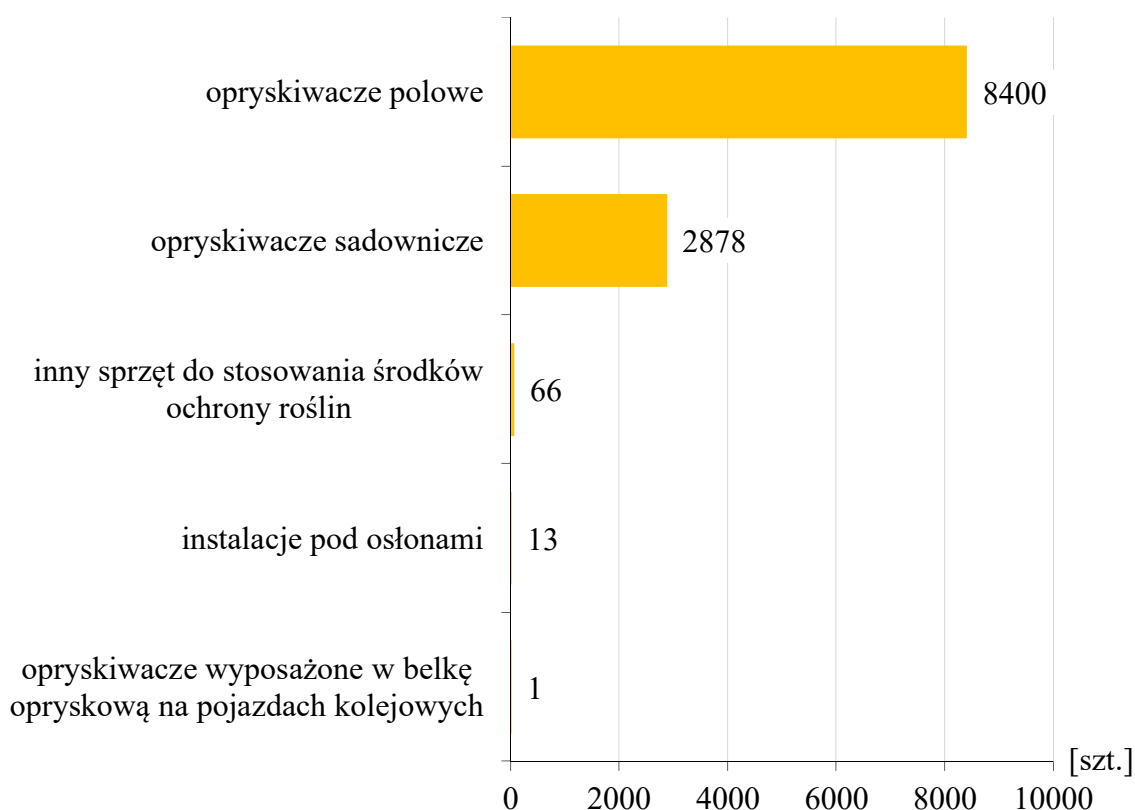
Pozostałe 0,70% stanowiły:

- inny sprzęt do stosowania środków ochrony roślin – 0,58%
- instalacje pod osłonami – 0,11%
- opryskiwacze wyposażone w belkę opryskową na pojazdach kolejowych – 0,01%.

W stosunku do roku 2023 wzrósł odsetek przebadanych opryskiwaczy polowych oraz instalacji pod osłonami, zmalał natomiast odsetek przebadanych opryskiwaczy sadowniczych oraz innego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, jednakże liczba przebadanych opryskiwaczy zmalała w każdym przypadku poza badaniami instalacji pod osłonami.

Szczegółowe zestawienie liczby przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin z wynikiem pozytywnym w rozróżnieniu na rodzaje sprzętu przedstawia poniższy wykres.

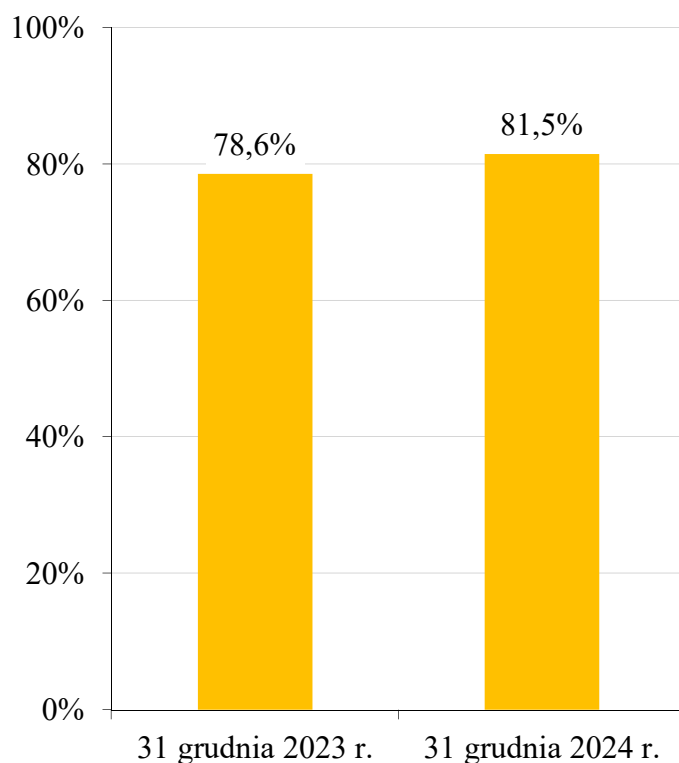
Wykres 2.16. Liczba przeprowadzonych przez upoważnione na terenie woj. mazowieckiego jednostki badań opryskiwaczy z wynikiem pozytywnym w 2024 r.

Na dzień 31.12.2024 r. poziom będącego w użytkowaniu sprzętu sprawnego i z aktualnymi badaniami sprawności technicznej wynosił 81,5% i wzrósł w porównaniu z poziomem na dzień 31.12.2023 r. o 2,9%. Na powyższy wzrost wskaźnika wpływ miało m.in. przywrócenie z dniem 4 maja 2023 r. obowiązku posiadania aktualnych zaświadczeń o przeprowadzeniu badania technicznego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin (zgodnie z ustawą z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027),

uchylonego ze względu na stan zagrożenia epidemicznego obowiązujący od dnia 14 marca 2020 r. i stan epidemii obowiązujący od dnia 20 marca 2020 r. związany z COVID-19 oraz ograniczenia wynikające z przepisów tarczy antykryzysowej, tj. art. 15zzzz ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-21.

Wykres 2.17. Porównanie poziomu będącego w użytkowaniu sprzętu z aktualnymi badaniami sprawności technicznej na terenie województwa mazowieckiego.

Ponadto wzrost poziomu będącego w użytkowaniu sprzętu sprawnego i z aktualnymi badaniami sprawności technicznej w 2024 r. wynikał z:

- bieżącego monitorowania liczby zaewidencjonowanego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin nie posiadającego sprawności technicznej przez Oddziały terenowe w woj. mazowieckim
- planowania na podstawie analizy ryzyka kontroli w zakresie stosowania środków ochrony roślin uwzględniając gospodarstwa, które posiadają w użytkowaniu niesprawny lub bez aktualnych badań sprzęt do stosowania środków ochrony roślin
- informowania podczas kontroli prowadzonych przez Oddziały terenowe w woj. mazowieckim o obowiązku posiadania aktualnych zaświadczeń o przeprowadzeniu badania technicznego sprzętu do stosowania środków ochrony roślin.

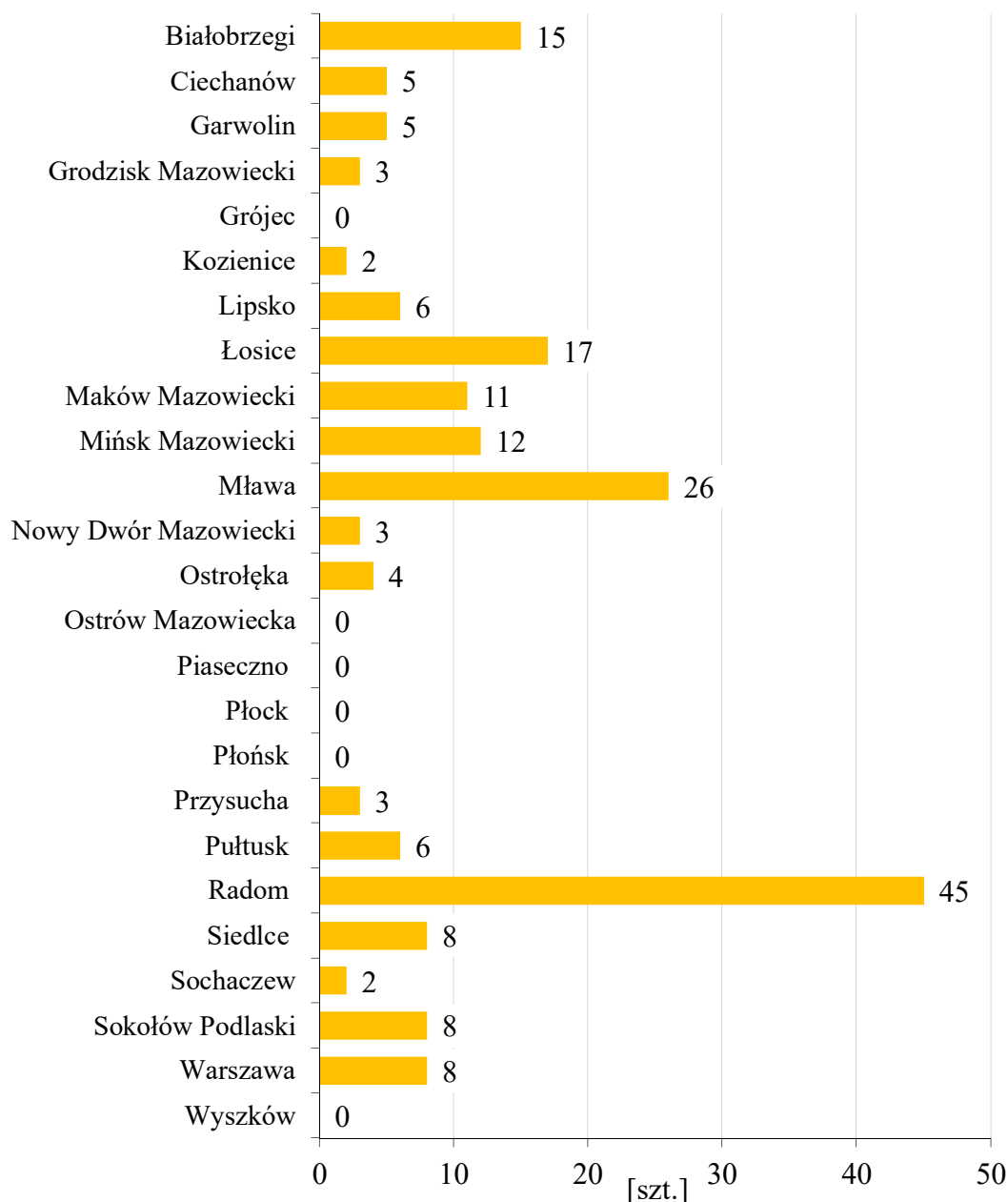
2.2.4. Nowy sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wymagań dotyczących sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin pierwsze badanie w celu potwierdzenia sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony przeprowadza się nie później niż po upływie 5 lat od dnia jego nabycia.

Liczba zewidencjonowanego, nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin będącego w użytkowaniu w 2024 roku wynosiła 189 sztuk.

Zestawienie danych nt. nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w układzie jednostek organizacyjnych WIORiN przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.18. Liczba zewidencjonowanych w 2024 r. będących w użytkowaniu nowych opryskiwaczy.

Najwięcej nowego sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin w 2024 r. zaewidencjonowano na terenie działania Oddziałów: Radom (45), Mława (26) oraz Łosice (17).

2.3. Nadzór nad podmiotami upoważnionymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do prowadzenia badań skuteczności działania środków ochrony roślin

Nadzór nad badaniami skuteczności działania środków ochrony roślin ma na celu sprawdzenie przestrzegania, przez podmiot posiadający upoważnienie do prowadzenia badań, wymagań

dobrej praktyki doświadczalnej, w tym warunków w jakich te badania są planowane, przeprowadzane i nadzorowane, a ich wyniki są zapisywane, przechowywane i podawane w sprawozdaniu z badania.

W 2024 r. przeprowadzono 35 kontroli w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

W 2024 r. przeprowadzono:

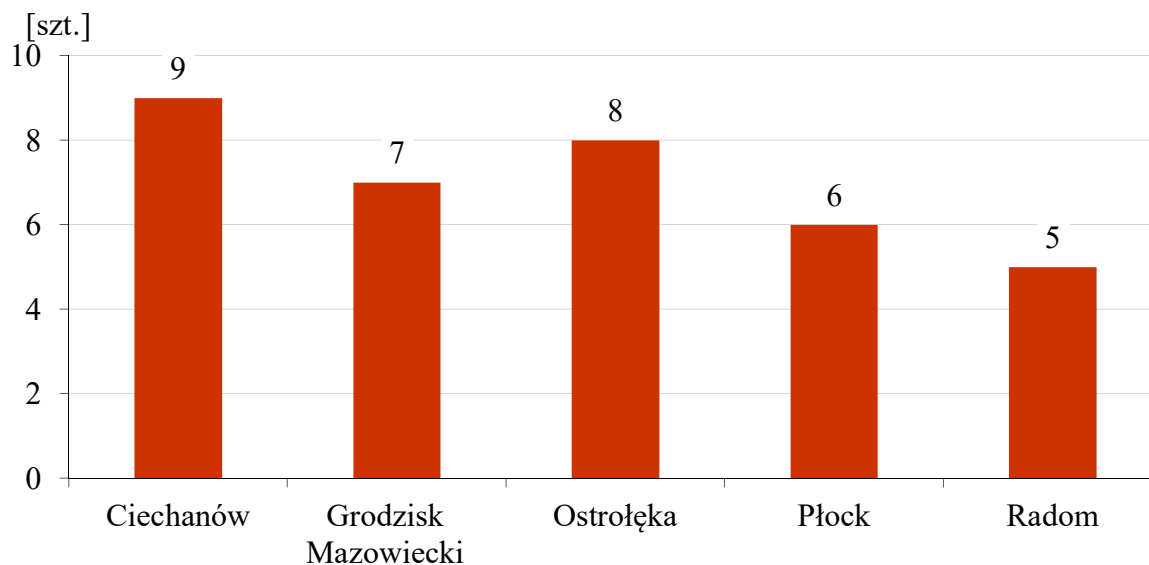
- 9 kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin w trakcie wegetacji w miejscu prowadzenia doświadczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 26 kontroli sprawozdań z zakończonych doświadczeń.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sprawozdań z zakończonych doświadczeń stwierdzono 1 nieprawidłowość, tj. wykonanie doświadczenia wiążącego się z uwalnianiem do środowiska środków ochrony roślin, bez wymaganego pozwolenia na prowadzenie badań

Kontrole zostały przeprowadzone zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki doświadczalnej w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.) oraz wymaganiami określonymi w zarządzeniu nr 5/2014 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 11 lipca 2014 r. „W sprawie zasad dotyczących upoważniania podmiotów do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin oraz wytycznych, dotyczących nadzoru nad tymi badaniami”.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli w zakresie spełnienia przez upoważnione jednostki wymagań dobrej praktyki doświadczalnej przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2.19. Liczba kontroli badań skuteczności działania środków ochrony roślin przeprowadzonych w 2024 r.

2.4. Nadzór nad jednostkami certyfikującymi Integrowaną Produkcję Roślin

Na terenie województwa mazowieckiego na dzień 31.12.2024 r. działało 5 upoważnionych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie jednostek do certyfikacji w integrowanej produkcji roślin:

- Centrum Jakości AgroEko Sp. z o. o., ul. Młynarska 42, 01-171 Warszawa,
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o., ul. Modzelewskiego 27, 02-679 Warszawa,
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S. A., ul. Puławska 469, 02-844 Warszawa,
- INTEGRA AGRO Sp. z o. o., ul. Wita Stwosza 48/105, 02-661 Warszawa,
- AGRO BIO TEST Sp. z o. o., ul. Nowoursynowska 139N/11, 02-776 Warszawa.

W 2024 r. przeprowadzono 6 kontroli jednostek certyfikujących Integrowaną Produkcję Roślin, tj:

- SGS Polska Sp. z o. o. (**upoważnienie do certyfikacji w integrowanej produkcji roślin zostało cofnięte w dniu 19.12.2024 r.)** – 1 kontrola,
- Centrum Jakości AGRO-EKO Sp. z o. o. – 2 kontrole,
- Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o. – 1 kontrola,
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S. A. – 1 kontrola,
- INTEGRA AGRO Sp. z o. o. – 1 kontrola.

Podczas kontroli w powyższych jednostkach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- cofnięcie certyfikatów niezgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin (w wyniku nieuregulowania opłat/rozwiązania umowy);
- wydawanie certyfikatów producentom nieprowadzącym uprawy według szczegółowych metodyk zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad jednostkami prowadzącymi działalność w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin z terenu woj. mazowieckiego, pod kątem sprawdzenia prawidłowości przeprowadzania kontroli przestrzegania wymagań integrowanej produkcji roślin prowadzonej przez podmiot certyfikujący przeprowadził 193 kontrole, tj.:

- 75 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę QA Solutions Sp. z o. o.
- 58 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Ekogwarancja PTRE Sp. z o. o.
- 35 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Centrum Jakości AgroEko Sp. z o. o.
- 9 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o. o.
- 6 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę TÜV Rheinland Polska Sp. z o. o.
- 5 kontroli u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę „PNG” Sp. z o. o.
- 2 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S. A.
- 2 kontrole u producentów IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę Kiwa COBICO Sp. z o. o.
- 1 kontrolę u producenta IP w ramach kontroli sprawdzającej jednostkę ECO2 Sp. z o. o.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 4 nieprawidłowości, które dotyczyły stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami oraz stosowania środków ochrony roślin sprzętem niesprawnym technicznie.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin podmiot certyfikujący jest obowiązany przekazywać wojewódzkiemu inspektorowi do dnia 31 stycznia każdego roku zestawienie wydanych w poprzednim roku kalendarzowym certyfikatów poświadczających stosowanie integrowanej produkcji roślin, zawierające m. in. wskazanie gatunków i odmian roślin uprawianych, z zastosowaniem wymagań integrowanej produkcji roślin, dla których został wydany certyfikat oraz wielkości plonu.

Poniżej zestawiono łączną liczbę gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym, upoważnionym przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin wraz z danymi w zakresie wydanych certyfikatów, powierzchni upraw, na które udzielono certyfikacji, wielkości certyfikowanego plonu oraz zgłoszoną powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin.

Tabela 2.14. Zestawienie danych za 2024 r. dot. prowadzonej działalności w zakresie certyfikacji IP przez jednostki upoważnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie

Liczba gospodarstw, które zgłosiły podmiotom certyfikującym z terenu woj. mazowieckiego zamiar stosowania Integrowanej Produkcji Roślin				3392
Zgłoszona powierzchnia upraw prowadzonych w systemie Integrowanej Produkcji Roślin (ha)				193298,7533
Uprawy		Liczba wydanych certyfikatów	Powierzchnia upraw na które udzielono certyfikacji (ha)	Wielkość certyfikowanego plonu (t)
OWOCE	agrest	9	24,8500	179,9500
	aronia	26	170,6800	1113,0400
	borówki wysokie	36	397,6300	1751,2200
	brzoskwinie i morele	3	6,2800	44,0000
	czereśnie	26	72,6300	142,1500
	gruszki	24	53,6900	1723,2700
	jabłka	143	1172,2026	41820,4000
	jeżyny	2	2,9700	19,5000
	maliny	34	62,3300	339,5310
	porzeczki czarne i czerwone	78	588,5400	2186,9600
	śliwki	34	73,0500	589,2500
	truskawki	31	119,3600	848,3700
	wiśnie	59	167,4500	1442,2500
OWOCE - SUMA		505	2911,6626	52199,8910
WARZYWA	brokuły	12	154,9900	2033,5200
	buraki ćwikłowe	18	101,8600	5438,7500
	cebula	41	1106,3900	34089,8700
	cukinia, kabaczek i patison	1	0,1000	1,2400
	dynia	6	34,6000	846,2000
	kalafiory	1	0,7900	11,2500
	kapusta głowiasta	5	85,3800	4470,7000
	kapusta pekińska	1	0,1200	3,5000

	marchew	19	311,9200	13784,3410
	ogórki gruntowe	27	4,9600	45,1100
	papryka pod osłonami	2	2,4700	170,0000
	pomidory gruntowe	10	3205,8300	20757,1700
	sałata pod osłonami	1	0,1300	3,7100
	sałata polowa	9	137,3600	3305,2400
	seler korzeniowy	2	6,6100	228,6900
	szparagi	1	22,5300	78,8500
	szpinak	28	4,0800	12,9300
WARZYWA - SUMA		184	5180,1200	85281,0710
ROŚLINY ROLNICZE	buraki	351	10317,4000	685550,4210
	chmiel	1	5,1300	10,2000
	gryka	125	1247,2546	1829,9305
	jęczmień browarny	75	1716,2900	6686,3900
	kukurydza	1276	39745,5250	596456,3031
	proso	12	152,6400	282,8100
	pszenica	565	19977,5363	150460,7009
	rzepak	260	8005,8600	25827,3610
	soja	105	1404,3000	2556,8660
	ziemniaki	108	2474,2200	91560,5540
ROŚLINY ROLNICZE - SUMA		2878	85046,1559	1561221,5365
RAZEM - SUMA		3567	93137,9385	1698702,4985

2.5. Monitoring zużycia środków ochrony roślin na terenie woj. mazowieckiego.

Realizacja zadania związanego z monitoringiem zużycia środków ochrony roślin wynika z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 13 marca 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i realizowana była w ramach cyklu badania zużycia środków ochrony roślin 2020-2024. Na potrzeby ww. badania wytypowano w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym i Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zestaw 5 upraw. Pozyskiwanie danych do badania odbyło się na podstawie przeprowadzenia ankiet w gospodarstwach w wytypowanych uprawach.

W 2024 r. na potrzeby badań zużycia środków ochrony roślin wytypowano do realizacji 2500 ankiet z następujących upraw: owies, żyto, pomidor pod osłonami, ogórek pod osłonami, porzeczka oraz grusza, gdzie WIORiN w Warszawie wykonał 487 ankiet.

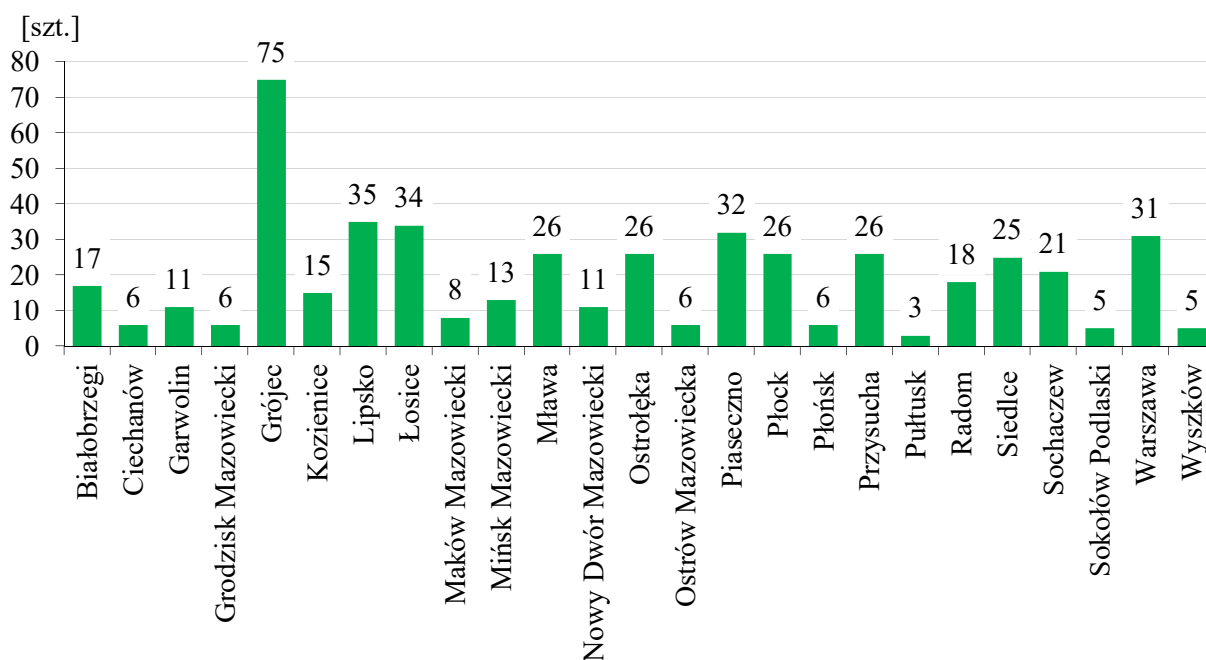
Ankietowanie w ww. uprawach obejmowało stosowanie środków ochrony roślin w 2023 r. oraz, w zależności od uprawy, również zabiegi wykonywane w 2022 r. (tj. zespół uprawek późniejszych, zabiegi późnojesienne). Zgodnie z przyjętymi wytycznymi prowadzenia

ww. badania, dane o zastosowanych środkach ochrony roślin w uprawach zbierane przez PIORiN, obejmują okres od czasu zakończenia poprzedniej uprawy tj. zabiegi w zespole upraw późniejszych, zaprawiania nasion oraz chemiczne zabiegi w trakcie wegetacji, aż do okresu zbioru uprawy objętej monitoringiem.

Na terenie działania WIORiN w Warszawie przeprowadzono 487 ankiet, w tym:

- 1) owies – 54 ankiet
- 2) żyto – 53 ankiet
- 3) pomidor pod osłonami – 56 ankiet
- 4) ogórek pod osłonami – 36 ankiet
- 5) porzeczka – 55 ankiet
- 6) grusza – 233 ankiet.

Wykres 2.20. Liczba ankietowanych gospodarstw na terenie działania jednostek organizacyjnych WIORiN w Warszawie.

2.6. Nadzór nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

W 2024 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie wydał 2 decyzje w sprawie zatwierdzenia planu zabiegów agrolotniczych oraz jedna decyzje zmieniająca ze względu na termin zabiegu i zastosowany środek ochrony roślin. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie nie stwierdził przeciwwskazań do wykonania zabiegów ratowniczych z wykorzystaniem sprzętu agrolotniczego.

W ramach nadzoru nad stosowaniem środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego w związku z wydanymi decyzjami przeprowadzono 2 kontrole na terenie woj. mazowieckiego. Podczas prowadzonych kontroli inspektorzy WIORiN w Warszawie weryfikowali dokumentację z wykonywanych zabiegów środkami ochrony roślin sprzętem agrolotniczym, zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem agrolotniczym, protokoły badania technicznego potwierdzającego sprawność techniczną aparatury do wykonywania zabiegów, protokoły skuteczności zabiegu wielkoobszarowego ograniczenia liczebności zwalczanych organizmów szkodliwych, a także sposoby ostrzegania o zamiarze przeprowadzenia zabiegów agrolotniczych oraz zamieszczane

komunikaty o planowanych zabiegach agrolotniczych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 2.15. Stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

Lokalizacja zabiegu (powiat)	Data zabiegu (dzień i miesiąc)	Powierzchnia na której zastosowano środek ochrony roślin (ha)	Nazwa zastosowanego środka ochrony roślin	Ilość zastosowanych środków ochrony roślin		Nazwa rośliny chronionej	Zwalczany organizm
				litry	kg		
kozienicki	06-09.05	1680	Mospilan 20 SP	0	672	drzewostan dębowy	chrabąszcz majowy i kasztanowy
ostrołęcki	24-25.05	1244	Confirm	497,6	0	drzewostan sosnowy	brudnica mniszka, strzygonia choinówka

2.7. Sankcje karne nałożone w wyniku działań kontrolnych

W wyniku działań kontrolnych w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin, stosowaniem środków ochrony roślin, prowadzeniem szkoleń oraz badaniem sprawności technicznej opryskiwaczy nałożono na kontrolowane podmioty sankcje karne.

Zestawienie poszczególnych rodzajów nałożonych sankcji karnych z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa przedstawia tabela 2.16.

Tabela 2.16. Szczegółowe zestawienie wydanych w okresie sprawozdawczym sankcji z wyszczególnieniem naruszonego przepisu prawa.

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba decyzji	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych [zł]
piorin art. 43 ust. 1 pkt 1	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 1	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 4	5	1700		
śor art. 76 ust. 1 pkt 4, 18, 19, 20, 24	2	2000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 4, 5c	3	1800		
śor art. 76 ust. 1 pkt 5	3	750		
śor art. 76 ust. 1 pkt 5a	9	2600		

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba decyzji	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych [zł]
śor art. 76 ust. 1 pkt 5ab	1	300		
śor art. 76 ust. 1 pkt 5c	1	800		
śor art. 76 ust. 1 pkt 5d	3	600		
śor art. 76 ust. 1 pkt 6	2	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18	10	4100		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19	7	3800		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 20a, 24	2	2000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 20g, 24, 30	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 24	6	3900		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 19, 24, 30, 32	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 20a, 24	2	1500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 20ag, 24	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 20g, 24	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 24	3	2500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 18, 24, 30, 32	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19	102	34950		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20a, 24	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 20g	1	700		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 21	3	2200		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 21, 30	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 22	3	2500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 22, 24, 30	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 24	21	9600		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 24, 30	6	3400		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 24, 30, 40	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 24, 32	1	300		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 30	11	4700		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 30, 32	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 19, 32	3	1100		
śor art. 76 ust. 1 pkt 2	9	2500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20	1	300		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20a	19	6200		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20a, 24	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20c	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20d	1	300		
śor art. 76 ust. 1 pkt 20g	8	2300		

Wyszczególnienie naruszonego przepisu prawa	Liczba mandatów	Kwota mandatów [zł]	Liczba decyzji	Kwota nałożonych opłat sankcyjnych [zł]
śor art. 76 ust. 1 pkt 20g, 24	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 21	1	200		
śor art. 76 ust. 1 pkt 21, 22	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 22	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 22, 30	1	500		
śor art. 76 ust. 1 pkt 24	20	4450		
śor art. 76 ust. 1 pkt 24, 30	2	900		
śor art. 76 ust. 1 pkt 24, 30, 32	1	1000		
śor art. 76 ust. 1 pkt 24, 32	1	200		
śor art. 76 ust. 1 pkt 30	40	15800		
śor art. 76 ust. 1 pkt 30, 32	3	600		
śor art. 76 ust. 1 pkt 31	2	600		
śor art. 76 ust. 1 pkt 32	5	1100		
śor art. 66 ust. 1 pkt 2			7	
piorin art. 41 ust. 1, ust. 2, ust. 3			6	14240
śor art. 33 ust. 1 pkt 1 lit. c			5	
śor art. 32 pkt 1			4	
śor art. 27c ust. 1 pkt 3 i ust. 2			1	
Razem	341	137 750	23	14 240

Oznaczenia ustaw:

- śor - ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin

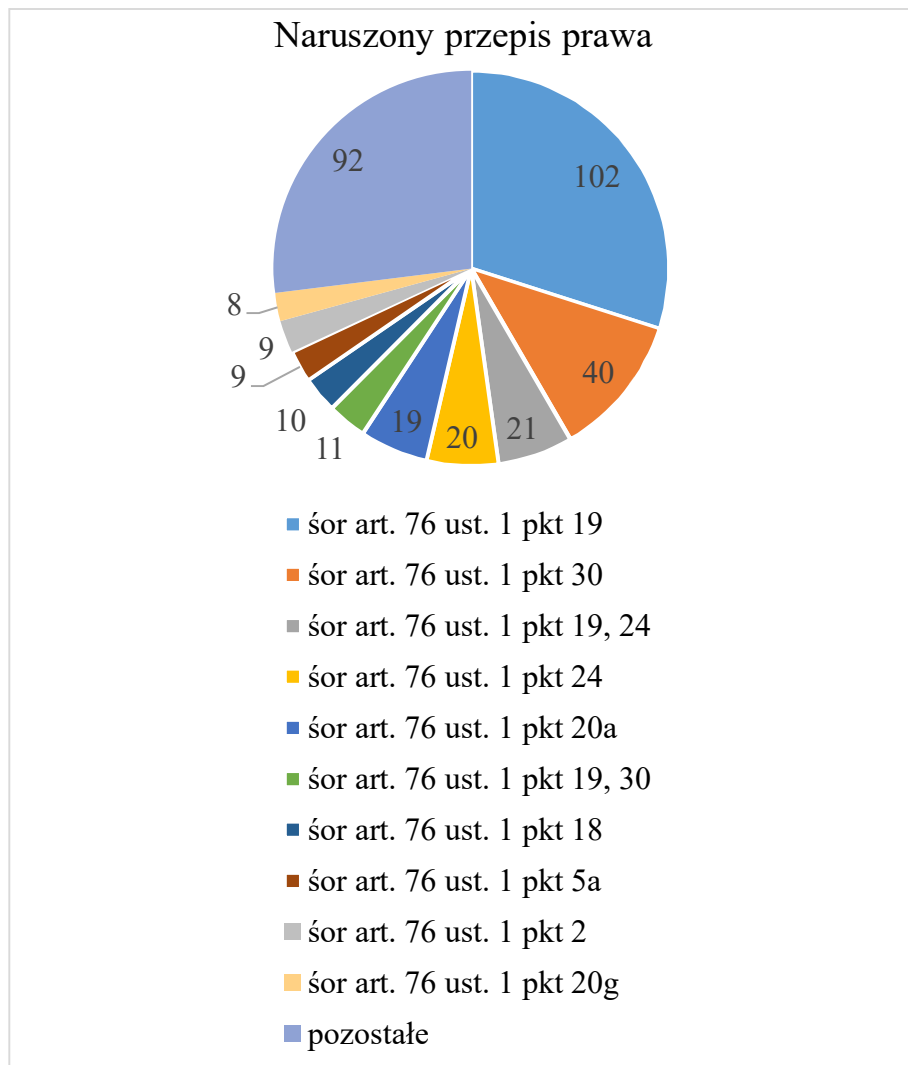
- piorin - ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Powyższe sankcje zostały nałożone w wyniku kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (41), stosowania środków ochrony roślin (299), w tym 1 mandat w związku z nadzorem nad badaniami skuteczności środków ochrony roślin oraz nadzoru nad jednostką prowadzącą szkolenia w zakresie środków ochrony roślin (1).

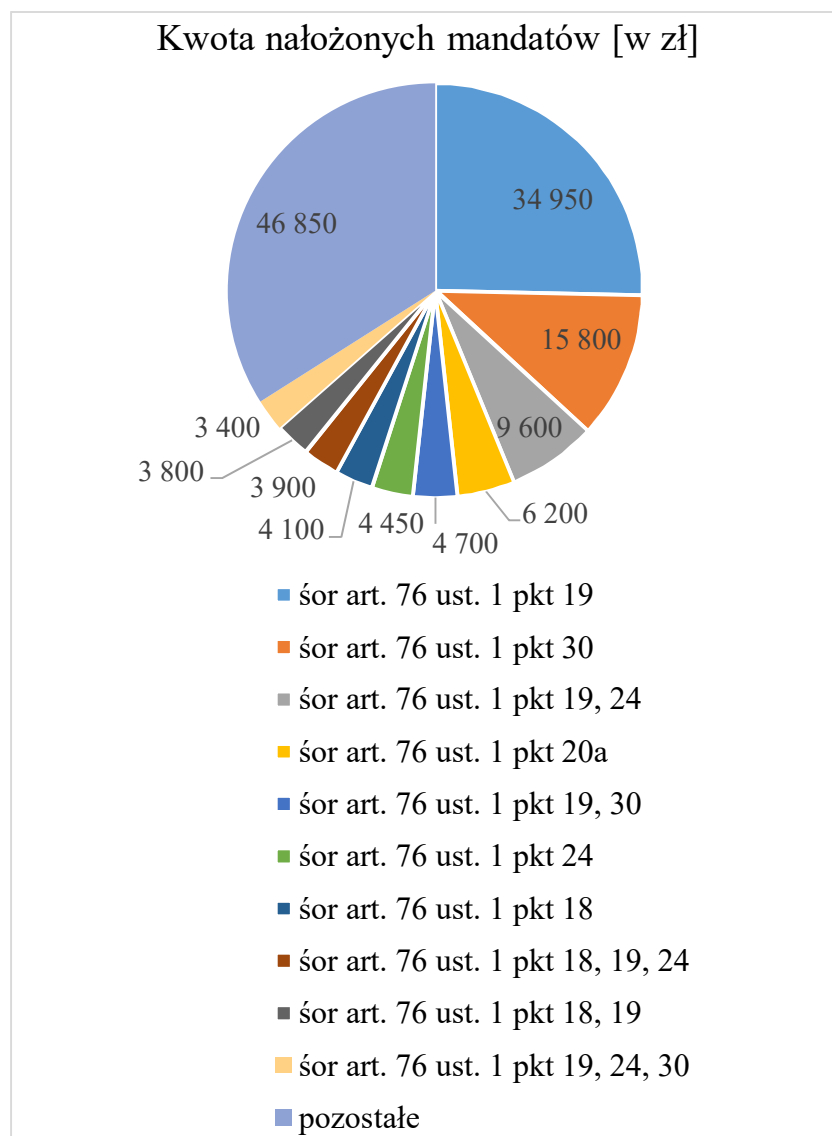
Pod względem liczby i łącznej kwoty mandatów z ogólnej liczby 341 najwięcej mandatów nałożono w związku z art. 76 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, tzn. za stosowanie środka ochrony roślin niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami - 102 (29.9%) mandaty na łączną kwotę 34.950,00 zł (25,4%). Na drugim miejscu są mandaty z tytułu art. 76 ust. 1 pkt 30 powyższej ustawy nałożone w ilości 40, w łącznej kwocie 15.800,00 zł, w związku ze stwierdzeniem stosowania środków przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych bez spełnienia wymagań określonych w art. 41, tj. bez posiadania stosownych uprawnień potwierdzonych stosownym zaświadczeniem.

Poniższe wykresy przedstawiają zestawienie mandatów w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby oraz do kwoty.

Wykres 2.21. Zestawienie mandatów nałożonych w okresie sprawozdawczym w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich liczby.

Wykres 2.22. Zestawienie mandatów nałożonych w okresie sprawozdawczym w podziale ze względu na naruszony przepis prawa w odniesieniu do ich kwoty [zł].

2.8. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych oraz udostępnianiem nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz produktów nawozowych UE.

W ramach sprawowanego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów obowiązującego prawa w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, pracownicy inspekcji wykonywali czynności kontrolne zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu nr 15/2020 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie zasad kontroli z zakresu wprowadzania do obrotu oraz w zarządzeniu nr 3/2024 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 12 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedury pobierania próbek nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych oraz nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów nawozowych UE zmienionego Zarządzeniem Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa nr 18/2024 z dnia 21 maja 2024 r.

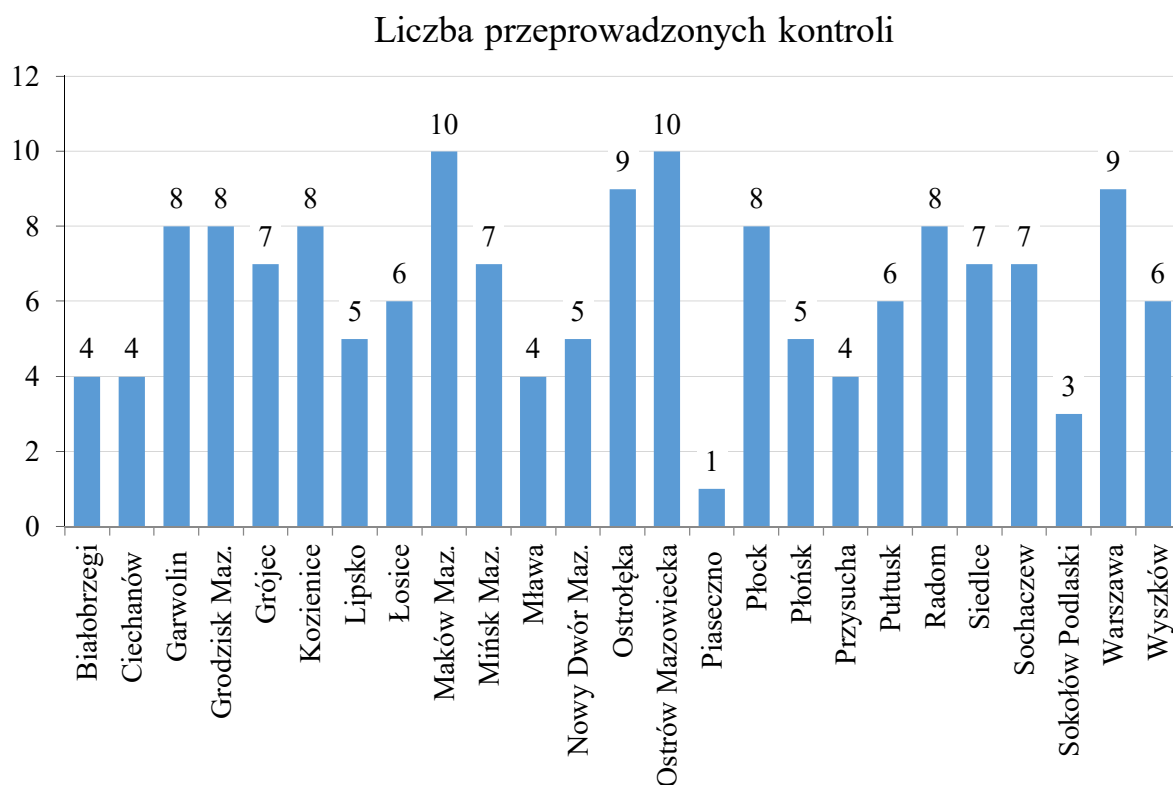
W 2024 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę

roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz produktów nawozowych UE skontrolował 143 podmioty, z czego w przypadku 19 podmiotów stwierdzono nieprawidłowości.

Tabela 2.17. Zestawienie informacji o skontrolowanych podmiotach.

kontrolowany podmiot	liczba skontrolowanych podmiotów	liczba skontrolowanych podmiotów, w których stwierdzono nieprawidłowości
producent/ importer lub inny podmiot wprowadzający do obrotu	71	9
punkty obrotu i inne (np. dystrybutorzy, hurtownicy, miejsca sprzedaży, upoważnieni przedstawiciele)	72	10
Razem	143	19

Wykres 2.23. Liczba przeprowadzonych kontroli z zakresu wprowadzania do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE pobranych przez Oddziały

Podczas prowadzonych kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem "NAWÓZ WE" oraz produktów nawozowych UE pobrano do badań laboratoryjnych 19 próbek spośród ww. produktów, skontrolowano łącznie 557 partii tych

produktów a całkowita masa skontrolowanych partii wyniosła 9 839 374,55 kg. Wykryto nieprawidłowości w odniesieniu do 40 partii o łącznej masie 1 847 283,3 kg.

Przy przeprowadzaniu kontroli w ramach nadzoru upoważnieni pracownicy uprawnieni są do nieodpłatnego pobierania próbek do badań laboratoryjnych.

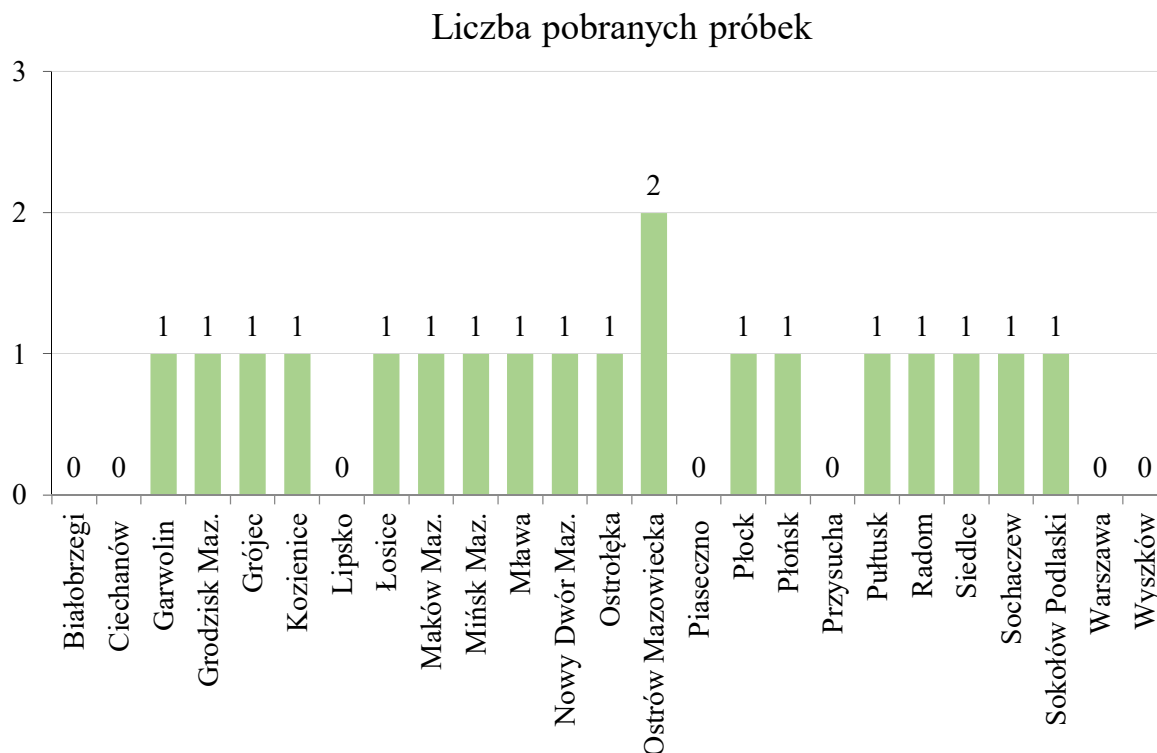
Badania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” i produktów nawozowych UE stanowią jeden z elementów kontroli. Celem prowadzonych w 2024 r. badań było stwierdzenie, czy nawozy, środki wspomagające uprawę roślin, produkty pofermentacyjne, nawozy oznaczone znakiem „NAWÓZ WE” oraz produkty nawozowe UE wprowadzane do obrotu handlowego w Polsce są odpowiedniej jakości i czy spełniają wymagania specyfikacji ustalonej w procesie rejestracji oraz czy spełniają wymagania jakościowe w zakresie składników pokarmowych oraz wymagań dotyczących dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń. Analizy laboratoryjne prowadzone były przez Okręgową Stację Chemiczną – Rolniczą w Warszawie oraz Sieć Badawczą Łukasiewicz – Instytut Nowych Syntez Chemicznych w Puławach.

Do urzędowych analiz laboratoryjnych pobrano próbki z następujących nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE:

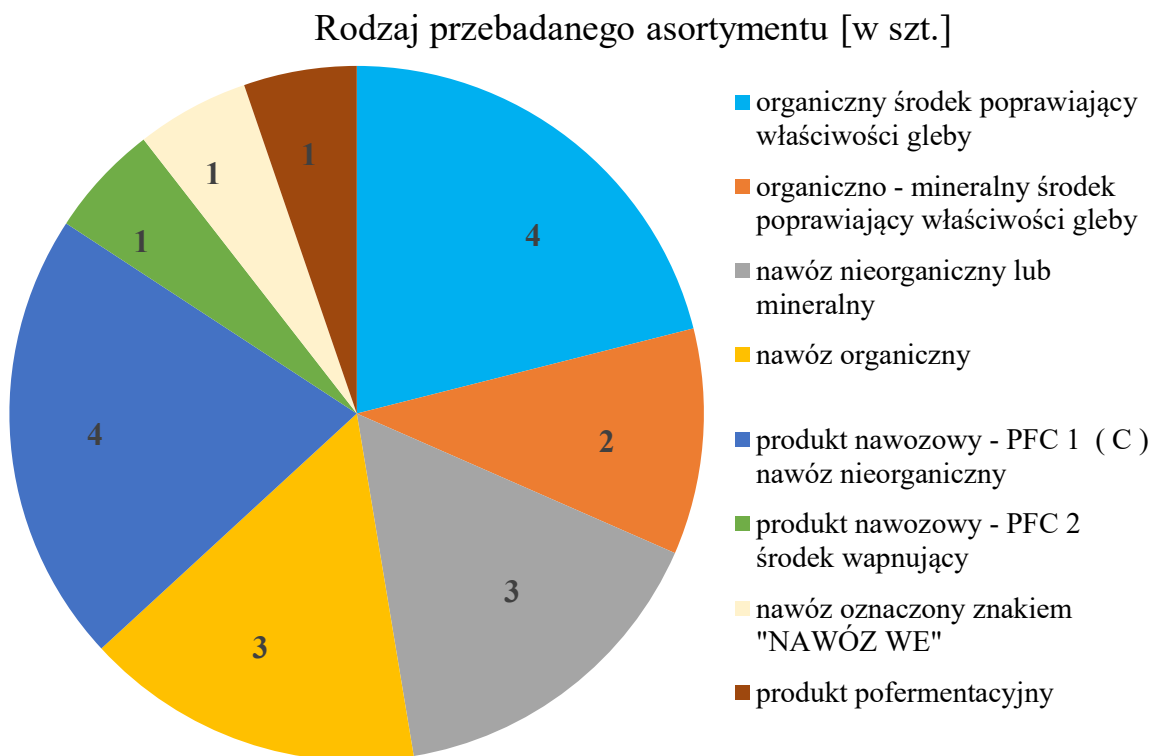
- ProEma-4
- REKULTER (R) PRO
- ProEma-6
- ERDE 4
- VitaStar Cristal fosforowy 11-46-8
- MAB-NATURAL
- KREDA GRANULOWANA
- Nawóz do powojników i pnączy
- ASX Saletra Wapniowa
- JAW-GREEN
- PULREA (R) +IN
- Granulowany nawóz organiczny Obornik Bydłęcy
- Granulowany siarczan magnezu
- PGB-BIO 2
- PULREA (R) +IN
- Florovit BIO nawóz do trawników
- VitaFer Zn+B
- Nawóz Zadbane Iglaki

Szczegółowe dane nt. liczby próbek nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE pobranych przez poszczególne Oddziały w 2024 r. zawiera wykres 2.24.

Wykres 2.24. Liczba próbek nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE pobranych przez Oddziały

Wykres 2.25. Rodzaj asortymentu spośród pobranych próbek nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE przez Oddziały.

Podczas prowadzonych kontroli urzędowych stwierdzone nieprawidłowości najczęściej dotyczyły:

- nie spełnienia wymagań jakościowych nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
- przekroczenia dopuszczalnych maksymalnych poziomów zanieczyszczeń,
- wprowadzania do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin bez pozwolenia MRiRW,
- nieprawidłowego oznakowania i etykietowania produktów nawozowych UE,
- nieprawidłowego sporządzania deklaracji zgodności dla produktów nawozowych UE,
- niezgodność składników pokarmowych podanych na opakowaniach nawozów, środków wspomagających uprawę roślin oraz produktów nawozowych UE,
- nieprawidłowe oznakowanie i etykietowanie nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
- brak procedur mających na celu utrzymanie zgodności produktów nawozowych UE,
- konfekcjonowanie bez uzgodnienia z producentem,
- brak danych producenta nawozu na opakowaniu,
- utrudnianie czynności kontrolnych prowadzonych przez WIORiN.

Niezależnie od planowanych działań harmonogramowych w zakresie nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów pofermentacyjnych, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz produktów nawozowych UE prowadzone są również kontrolne działania interwencyjne w związku z wpływającymi zgłoszeniami.

3. Ocena polowa i laboratoryjna materiału siewnego oraz kontrola obrotu tym materiałem

3.1. Ocena polowa materiału siewnego

Ocena polowa plantacji nasiennych jest urzędową czynnością mającą na celu stwierdzenie, czy podczas wegetacji roślin istniały warunki właściwe do wyprodukowania materiału siewnego wysokiej jakości oraz czy stan plantacji nasiennej odpowiadał ustalonym wymaganiom.

3.1.1. Rośliny rolnicze i warzywne

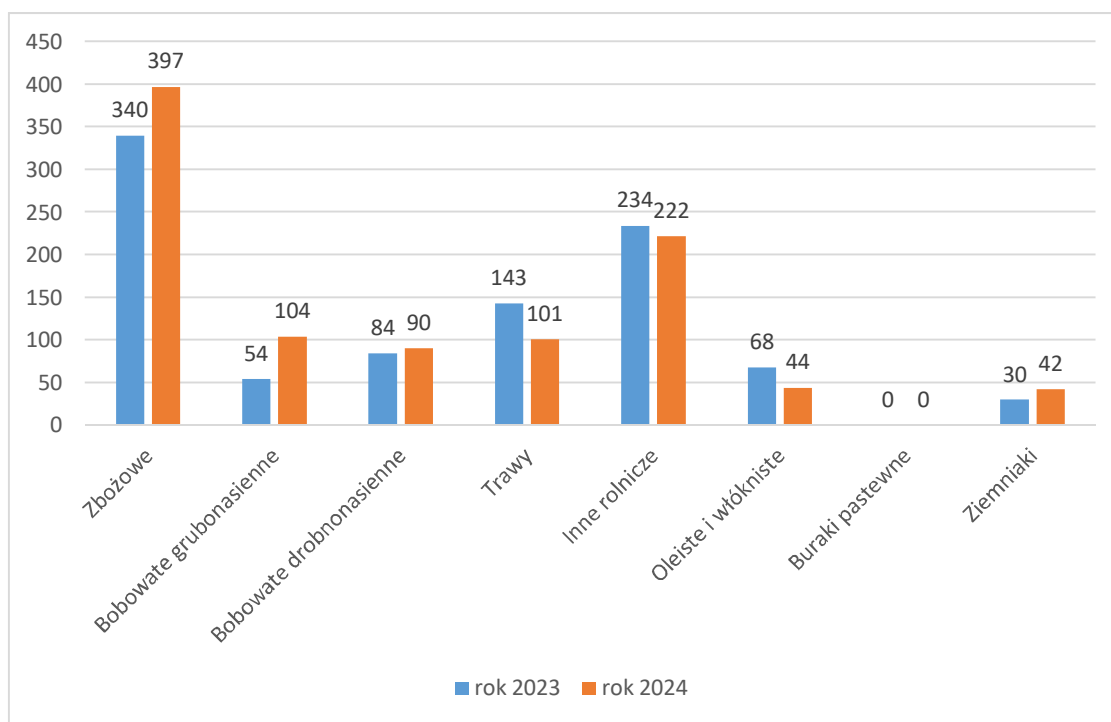
Tab. 3.1. Plantacje nasienne objęte oceną polową w latach 2023 – 2024.

Grupa roślin	2023 rok		2024 rok		wzrost (+); spadek (-)	
	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	szt. plantacji	powierzchnia [ha]
Zbożowe	340	2214,7	397	2618,6	+57	+403,9
Bobowate grubonasienne	54	209,6	104	395,2	+50	+185,6
Bobowate drobnonasienne	84	273,7	90	307	+6	+33,3
Trawy	143	435,3	101	289,9	-42	-145,4
Inne rolnicze	234	660,6	222	604,1	-12	-56,5
Oleiste i włókniste	68	291,9	44	150,6	-24	-141,3
Buraki pastewne	0	0	0	0	0	0
Ziemniaki	30	77,1	42	117,2	+12	+40,1
Ogółem	953	4162,9	1000	4482,6	+47	+319,7

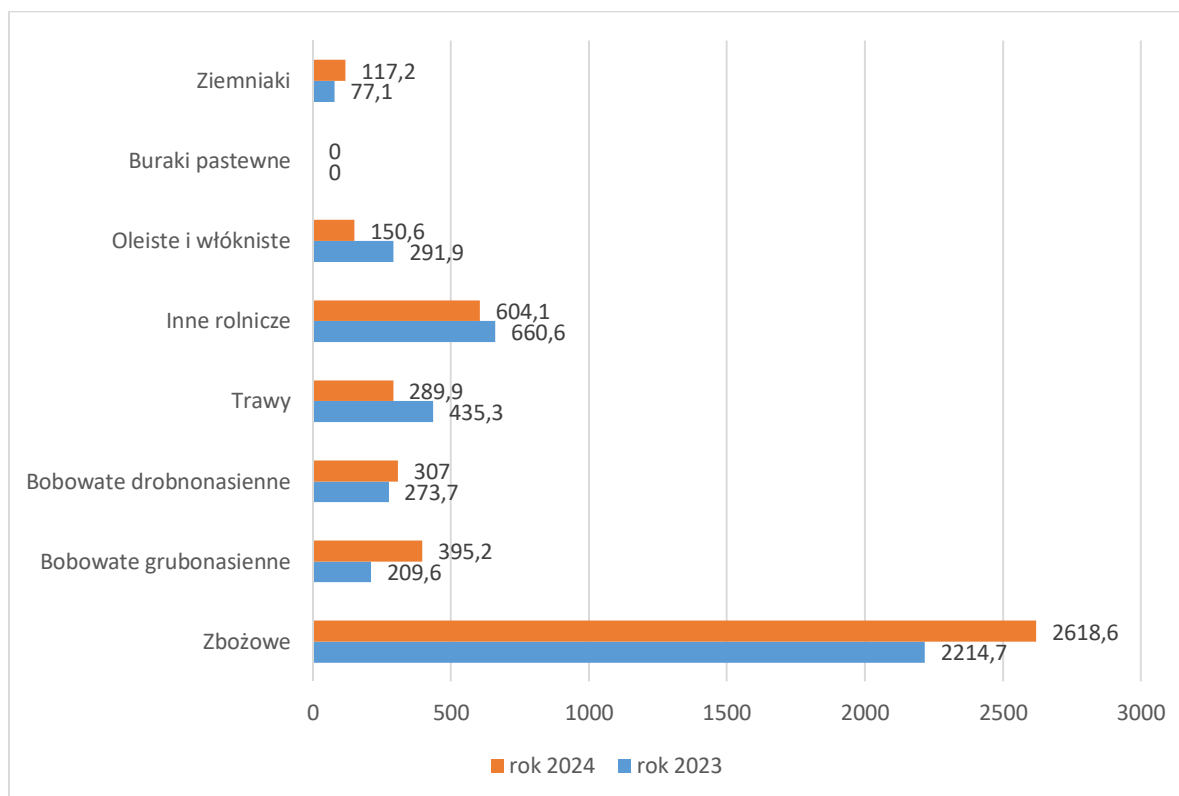
W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła ogólna liczba ocenianych plantacji przy jednoczesnym wzroście powierzchni objętej oceną. Ww. największy wzrost zanotowano dla grupy roślin zbożowych oraz bobowatych grubonasiennych.

Niezgłaszane są do urzędowej oceny polowej plantacje nasienne roślin warzywnych. Oceny tego materiału w kategorii standard dokonują hodowcy.

Wykres 3.1. Liczba plantacji nasiennych objętych oceną polową w latach 2023 – 2024.

Wykres 3.2. Powierzchnia [ha] objęta oceną polową w latach 2023 – 2024.

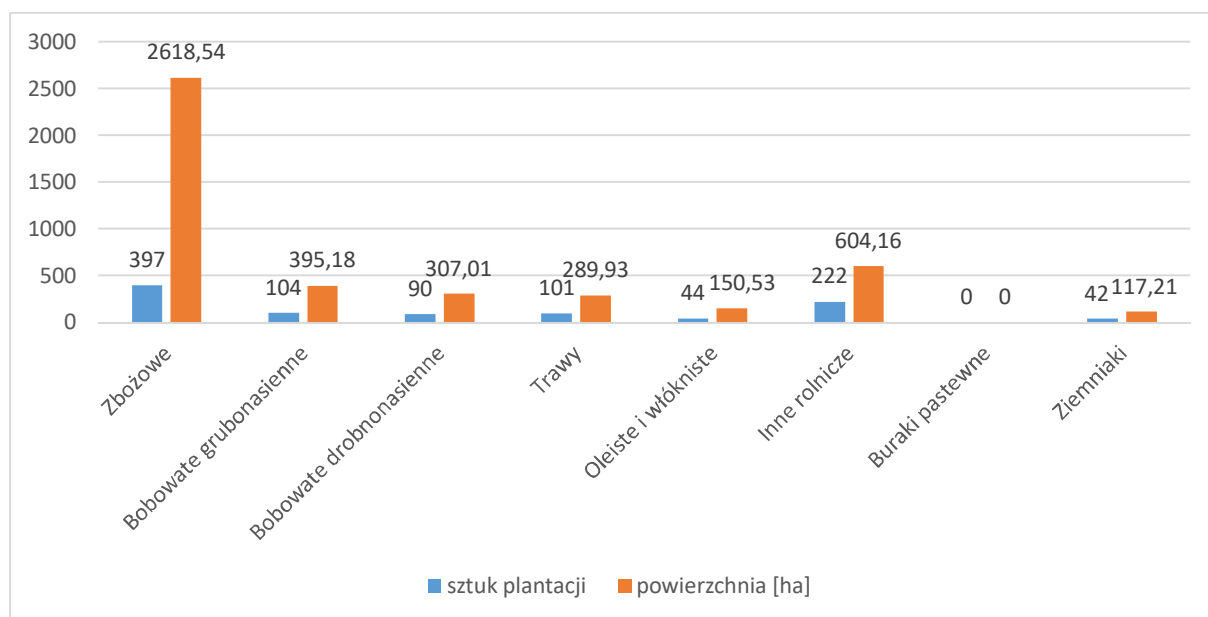

Tab. 3.2. Wyniki oceny polowej plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2024 r.

Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
Ogółem zboża, w tym:	397	2618,54	393	2601,04	4	17,5
pszenica ozima	80	733,77	80	733,77	0	0
pszenica jara	22	127,58	22	127,58	0	0
jęczmień ozimy	31	147,51	31	146	0	1,51
jęczmień jary	24	198,12	23	191,79	1	6,33
żyto ozime	5	40,24	5	40,24	0	0
pszenżyto ozime	73	454,83	73	453,43	0	1,4
pszenżyto jare	5	25,95	5	25,95	0	0
owies	92	523,41	92	523,41	0	0
gryka	1	3,93	1	3,93	0	0
kukurydza	64	363,2	61	354,94	3	8,26
Bobowate grub. w tym:	104	395,2	101	375,46	30	19,72
groch siewny	39	176,36	36	161,64	3	14,72
lubin wąskolistny	39	110,11	39	105,11	0	5
lubin żółty	1	1,5	1	1,5	0	0
wyka kosmata	15	57,47	15	57,47	0	0
bobik	3	5,21	3	5,21	0	0
wyka siewna	7	44,53	7	44,53	0	0
Bobowate drobn. w tym:	90	307,01	84	280,01	6	27
koniczyna łąkowa	83	290,81	78	264,81	5	26
koniczyna biała	1	1	0	0	1	1
seradela pastewna	1	1,45	1	1,45	0	0
lucerna mieszańcowa	3	5,97	3	5,97	0	0
lucerna siewna	2	7,78	2	7,78	0	0
Trawy w tym:	101	289,9	81	242,61	20	47,32
kostrzewa czerwona	12	43,32	10	35,38	2	7,94
kostrzewa trzcinowa	19	54,85	17	50,99	2	3,86
kostrzewa łąkowa	7	21,18	4	13,68	3	7,5
kupkówka pospolita	35	69,27	32	63,42	3	5,85

Grupa roślin	Objęto oceną		Zakwalifikowano		Zdyskwalifikowano	
	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
tymotka łąkowa	1	5	1	5	0	0
życica trwała	24	85,72	15	64,28	9	21,44
życica wiel. westerwoldzka	3	10,59	2	9,86	1	0,73
Oleiste i włókniste w tym:	44	150,53	42	143,78	2	6,75
soja	5	42,8	5	42,3	0	0,5
gorczyca biała	39	107,73	37	101,48	2	6,25
Inne rolnicze w tym:	222	604,16	203	563,89	19	40,27
facelia błękitna	149	369,96	133	338,48	16	31,48
rzodkiew oleista	73	234,2	70	225,410	3	8,79
Buraki pastewne	0	0	0	0	0	0
Ziemniaki	42	117,2	40	110,2	2	7
Ogółem	1000	4482,56	944	4317	56	165,56

Wykres 3.3. Plantacje ocenione w 2024 roku w poszczególnych grupach roślin rolniczych.

Największą powierzchnię wśród ocenianych jak i zakwalifikowanych plantacji nasiennych roślin rolniczych w grupie roślin zbożowych zajmuje pszenica zwyczajna ozima, w dalszej kolejności owies zwyczajny, pszenżyto ozime oraz kukurydza. W przypadku roślin w grupie bobowate grubonasienne najczęściej plantacji zgłoszono w przypadku grochu siewnego i łubinu wąskolistnego, w grupie bobowate drobnonasienne najczęściej zgłoszono plantacji koniczyny łąkowej. W grupie traw najczęściej zgłoszono plantacji nasiennych kupkówki pospolitej. W grupie roślin oleistych i włóknistych dominuje gorczyca biała.

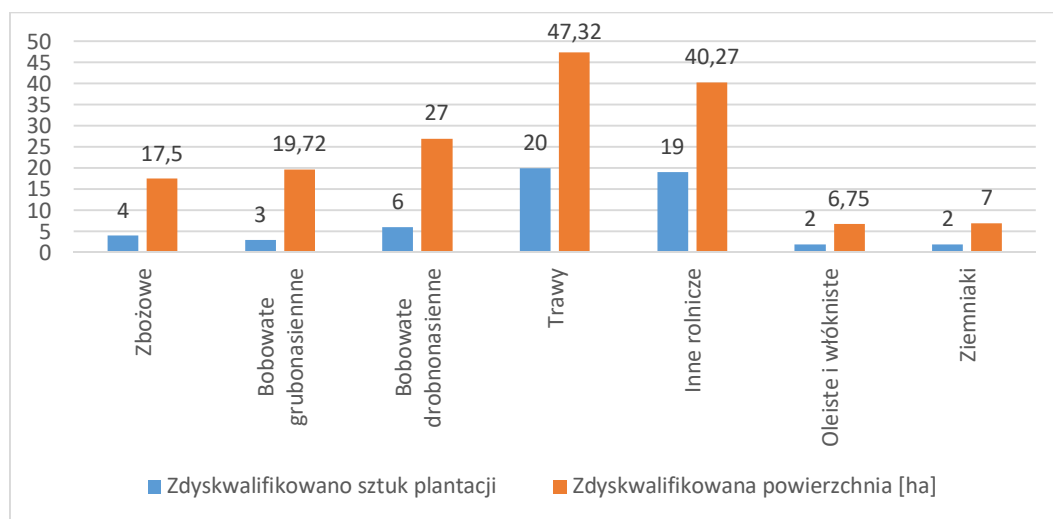
3.1.2. Dyskwalifikacje w ocenie polowej roślin rolniczych

W 2024 roku zdyskwalifikowano ogółem **56 plantacji** roślin rolniczych o łącznej powierzchni **165,56 ha**, co stanowi 3,69 % w stosunku do całej powierzchni objętej oceną. Dyskwalifikacja liczby plantacji w roku 2024 wzrosła w stosunku do roku 2023 o 2 plantacje przy jednoczesnym spadku powierzchni zdyskwalifikowanej o 8,89 ha. Najwyższy procent dyskwalifikacji powierzchni odnotowano w grupie traw (głównie życica trwała) i innych rolniczych (tj. facelia błękitna i rzodkiew oleista). Głównym powodem dyskwalifikacji jak w roku ubiegłym były plantacje nieistniejące oraz niezachowanie izolacji przestrzennej.

Tab. 3.3. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2024 r.

Grupa roślin	Zdyskwalifikowano		
	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	% powierzchni zdyskwalifikowanej do powierzchni objętej oceną
Zbożowe	4	17,5	0,67
Bobowate grubonasienne	3	19,72	4,99
Bobowate drobnonasienne	6	27	8,79
Trawy	20	47,32	16,32
Inne rolnicze	19	40,27	6,67
Oleiste i włókniste	2	6,75	4,48
Ziemniaki	2	7	5,97
Razem rolnicze	56	165,56	3,69

Wykres 3.4. Liczba i powierzchnia zdyskwalifikowanych plantacji nasiennych wg grup roślin rolniczych w 2024 r.

3.1.2.1. Ocena polowa plantacji roślin rolniczych wykonana przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych

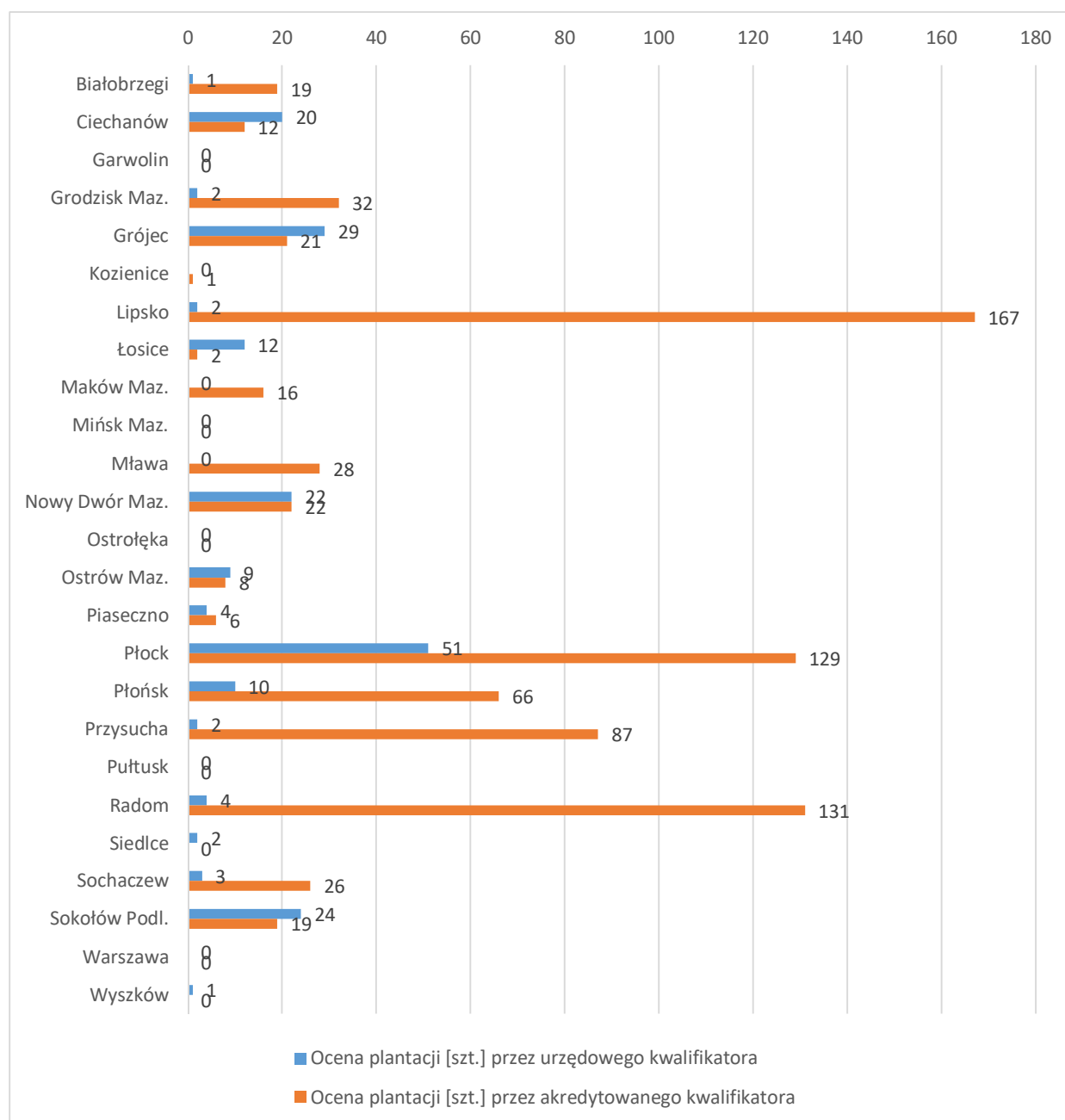
Upoważnienie do przeprowadzania oceny polowej plantacji nasiennych roślin rolniczych w roku 2024 wydane przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa posiadało 26 kwalifikatorów urzędowych oraz 19 kwalifikatorów akredytowanych. Plantacje zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego oceniane są także przez kwalifikatorów akredytowanych upoważnionych przez pozostałe wojewódzkie inspektoraty. Kwalifikatorzy akredytowani ocenili ogółem 802 sztuk plantacji o łącznej powierzchni 3643,41 ha, a urzędowi 198 sztuk plantacji o łącznej powierzchni 839,04 ha.

Tab. 3.4. Liczba ocenianych plantacji w 2024 roku przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie.

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
1	Białobrzegi	20	68	1	5,2	19	62,8
2	Ciechanów	32	136,9	20	82,8	12	54,1
3	Garwolin	0	0	0	0	0	0
4	Grodzisk Maz.	34	412,2	2	25	32	387,2
5	Grójec	50	427	29	103,3	21	323,7
6	Kozienice	1	4	0	0	1	4
7	Lipsko	169	433,6	2	5,8	167	427,8
8	Łosice	14	27,2	12	21,6	2	5,6
9	Maków Maz.	16	88,8	0	0	16	88,8
10	Mińsk Maz.	0	0	0	0	0	0
11	Mława	28	115,2	0	0	28	115,2
12	Nowy Dwór Maz.	44	753,9	22	81,4	22	134,9
13	Ostrołęka	0	0	0	0	0	0
14	Ostrów Maz.	17	32,7	9	19	8	13,7
15	Piaseczno	10	97,4	4	16,9	6	80,5
16	Płock	180	1098,3	51	274,6	129	823,7
17	Płońsk	76	341,9	10	45,3	66	296,6
18	Przysucha	89	207,4	2	4,4	87	203,4
19	Pułtusk	0	0	0	0	0	0
20	Radom	135	407,8	4	6,4	131	401,5

Lp.	Oddziały	Objęto oceną ogółem		Ocena przez urzędowego kwalifikatora		Ocena przez akredytowanego kwalifikatora	
		sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]	sztuk plantacji	powierzchnia [ha]
21	Siedlce	2	2,4	2	2,4	0	0
22	Sochaczew	39	259,2	3	9,8	36	161,2
23	Sokołów Podl.	43	186	24	127,2	19	58,8
24	Warszawa	0	0	0	0	0	0
25	Wyszków	1	8	1	8	0	0
	Ogółem	1000	4482,45	198	839,04	802	3643,41

Wykres 3.5. Ocena polowa plantacji nasiennych przeprowadzona przez kwalifikatorów urzędowych i akredytowanych w 2024 roku.

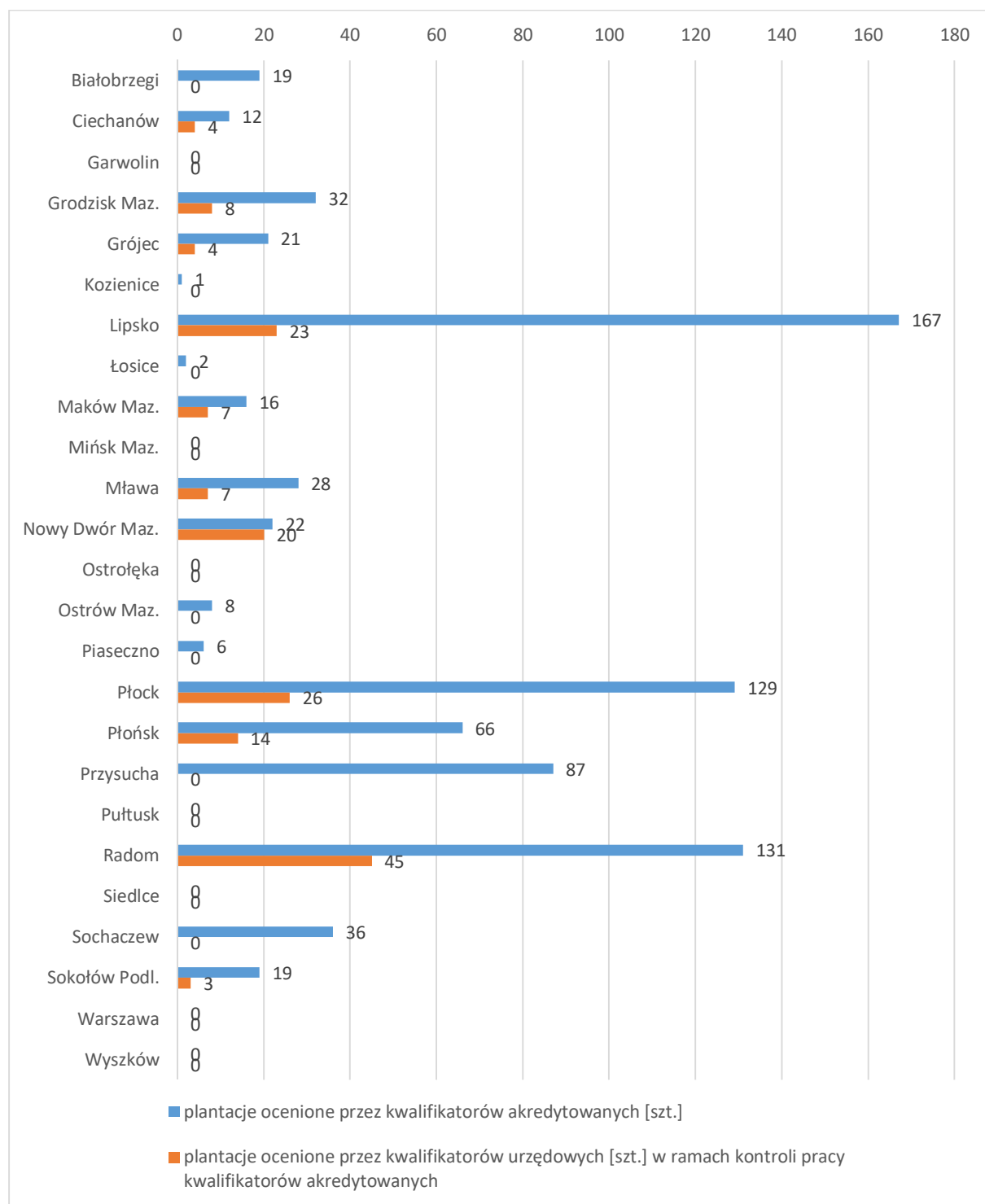

Dużą liczbę plantacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych w stosunku do ogólnej liczby ocenianych plantacji zaobserwowano w oddziale w Lipsku, Płocku, Radomiu, Przysusze oraz Płońsku. Przez urzędowych kwalifikatorów najczęściej oceniono plantacje w oddziale w Płocku, Grójcu, Nowym Dworze Mazowieckim, Ciechanowie oraz Sokołowie Podlaskim. Powyższa sytuacja wynika ze specyfiki produkcji poszczególnych grup roślin w danym rejonie.

Tab. 3.5. Kontrola pracy kwalifikatorów akredytowanych w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie w 2024 roku.

Lp.	Oddziały	Objęto oceną polową ogółem sztuk plantacji	Ocena polowa przeprowadzona przez kwalifikatorów akredytowanych	
			sztuk plantacji - ogółem	w tym sztuk plantacji objętych kontrolą kwalifikatora akredytowanego
1	Białobrzegi	20	19	0
2	Ciechanów	32	12	4
3	Garwolin	0	0	0
4	Grodzisk Maz.	34	32	8
5	Grójec	50	21	4
6	Kozienice	1	1	0
7	Lipsko	169	167	23
8	Łosice	14	2	0
9	Maków Maz.	16	16	7
10	Mińsk Maz.	0	0	0
11	Mława	28	28	7
12	Nowy Dwór Maz.	44	22	20
13	Ostrołęka	0	0	0
14	Ostrów Maz.	17	8	0
15	Piaseczno	10	6	0
16	Płock	180	129	26
17	Płońsk	76	66	14
18	Przysucha	89	87	0
19	Pułtusk	0	0	0
20	Radom	135	131	45
21	Siedlce	2	0	0
22	Sochaczew	39	36	0
23	Sokołów Podl.	43	19	3
24	Warszawa	0	0	0
25	Wyszków	1	0	0
Ogółem		1000	802	161

Wykres 3.6. Liczba plantacji nasiennych ocenionych przez kwalifikatorów urzędowych w ramach kontroli pracy kwalifikatorów akredytowanych na terenie oddziałów WIORiN w Warszawie w 2024 roku.

W 2024 r. ogółem poddano szczegółowej ocenie 20,07% planacji ocenianych przez kwalifikatorów akredytowanych. Poza powyższym, dokonano także oceny w ramach kontroli dokumentacji sporządzanej przez kwalifikatorów akredytowanych. Kontroli poddano kwalifikatorów akredytowanych upoważnionych przez WIORiN w Warszawie oraz inne wojewódzkie inspektoraty. Łącznie przeprowadzono 98 kontroli kwalifikatorów akredytowanych - kontroli samej dokumentacji oraz kontroli przeprowadzania oceny polowej. W ramach 98 kontroli skontrolowano łącznie 38 różnych kwalifikatorów - z firm nasiennych z woj. mazowieckiego i pozostałych województw. Większość stwierdzonych nieprawidłowości dotyczyła błędów w prowadzonej dokumentacji, dotyczących m.in.: niepoprawnie lub niedokładnie sporządzonych szkiców plantacji, niewskazania nazw miejscowości czy niepoprawnie wyliczonego szacunkowego plonu. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły także m.in.

braku dostarczenia wymaganych dokumentów po ocenie polowej w terminie wskazanym w ustawie o nasiennictwie lub braku oznaczenia plantacji nasiennej tablicą informacyjną.

3.1.3. Ocena polowa materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych

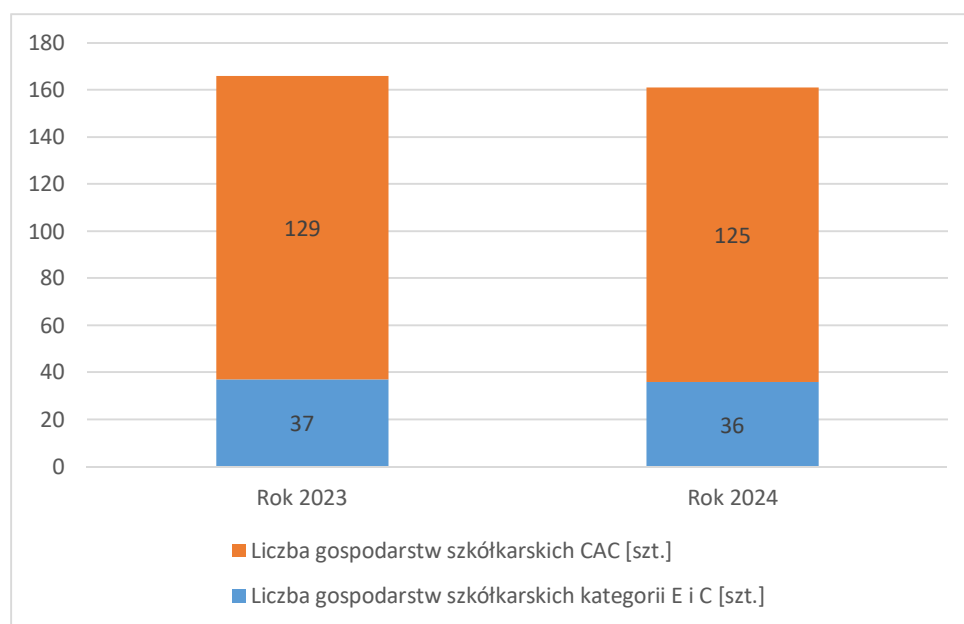
Na terenie woj. mazowieckiego produkcją materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych zajmuje się 161 dostawców na powierzchni 416,85 ha. W 2024 roku ocenę polową materiału szkółkarskiego w kategorii elitarny i kwalifikowany przeprowadzono u 36 dostawców na 68 plantacjach o powierzchni 117,56 ha. Produkcją materiału szkółkarskiego CAC zajmowało się 125 dostawców na 438 plantacjach o łącznej powierzchni 299,29 ha. U 30 dostawców występuje jednocześnie materiał szkółkarski w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC. W porównaniu do roku ubiegłego powierzchnia materiału kwalifikowanego zmniejszyła się o 15,54 ha, natomiast materiału szkółkarskiego CAC zmniejszyła się o 13,47 ha. Materiał szkółkarski CAC wytwarza i ocenia dostawca, spełniając wymagania w zakresie wytwarzania i jakości określone dla tego materiału.

Tab. 3.6. Liczba gospodarstw szkółkarskich oraz powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw roślin sadowniczych [ha] w latach 2023 – 2024

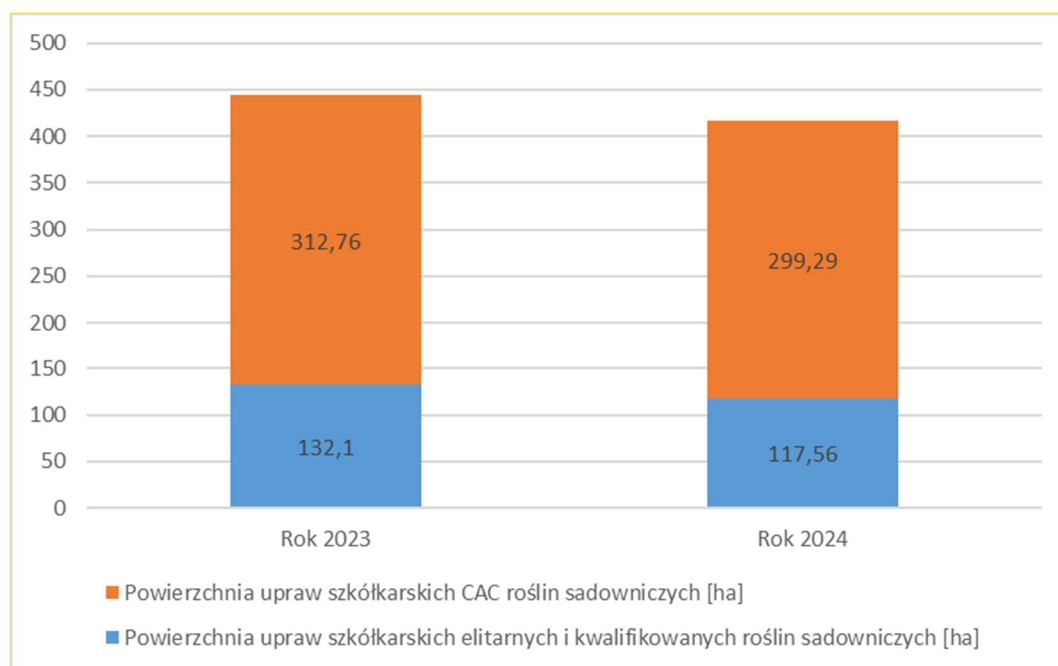
Rok	Liczba gospodarstw produkujących materiał szkółkarski			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha]		
	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem	Elitarny i kwalifikowany	CAC	Ogółem
2023	37	129	166	132,1	312,76	444,86
2024	36	125	161	117,56	299,29	416,85

Najwięcej dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC prowadzi swoją działalność na terenie oddziałów: Wyszaków (44), Grójec (21), Płock (19), Przysucha (11) i Białobrzegi (10).

Wykres 3.7. Liczba gospodarstw szkółkarskich roślin sadowniczych z podziałem na kategorię elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w latach 2023 – 2024

Wykres 3.8. Powierzchnia elitarnych (E), kwalifikowanych (C) i CAC upraw szkółkarskich roślin sadowniczych [ha] w latach 2023 – 2024

Największą powierzchnię ocenionych upraw szkółkarskich w kategorii elitarny, kwalifikowany i CAC stwierdza się w oddziałach: Płock, Grójec, Wyszków, Białobrzegi.

Tab. 3.7. Powierzchnia ocenianych rodzajów materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w latach 2023 – 2024 w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2023 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2024 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
1	Szkółka drzew owocowych	71,53	142,30	213,83	63,56	138,20	201,76
2	Szkółka krzewów jagodowych	7,55	36,00	43,55	5,60	37,70	43,30
3	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	2,14	44,10	46,24	2,09	37,50	39,59
4	Plantacja sadzonek truskawek	6,45	30,80	37,25	6,91	26,20	33,11
5	Plantacja podkładek generatywnych	1,05	1,70	2,75	0,35	0,70	1,05
6	Plantacja podkładek wegetatywnych	36,42	50,80	87,22	32,69	51,60	84,29

Lp.	Rodzaj materiału szkółkarskiego	Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2023 roku			Powierzchnia materiału szkółkarskiego [ha] w 2024 roku		
		Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC	Elitarny (E) i Kwalifikowany (C)	CAC	Razem kat. E, C i CAC
7	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów	6,68	5,53	12,21	6,35	5,86	12,21
8	Sad mateczny do pozyskiwania nasion	0	1,53	1,53	0	1,53	1,53
Razem		131,82	312,76	444,58	117,56	299,29	416,85

W 2024 r. zmniejszyła się powierzchnia m.in. ocenianych szkółek drzew owocowych, plantacji krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek oraz plantacji sadzonek truskawek w kategorii C i CAC.

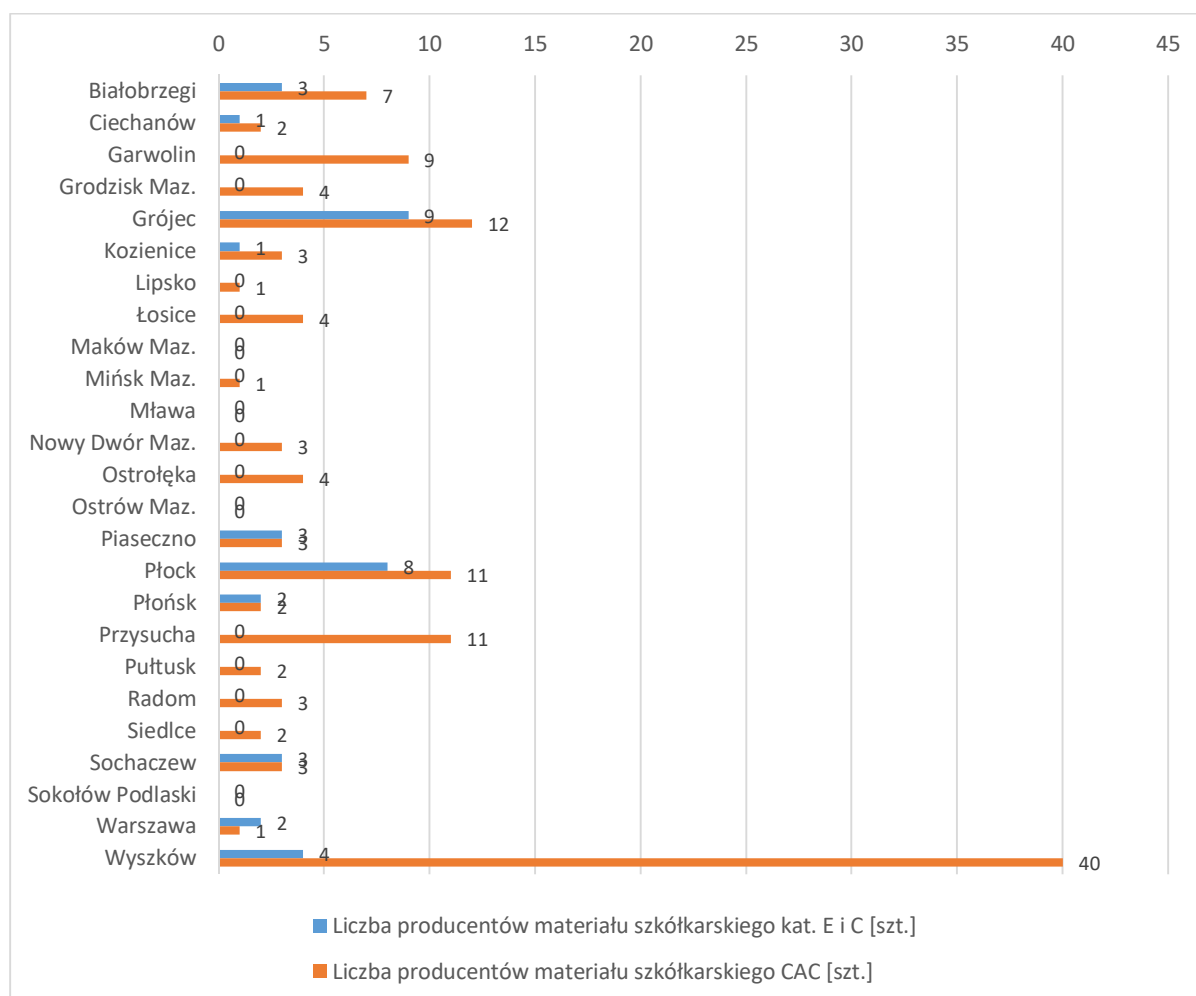
Tab. 3.8. Liczba producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2024 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba producentów materiału szkółkarskiego w 2024 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem
	Oddział	1	2	3
1	Białobrzegi	3	7	10
2	Ciechanów	1	1	2
3	Garwolin	0	9	9
4	Grodzisk Mazowiecki	0	4	4
5	Grójec	9	12	21
6	Kozienice	1	3	4
7	Lipsko	0	1	1
8	Łosice	0	4	4
9	Maków Mazowiecki	0	0	0
10	Mińsk Mazowiecki	0	1	1
11	Mława	0	0	0
12	Nowy Dwór Mazowiecki	0	3	3
13	Ostrołęka	0	4	4
14	Ostrów Mazowiecka	0	0	0
15	Piaseczno	3	3	6
16	Płock	8	11	19
17	Płońsk	2	0	2

Lp.	WIORiN Warszawa	Liczba producentów materiału szkółkarskiego w 2024 r.		
		kat. E i C	CAC	Razem
	Oddział	1	2	3
18	Przysucha	0	11	11
19	Pułtusk	0	2	2
20	Radom	0	3	3
21	Siedlce	0	2	2
22	Sochaczew	3	3	6
23	Sokołów Podlaski	0	0	0
24	Warszawa	2	1	3
25	Wyszaków	4	40	44
	Razem	36	125	161

Największą liczbę producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny i kwalifikowany oraz CAC stwierdza się na terenie oddziału w Wyszakowie (44), Grójcu (21) i Płocku (19).

Wykres 3.9. Liczba producentów wytwarzających materiał szkółkarski roślin sadowniczych w kategorii elitarny (E), kwalifikowany (C) i CAC w 2024 r. w poszczególnych oddziałach WIORiN w Warszawie

Tab. 3.9. Liczba zakwalifikowanego materiału szkółkarskiego elitarnego (E) i kwalifikowanego (C) wg poszczególnych gatunków i rodzajów w latach 2023 – 2024.

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2023	rok 2024	wzrost (+); spadek (-)
1.	Czereśnia			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	432400	425150	-7250
	Szkółka drzew owocowych	19510	39560	+20050
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	369100	195440	-173660
2.	Grusza domowa			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	401550	472150	+70600
	Szkółka drzew owocowych	154270	222870	+68600
3.	Jabłoń domowa			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	10900845	10264025	-636820
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	12062650	13272770	+1210120
	Szkółka drzew owocowych	2388405	1761995	-62641
4.	Pigwa pospolita			
	Plantacja podkładek wegetatywnych	436500	598000	+161500
5.	Porzeczka czarna			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	1041625	836040	-205585
	Szkółka krzewów jagodowych	492500	434000	-58500
6.	Porzeczka czerwona			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	122600	42600	-80000
	Szkółka krzewów jagodowych	75000	42000	-33000
7.	Truskawka			
	Plantacja mateczna sadzonek truskawek (elitarna)	1120	6140	+5020
	Plantacja sadzonek truskawek	453000	201600	-251400
8.	Wiśnia			
	Sad mateczny do pozyskiwania zrazów (oczek)	226700	60550	-166150
	Szkółka drzew owocowych	126000	108960	-17040
9.	Śliwa domowa			
	Plantacja podkładek generatywnych	251500	100000	-151500

Lp.	Gatunek	Liczba zakwalifikowanych roślin/sztuk		
	Rodzaj materiału szkółkarskiego	rok 2023	rok 2024	wzrost (+); spadek (-)
	Szkółka drzew owocowych	3120	9040	+5920
10.	Agrest			
	Plantacja krzewów przeznaczonych do produkcji sadzonek	26500	4800	-21700
11.	Antypka			
	Plantacja podkładek generatywnych	125200	0	-125200
12.	Alycza			
	Plantacja podkładek generatywnych	5000	3000	-2000

W zakresie produkcji materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych w kategorii kwalifikowany w 2024 roku zaobserwowano zwiększenie produkcji: plantacji podkładek wegetatywnych z rodzaju pigwa pospolita, zrazów z rodzaju grusza domowa oraz jabłoni domowa. Wzrosła produkcja drzewek owocowych z rodzaju *Pyrus L.* – grusza domowa, *Prunus avium L.* – czereśnia oraz *Prunus domestica L.* – śliwa domowa. Zaobserwowano zmniejszoną produkcję drzewek owocowych jabłoni, wiśni oraz plantacji krzewów do pozyskiwania sadzonek porzeczki czarnej i czerwonej.

Na terenie woj. mazowieckiego znajdują się dostawcy profesjonalni posiadający gospodarstwa o dużej powierzchni upraw szkółkarskich 5 – 10 ha, którzy decydują się na wytwarzanie materiału szkółkarskiego kategorii elitarny i kwalifikowany. Dostawcy materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych są otwarci na nową wiedzę z zakresu produkcji szkółkarskiej i starają się produkować materiał wysokiej jakości. Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza pod nasadzenia sadów towarowych, cieszą się drzewka dwuletnie z zimowego szczepienia w rękę. Zmienia się technika zakładania szkółek oraz plantacji mącznych krzewów jagodowych, dostawcy zagęszczają ich sadzenie.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje także kontrole upraw winorośli, z których winogrona są przeznaczone do wyrobu wina, mając na celu ustalenie zgodności ze stanem faktycznym informacji o lokalizacji uprawy winorośli z podaniem nazw odmian winorośli tam uprawianych i całkowitej powierzchni tej uprawy oraz sprawdzenie, czy odmiany winorośli uprawiane na wykazanych działkach ewidencyjnych spełniają wymagania określone w art. 81 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007. Organizację rynku wina w Polsce określają przepisy ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 550). Zgodnie z przepisami ww. ustawy wyrób wina z winogron pozyskanych z upraw winorośli położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeznaczonego do wprowadzenia do obrotu, wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

W 2024 r. skontrolowano na terenie woj. mazowieckiego 13 producentów uprawiających winorośl z przeznaczeniem owoców do wyrobu wina gronowego na łącznej powierzchni 26,28 ha. W wyniku przeprowadzonych kontroli upraw winorośli nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy wykazem upraw przekazany przez KOWR a wynikami kontroli WIORiN. Wyniki kontroli przekazano do Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

3.2. Nadzór nad materiałem siewnym

3.2.1. Wpis podmiotów do ewidencji przedsiębiorców, rolników i dostawców

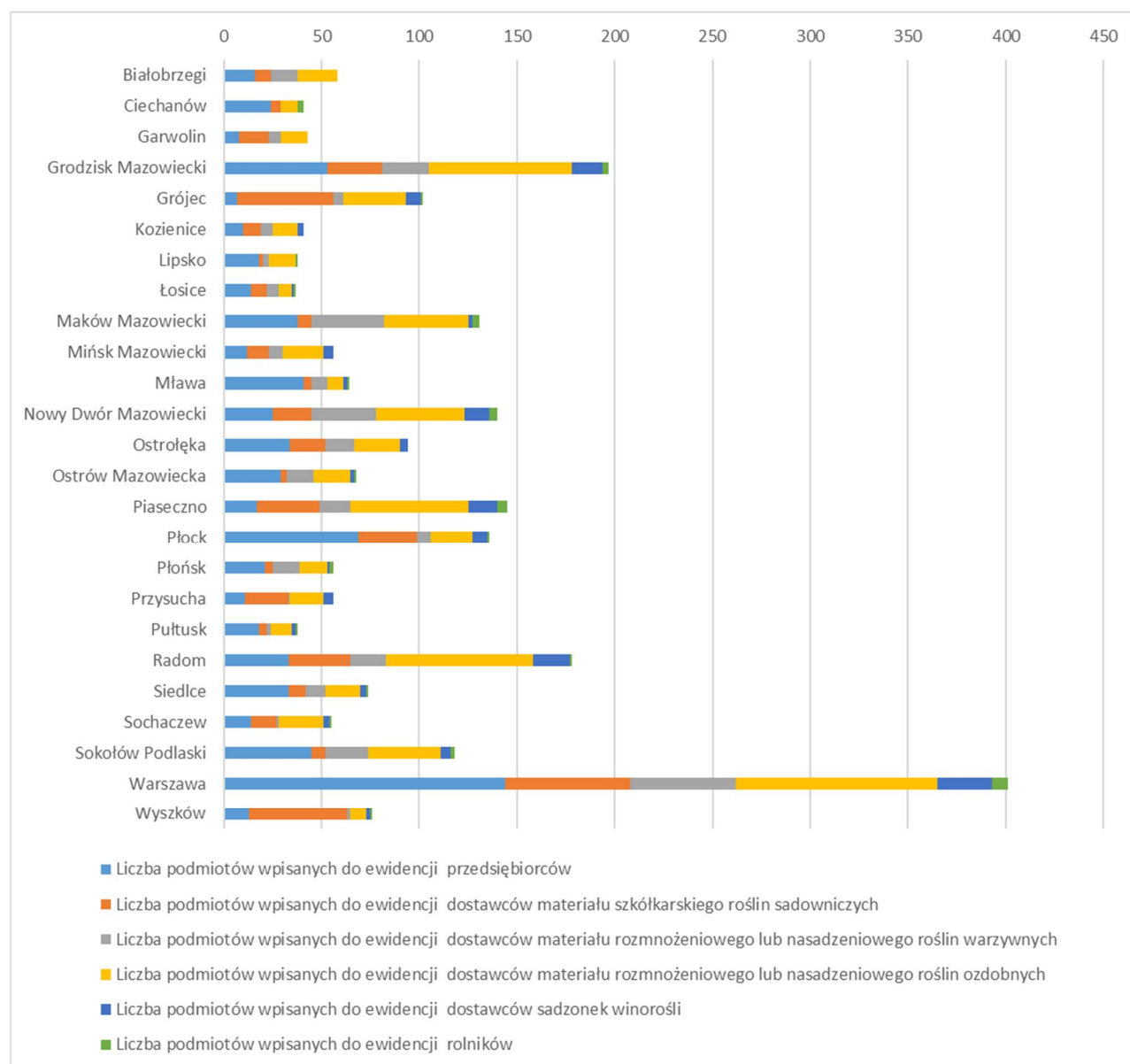
Zgodnie z art. 84, 86, 87 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129) obrót materiałem siewnym dla profesjonalnych odbiorców może prowadzić przedsiębiorca, rolnik i dostawca, który zgłosi zamiar prowadzenia obrotu tym materiałem właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi i zostanie wpisany do:

- ewidencji przedsiębiorców,
- ewidencji rolników,
- ewidencji dostawców.

Tab. 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Oddział	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji					
		przedsiębiorców	dostawców materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin warzywnych	dostawców materiału rozmnożeniowego lub nasadzeniowego roślin ozdobnych	dostawców sadzonek winorośli	rolników
1	Białobrzegi	16	8	14	20	0	0
2	Ciechanów	24	5	0	9	0	3
3	Garwolin	8	15	6	14	0	0
4	Grodzisk Mazowiecki	53	28	24	73	16	3
5	Grójec	7	49	5	32	8	1
6	Kozienice	10	9	6	13	3	0
7	Lipsko	18	2	3	14	0	1
8	Łosice	14	8	6	7	1	1
9	Maków Mazowiecki	38	7	37	43	2	4
10	Mińsk Mazowiecki	12	11	7	21	5	0
11	Mława	41	4	8	8	2	1
12	Nowy Dwór Mazowiecki	25	20	33	45	13	4
13	Ostrołęka	34	18	15	23	4	0
14	Ostrów Mazowiecka	29	3	14	19	2	1
15	Piaseczno	17	32	16	60	15	5
16	Płock	69	30	7	21	8	1
17	Płońsk	21	4	14	14	1	2
18	Przysucha	11	22	1	17	5	0
19	Pułtusk	18	4	2	11	2	1
20	Radom	33	32	18	75	19	1
21	Siedlce	33	9	10	18	3	1
22	Sochaczew	14	13	1	23	3	1
23	Sokołów Podlaski	45	7	22	37	5	2
24	Warszawa	144	64	54	103	28	8
25	Wyszków	13	50	2	8	2	1
	Razem	747	454	325	728	147	42

Wykres 3.10. Wpis do ewidencji przedsiębiorców, dostawców i rolników dokonujących obrotu materiałem siewnym według stanu na dzień 31.12.2024 r.

3.2.2. Kontrola materiału siewnego

W 2024 roku skontrolowano ogółem 1683 podmiotów wytwarzających, prowadzących obrót materiałem siewnym roślin rolniczych i warzywnych, materiałem szkółkarskim roślin sadowniczych, materiałem rozmnożeniowym i nasadzeniowym roślin warzywnych i ozdobnych.

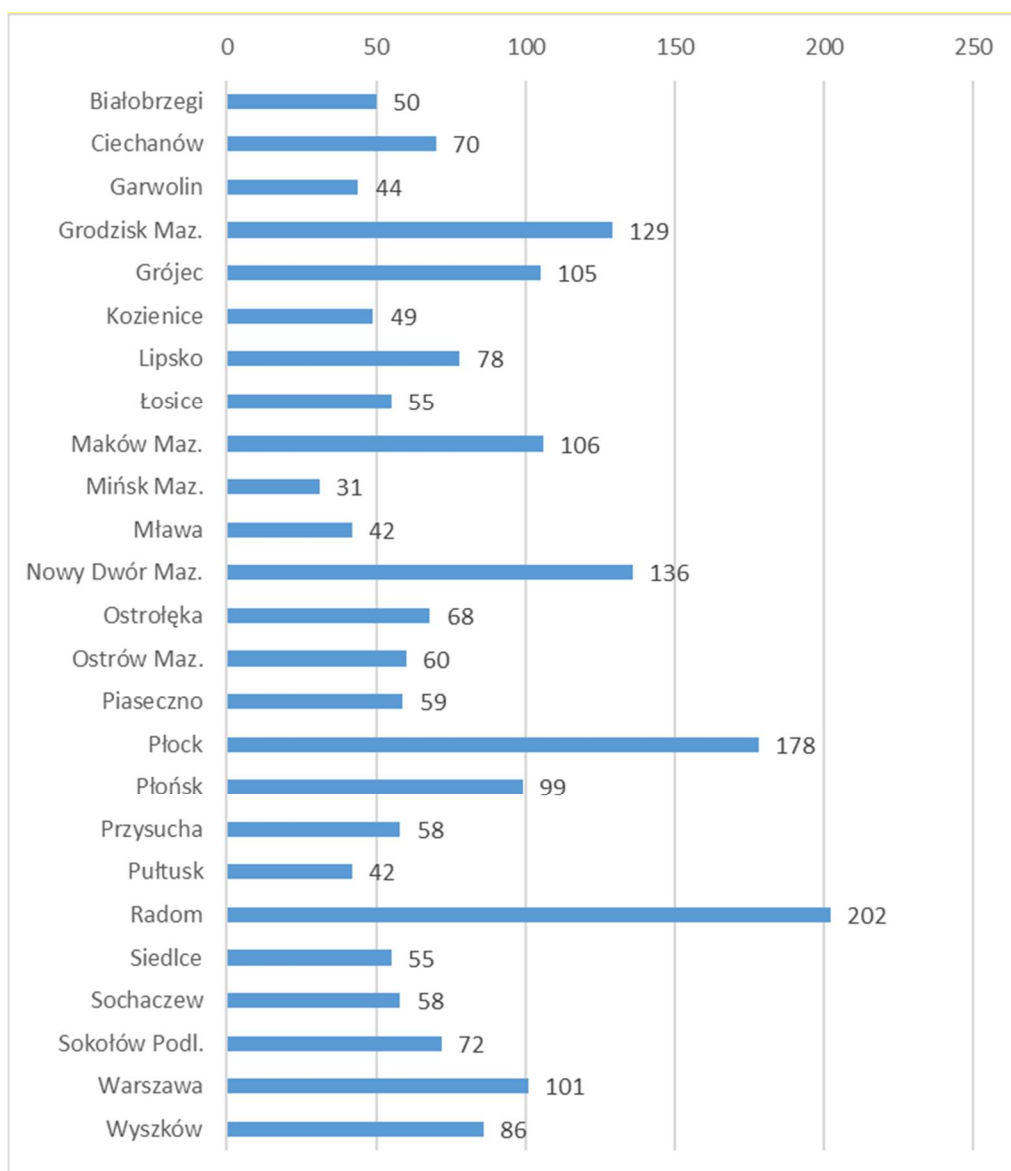
Ogółem przeprowadzono 2033 kontroli, w tym:

- kontroli kompleksowych – 122,
- kontroli problemowych – 1884,
- kontroli sprawdzających – 6.

Tab. 3.11. Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2024 r.

Lp.	Oddział	Liczba skontrolowanych podmiotów	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem
1	Białobrzegi	46	50
2	Ciechanów	52	70
3	Garwolin	31	44
4	Grodzisk Maz.	119	129
5	Grójec	89	105
6	Kozienice	39	49
7	Lipsko	53	78
8	Łosice	40	55
9	Maków Maz.	99	106
10	Mińsk Maz.	30	31
11	Mława	36	42
12	Nowy Dwór Maz.	89	136
13	Ostrołęka	66	68
14	Ostrów Maz.	54	60
15	Piaseczno	58	59
16	Płock	157	178
17	Płońsk	66	99
18	Przysucha	42	58
19	Pułtusk	37	42
20	Radom	141	202
21	Siedlce	33	55
22	Sochaczew	49	58
23	Sokołów Podl.	67	72
24	Warszawa	105	101
25	Wyszków	85	86
Ogółem		1683	2033

Wykres 3.11. Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem przez oddziały WIORiN w Warszawie w 2024 r.

Skontrolowano w obrocie:

- 1 807 partii roślin rolniczych o łącznej masie 5967,2 ton,
- 2 638 partii materiału siewnego roślin warzywnych o łącznej masie 31 664,8 kg,
- 366 440 szt. roślin materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego warzyw,
- 2 989,5 kg cebuli dymki,
- 1 777 352 szt. materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych,
- 5 567 860 szt. materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin ozdobnych.

Tab. 3.12. Liczba materiału siewnego skontrolowanego w obrocie, zakwestionowanego i wycofanego z obrotu w 2024 roku

Grupy roślin	liczba skontrolowanych partii	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Liczba prób kontrolnych			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji	
			ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (ton/kg/szt/j.s.)	pobranych	niepełniających wymagań ogółem	w tym na zdolność kielkowania	partii	ton/j.s./kg/szt.
Zboża ozime	32	j.s.	32,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	464	ton	1683,2		0,0	44	0	0	0	0,0
Zboża jare	1	j.s.	1,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	180	ton	535,3		0,0	44	0	0	0	0,0
Kukurydza	44	j.s.	397,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	644	ton	2951,4		0,0	50	0	0	0	0,0
Bobowate grubonas.	2	j.s.	2,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	30	ton	34,6		0,0	9	0	0	0	0,0
Bobowate drobnonas.	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	13	ton	68,3		0,0	4	1	1	0	0,0
Trawy	361	ton	170,2		0,1	11	3	3	1	0,04
Inne rolnicze	9	ton	35,4		0,0	1	0	0	0	0,0
Oleiste i włókniste	0	j.s.	0		0,0	0	0	0	0	0,0
	61	ton	93,5		0,0	4	0	0	0	0,0
Burak cukrowy	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	0	ton	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
Burak pastewny	0	j.s.	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
	0	ton	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0
Ziemniak	18	ton	369,9		0,0	13	1	0	0	0,0
Mieszanke zbożowe	10	ton	22,8		0,0	2	0	0	0	0,0
Mieszanke pastewne	17	ton	2,8		0,0	0	0	0	2	18,35
Warzywa - nasiona	2638	kg	31664,8	31664,8	8,9	258	13	13	11	4,696
Mieszanke odmianowe warzyw	0	kg	0,0		0,0	0	0	0	0	0,0

Grupy roślin	jednostka miary	Wielkość skontrolowanych partii			Wycofano z obrotu na podstawie decyzji (kg/szt.)
		ogółem	w tym materiału kat. standard/CAC	materiał siewny w obrocie niezgodnie z art. 104 (kg/szt.)	
Drzewka owocowe	szt.	146497	129097	0	0
Krzewy jagodowe	szt.	502975	502975	0	0
Podkładki	szt.	1116650	1116650	0	0
Sadzonki truskawek	szt.	11200	11200	0	0
Inny materiał szkółkarski	szt.	0	0	0	0
Sadzonki winorośli	szt.	30	30	0	0
Warzywa - rozmnoż. i nasadzeniowy	szt.	366440		0	0
- cebula dymka	kg	2989,5		0	0
Materiał ozdobny	szt.	5567860,0		0	0
	kg	94		0	0

Z materiału siewnego znajdującego się w obrocie pobrano ogółem 440 szt. prób do kontrolnej oceny laboratoryjnej (zdolność kiełkowania nasion), w tym:

- roślin rolniczych - 182 szt.,
- roślin warzywnych - 258 szt.

W wyniku kontrolnych badań laboratoryjnych wymaganiom jakościowym nie odpowiadało z uwagi na niską zdolność kiełkowania nasion 17 szt. prób, w tym:

- roślin warzywnych kat. standard - 13 szt.,
- roślin rolniczych - 4 szt.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w czasie kontroli:

1. Wydano 13 decyzji zakazu obrotu materiałem siewnym na łączną wagę 18394,696 kg, z czego 4,696 kg dotyczy materiału siewnego roślin warzywnych, 18390 kg mieszanek materiału siewnego. Ww. decyzje zostały wydane z uwagi na znajdujący się w obrocie materiał siewny nieodpowiadający wymaganiom jakościowym (tj. o zbyt niskiej zdolności kiełkowania nasion na podstawie kontrolnych wyników laboratoryjnych).
2. Nałożono 6 mandatów karnych na łączną kwotę 1650 zł, w szczególności z uwagi na:
 - art. 126 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2021 r. poz. 129), tj. za nieskładanie wojewódzkiemu inspektorowi obowiązującej informacji dotyczącej obrotu materiałem siewnym lub nieprowadzenie obowiązującej dokumentacji dotyczącej tego materiału oraz za składanie wojewódzkiemu inspektorowi nieprawdziwych informacji dotyczących obrotu materiałem siewnym;

- art. 126 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o nasiennictwie, tj. za niezaopatrywanie materiału siewnego w etykiety, niedołączanie dokumentu dostawcy, szkółkarskiego dokumentu towarzyszącego lub szkółkarskiego dokumentu dostawcy, niestosowanie plomb lub niezabezpieczanie opakowań z materiałem siewnym zgodnie z wymaganiami określonymi w ww. ustawie lub podawanie na etykietach informacji niezgodnych ze świadectwem oceny laboratoryjnej;
 - art. 126 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy o nasiennictwie, tj. za nieumieszczanie na dokumencie sprzedaży nazwy gatunku, nazwy odmiany, numeru partii, kategorii, lub stopnia kwalifikacji jako informacji identyfikujących ten materiał.
3. Nałożono 1 opłatę sankcyjną w wysokości 2270 zł. Decyzja została nałożona z uwagi na art. 123 ust. 2 ustawy o nasiennictwie z dnia 9 listopada 2012 r. (Dz. U. 2021, poz. 129) w brzmieniu: *„Kto prowadzi obrót materiałem siewnym bez zgłoszenia właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi zamiaru prowadzenia obrotu materiałem siewnym jest obowiązany do wniesienia na rachunek wojewódzkiego inspektoratu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy, opłaty sankcyjnej w wysokości 2270 zł, na podstawie decyzji wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę prowadzącego obrót albo dostawcy”*.

3.2.3. Nadzór i kontrola nad próbobiorcami akredytowanymi i urzędowymi

Zgodnie z przepisami ww. ustawy o nasiennictwie wojewódzcy inspektorzy są zobowiązani do udzielania zainteresowanym przedsiębiorcom akredytacji w zakresie pobierania próbek materiału siewnego oraz przestrzegania przepisów w tym zakresie przez podmioty akredytowane. W 2024 r. w ramach nadzoru nad akredytowanymi podmiotami przeprowadzono 15 kontroli próbobiorców upoważnionych do pobierania prób materiału siewnego kategorii kwalifikowany i elitarny. Kontrola próbobiorców polegała na sprawdzeniu poprawności pobierania prób, sporządzania protokołów pobrania prób lub ponownym pobraniu prób z partii, z których wcześniej pobierał próby kontrolowany próbobiorca lub sprawdzeniu tzw. duplikatów pobranych przez niego prób. W ramach kontroli pracy próbobiorców akredytowanych próbobiorcy urzędowi pobrali 61 prób i wykorzystali 26 duplikatów. Nieprawidłowości w sposobie pobierania prób nie stwierdzono.

Na terenie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie działa 24 urzędowych próbobiorców. Zgodnie z wcześniej przyjętymi założeniami i opracowanym harmonogramem kontroli w 2024 r. przeprowadzono 4 kontrole wewnętrzne w temacie nadzoru nad pracą urzędowego próbobiorcy materiału siewnego, podczas których skontrolowano pracę 5 próbobiorców urzędowych. Sprawdzano posiadany sprzęt, dostępność materiałów merytorycznych, sposób rejestrowania pobieranych prób, ilość prób pobranych w ostatnim sezonie oraz nazwy firm zlecających próbobranie. Przeprowadzano także kontrolę pracy urzędowego próbobiorcy ISTA. W ramach kontroli pracy urzędowych próbobiorców pobrano i oceniono laboratoryjnie 12 prób. W wyniku kontroli nie stwierdzono uchybień, które byłyby podstawą do cofnięcia upoważnień.

3.2.4. Nadzór nad upoważnieniami do wypełniania i wydawania etykiet urzędowych

W 2024 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie sprawował nadzór nad 1 podmiotem upoważnionym do wypełniania etykiet urzędowych dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych. Ww. podmiot upoważniony jest przez innego Wojewódzkiego Inspektora, ale prowadzi działalność na terenie WIORiN w Warszawie. Przeprowadzono kontrolę sposobu postępowania przy wypełnianiu urzędowych etykiet (prowadzenie rejestru i rozliczenie etykiet

zakupionych w WIORiN Warszawa, sprawdzenie prawidłowości wypełniania etykiet). W wyniku przeprowadzonej w ciągu okresu sprawozdawczego kontroli nie stwierdzono uchybień, będących podstawą do uchylenia posiadanych upoważnień.

Poza powyższym, sprawowano także nadzór nad 6 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet urzędowych dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych oraz 8 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet urzędowych dla materiału szkółkarskiego. Kontroli poddano m.in. właściwy sposób zabezpieczenia zamknięcia i zaopatrzenia w etykiety opakowań materiału siewnego, stosowanie numerów seryjnych etykiet i etykiet-paszportów urzędowych, numerację etykiet, poprawność wypełniania etykiet, prowadzenie ewidencji wydanych i wypełnionych druków, rozliczenie wydanych, wypełnionych, zniszczonych i uszkodzonych druków, stosowanie druków zgodnych z wzorami załączonymi do oświadczenia, zabezpieczenie druków czy też sprzęt do drukowania etykiet. Wyniki kontroli nie wykazały nieprawidłowości.

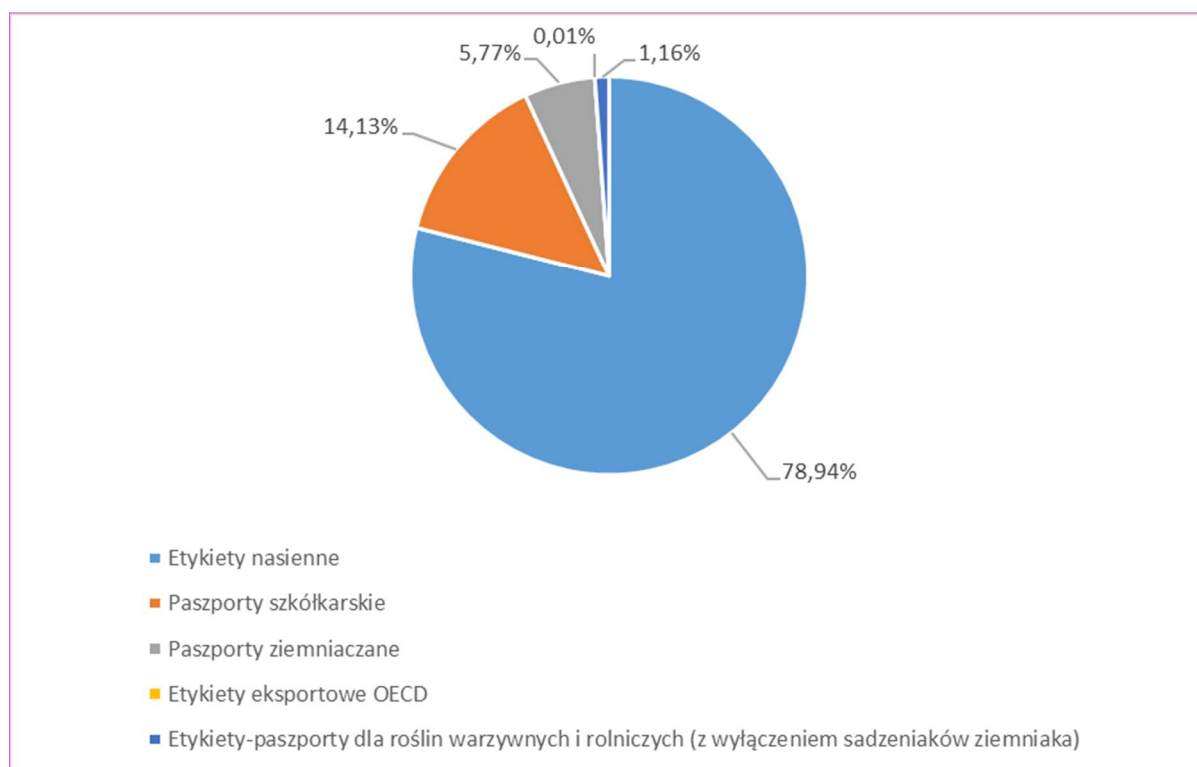
3.2.5. Drukowanie etykiet i paszportów przez wojewódzkiego inspektora

W 2024 r. do obowiązków Działu Nadzoru Nasiennego należało drukowanie etykiet rolniczych oraz paszportów szkółkarskich i dla sadzeniaków ziemniaka. Ogółem wydrukowano **111 839 szt.** paszportów i etykiet nasiennych, tj. mniej o 37 301 szt. niż w roku poprzednim, gdzie wydrukowano 149 140 szt. paszportów i etykiet nasiennych.

Tab. 3.13. Liczba wydrukowanych paszportów i etykiet nasiennych w 2024 r.

Rodzaj etykiety/paszportu	Liczba [szt.]	Udział [%]
Etykiety nasienne	88 281	78,93
Paszporty szkółkarskie	15 802	14,13
Paszporty ziemniaczane	6 452	5,77
Etykiety eksportowe OECD	10	0,01
Etykiety-paszporty dla roślin warzywnych i rolniczych (z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka)	1 294	1,16
Razem	111 839	100,0

Wykres 3.12. Udział procentowy wydrukowanych w 2024 r. przez WIORiN w Warszawie paszportów i etykiet nasiennych

Tab. 3.14. Liczba wydrukowanych w 2024 r. etykiet nasiennych i etykieto – paszportów dla roślin rolniczych i warzywnych ze względu na rodzaj (kolor) etykiety

Rodzaj etykiety (kolor)	Liczba [szt.]	Udział [%]
Etykiety białe z fioletowym paskiem	0	0
Etykiety białe	90	0,1
Etykiety niebieskie	70 412	78,606
Etykiety czerwone	168	0,19
Etykiety zielone	18 901	21,1
Etykiety szare	4	0,004
Etykiety brązowe	0	0
Razem	89 575	100,0

Tab. 3.15. Liczba wydrukowanych w 2024 r. paszportów ze względu na rodzaj (kolor) etykiety

Rodzaj etykiety (kolor)	Liczba [szt.]	Udział [%]
Paszporty szkółkarskie niebieskie i białe	15 802	71,01
Paszporty ziemniaczane niebieskie i białe	6 452	28,99
Razem	22 254	100,0

3.3. Kontrola stosowania materiału siewnego kukurydzy i kontrola upraw kukurydzy, rzepaku i soi w kierunku obecności modyfikacji genetycznej.

Zgodnie z przyjętym Ramowym stanowiskiem rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącym organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) z 2008 roku, uprawa roślin GMO w Polsce nie jest dopuszczona, co znajduje także potwierdzenie w zapisie art. 49a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. 2022 r. poz. 546 t.j.) tj. „*Rzeczpospolita Polska jest wolna od upraw GMO*”.

Na terenie Unii Europejskiej do uprawy dopuszczona jest tylko jedna modyfikacja genetyczna kukurydzy o nazwie MON 810, jednakże na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2445 z późn. zm.) w Polsce obowiązuje zakaz stosowania odmian kukurydzy, które zawierają ww. modyfikację.

Kontrole upraw pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych zostały przeprowadzone w oparciu o „Program Kontroli Upraw GMO na rok 2024” zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz na podstawie Zarządzenia Nr 16/2024 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 21.05.2024 r. w sprawie wprowadzenia zasad kontroli upraw pod kątem obecności GMO w roku 2024. Kontrole polegały na sprawdzeniu dokumentów zakupu materiału siewnego, etykiet urzędowych, lustracji upraw kukurydzy, soi i rzepaku oraz pobraniu prób na obecność modyfikacji genetycznej.

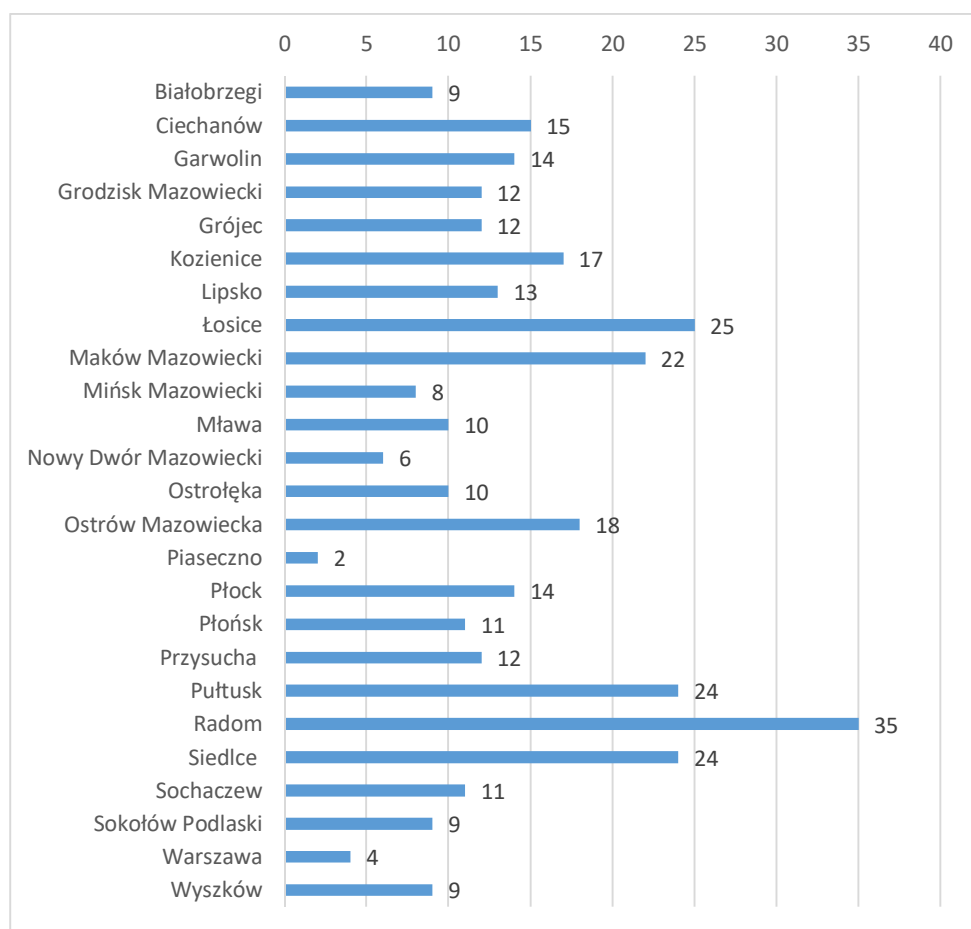
Planowane do wykonania kontrole zostały prowadzone poprzez:

- kontrole materiału siewnego będącego w obrocie na obecność organizmów zmodyfikowanych genetycznie (pobieranie prób z materiału siewnego),
- kontrole materiału roślinnego pochodzącego z upraw plantacji produkcyjnych/towarowych oraz nasiennych (pobieranie prób z materiału roślinnego),
- kontrole zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy.

Tab. 3.16. Liczba przeprowadzonych kontroli upraw w latach 2023 – 2024 przez oddziały WIORiN w Warszawie.

Lp.	Oddział	Liczba kontroli		Liczba pobranych próbek	
		rok 2023	rok 2024	rok 2023	rok 2024
1	Białobrzegi	17	9	17	9
2	Ciechanów	15	15	15	15
3	Garwolin	6	14	6	14
4	Grodzisk Mazowiecki	11	12	11	12
5	Grójec	13	12	13	12
6	Kozienice	16	17	16	17
7	Lipsko	26	13	26	13
8	Łosice	25	25	25	25
9	Maków Mazowiecki	16	22	16	22
10	Mińsk Mazowiecki	3	8	3	8
11	Mława	8	10	8	10
12	Nowy Dwór Mazowiecki	9	6	9	6
13	Ostrołęka	8	10	8	10
14	Ostrów Mazowiecka	19	18	19	18
15	Piaseczno	5	2	5	2
16	Płock	15	14	15	14
17	Płońsk	12	11	12	11
18	Przysucha	21	12	21	12
19	Pułtusk	18	24	18	24
20	Radom	30	35	30	35
21	Siedlce	23	24	23	24
22	Sochaczew	12	11	12	11
23	Sokołów Podlaski	10	9	10	9
24	Warszawa	0	4	0	4
25	Wyszków	8	9	8	9
	Razem	345	346	346	346

Wykres 3.13. Liczba przeprowadzonych kontroli upraw w 2024 roku przez oddziały WIORiN w Warszawie

W województwie mazowieckim w 2024 r. przeprowadzono 346 kontroli upraw pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych. Podczas tych kontroli pobrano:

- 40 prób z materiału siewnego kukurydzy,
- 21 prób z materiału siewnego rzepaku,
- 1 próbę z materiału siewnego soi,
- 63 próbek z liści pochodzących z plantacji nasiennych kukurydzy,
- 5 próbki z liści pochodzących z plantacji nasiennych soi,
- 107 próbek z liści pochodzących z plantacji produkcyjnych kukurydzy oraz
- 109 próbek z liści pochodzących z plantacji produkcyjnych rzepaku

do badań w kierunku modyfikacji genetycznej. Próby przekazano do Laboratorium Badania GMO, wchodzącego w skład Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu. W próbach nie stwierdzono modyfikacji genetycznej.

3.4. Rolnictwo ekologiczne

Postęp rolnictwa ekologicznego jest traktowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi priorytetowo. Rozwój tej działalności jest ważny zarówno ze względów społecznych, gospodarczych, jak i skorelowanych z ochroną środowiska.

W 2024 roku Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie **wydał 139 decyzji** na zastosowanie w rolnictwie ekologicznym materiału siewnego,

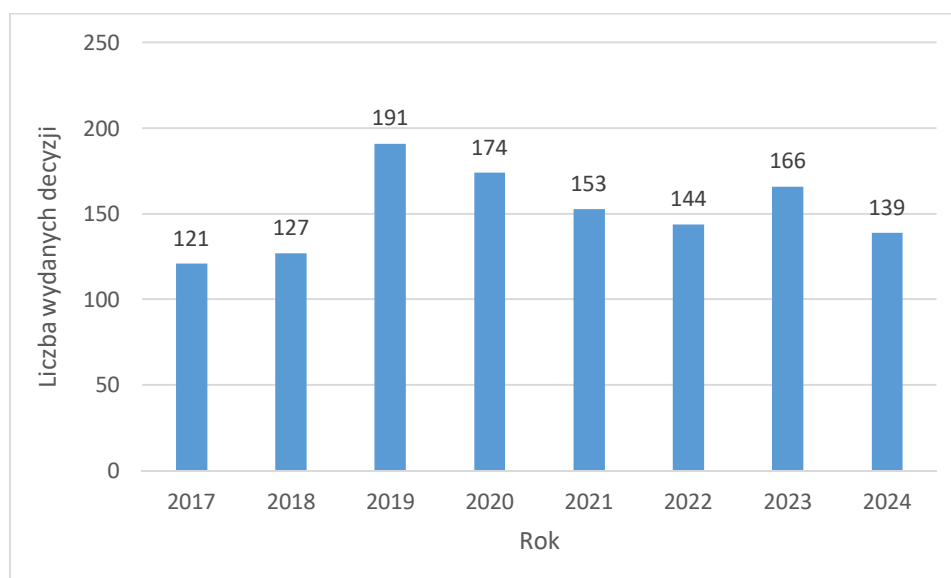
materiału rozmnożeniowego i nasadzeniowego roślin warzywnych i ozdobnych, materiału szkółkarskiego niewyprodukowanego metodami ekologicznymi, zwanego „materiałem nieekologicznym”.

Tab. 3.17. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2024

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem
2017	121
2018	127
2019	191
2020	174
2021	153
2022	144
2023	166
2024	139

Do 2019 r. liczba rokrocznie wydanych decyzji miała tendencję wzrostową – w 2020 r. liczba wydanych decyzji z zakresu rolnictwa ekologicznego była niższa o 17, co mogło mieć swoje źródło w pandemii zakaźnej choroby COVID-19 wywoływanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. Tendencja spadkowa utrzymywała się do 2022 roku, co potwierdzał negatywny wpływ utrzymującej się pandemii choroby COVID-19 przy jednoczesnej lepszej dostępności do materiału wyprodukowanego metodami ekologicznymi, która została przełamana w 2023 roku. W roku 2024 odnotowano ponowny spadek liczby wydanych decyzji.

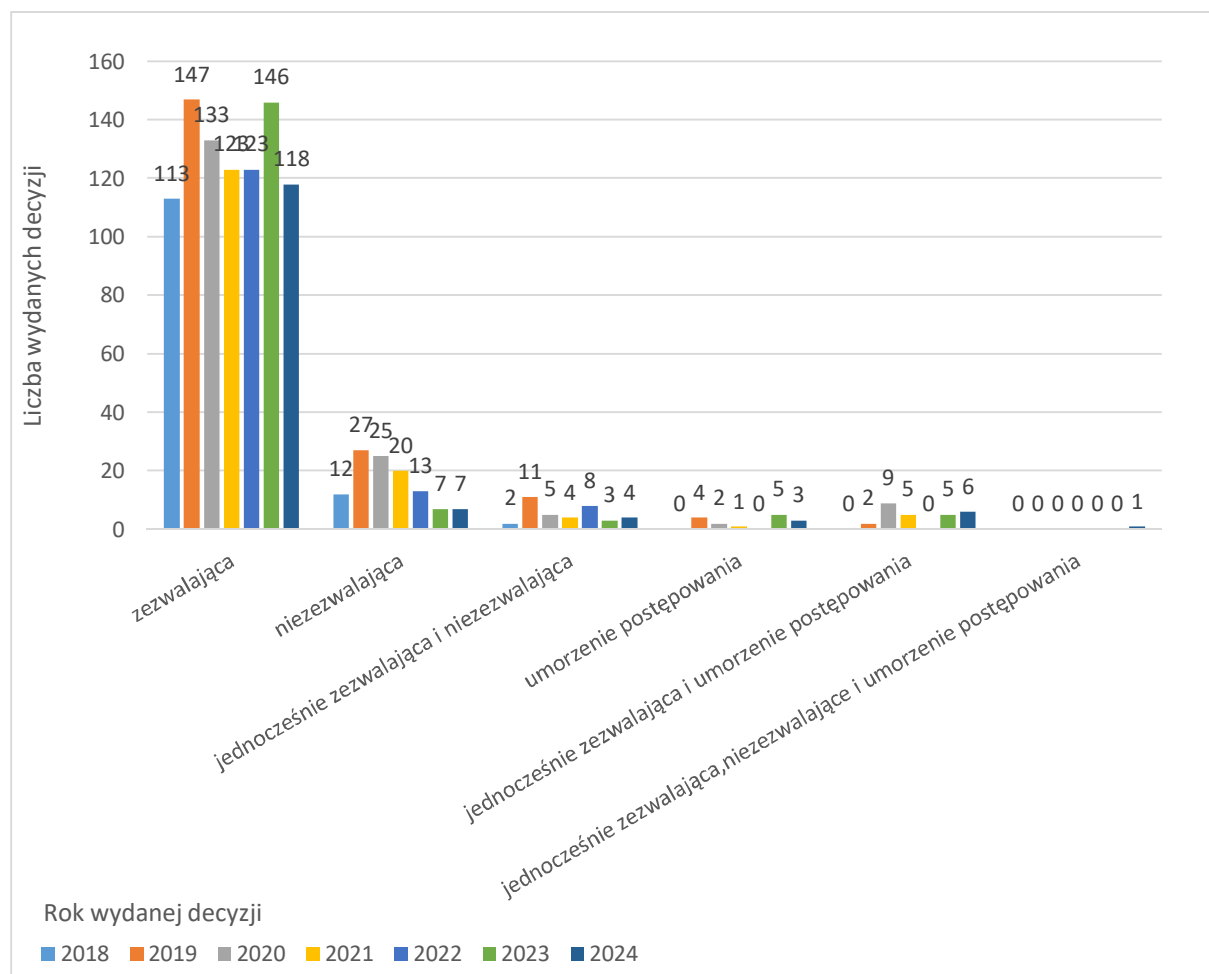
Wykres 3.14. Liczba wydanych decyzji ekologicznych w latach 2017 – 2024

Tab. 3.18. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2024

Rok	Liczba wydanych decyzji ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanej decyzji					
		zezwalająca	niezezwalająca	jednocześnie zezwalająca i niezezwalająca	umorzenie postępowania	jednocześnie zezwalająca i umorzenie postępowania	jednocześnie zezwalająca, niezezwalająca i umorzenie postępowania
2018	127	113	12	2	0	0	0
2019	191	147	27	11	4	2	0
2020	174	133	25	5	2	9	0
2021	153	123	20	4	1	5	0
2022	144	123	13	8	0	0	0
2023	166	146	7	3	5	5	0
2024	139	118	7	4	3	6	1

Wykres 3.15. Liczba wydanych decyzji ekologicznych ze względu na rodzaj wydanej decyzji w latach 2018 – 2024

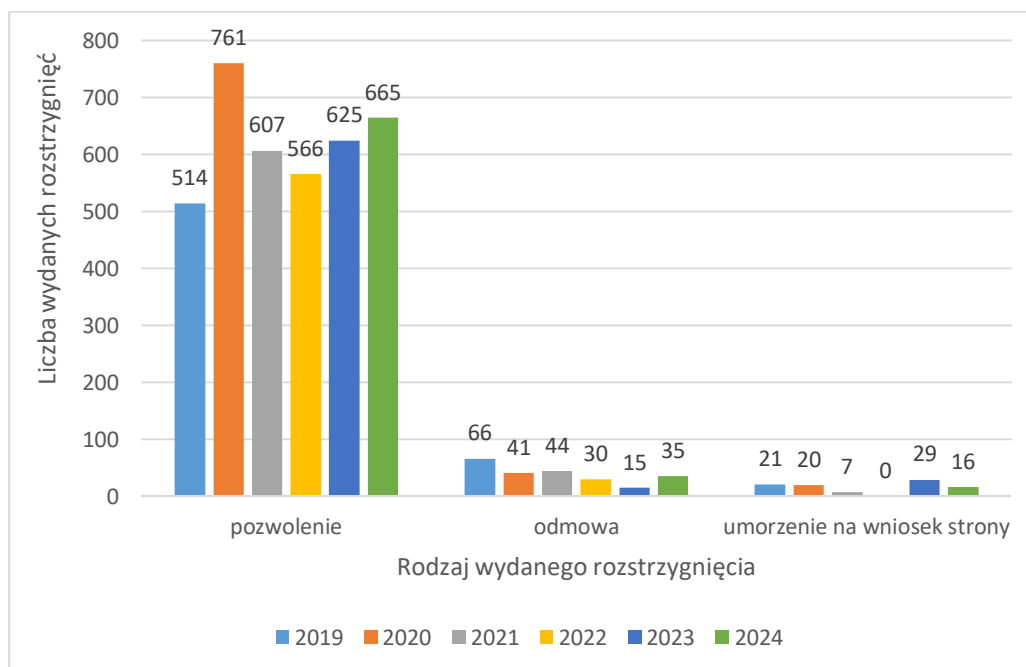
Decyzje zezwalające w stosunku do wszystkich wydanych decyzji w 2024 r. stanowiły blisko 85%, w 2023 r. – ponad 88%, a w 2022 r. – 85%. Ww. zmiany zachodzące na przestrzeni lat mogą mieć związek

m.in. z lepszą dostępnością na rynku materiału wyprodukowanego metodami ekologicznymi przy jednoczesnych zmianach, jakie zaszły w comiesięcznie aktualizowanym wykazie dostępnego ekologicznego lub w okresie konwersji materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin prowadzonym przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także z wprowadzenia zmian w zakresie produkcji ekologicznej, tj. wejścia w życie nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. L 150 z dn. 14.06.2018 r. z późn. zm.).

Tab. 3.19. Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2024

Rok	Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych ogółem	Rodzaj wydanego rozstrzygnięcia		
		pozwolenie	odmowa	umorzenie na wniosek strony
2019	601	514	66	21
2020	822	761	41	20
2021	658	607	44	7
2022	596	566	30	0
2023	669	625	15	29
2024	716	665	35	16

Wykres 3.16. Liczba wydanych rozstrzygnięć w decyzjach ekologicznych w latach 2019 – 2024

Rozstrzygnięcia stanowią część decyzji, którą można opisać, jako pozycje we wniosku, dla których udzielono pozwolenia, odmowy lub umorzono na wniosek strony. Większa liczba rozstrzygnięć w roku 2024 względem roku poprzedniego jest wynikiem większej liczby pozycji zawartych w składanych wnioskach do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie o zezwolenie na zastosowanie nieekologicznego materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin. W 2024 r. zaobserwowano spadek umorzeń na wniosek strony względem roku poprzedniego. Zgodnie z ustawą Kodeks postępowania administracyjnego organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie,

jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowania zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym. Umorzenia na wniosek strony dotyczyły najczęściej sytuacji, kiedy strona zmieniła swoje plany produkcyjne, warunki pogodowe uniemożliwiły wykonanie stronie wcześniej założonych planów lub strona znalazła dostępny w sprzedaży materiał wyprodukowany metodami ekologicznymi.